

١٥٠٠ حیکمہت

له حیکمہته کانی ئیمامی عهلی

((سلامی خوای لمسه ریت))

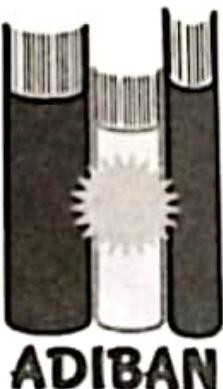
عبدالواحد الامدی التمیمی
وهر گیرانی: بهره‌هم محمد مهدی ههورامی

١٥٠٠ حِكْمَةٌ

له حِكْمَةٌ كَانَى نَيْمَامِي عَهْلِي

((سلامی خوای له سمریت))

ناوه‌ندی روشنیری نهادیان

پریوچری گشتی: نلامی ملا محمد

تلویزیون: سلیمانی، شهقامی نیبراهیم پاشا، فولکه‌ی گوزه‌کان، تزیک ناومندی پژوهش‌لاتی کرمان.

پیغمدی: 07501696369 - 07701974656 - 07731974646 - 07501590032

Email: bookadiban@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/eadiban/>

ناسنامه‌ی کتیب

ناونیشان: حیکمه‌تکانی ئیمامی عەلی (سلاوی خوای له سه‌ربیت)

نووسه‌ر: عبدالواحد الامدی التمیمی

بابه‌ت: ئاینی

وەرگىزىانى: بەرھەم مەھمەد ھەورامى

نۇرەتى جاپ: چاپى يەكەم

دېزايىنى دەق و بەرگ: ئارام مەلا محمد

نۇرەتى جاپ: چاپى يەكەم

پەخسانىكە: ناوەندى روشنیرىي ئەدیبان

لە بەرپەردە برايەتىي گشتىي كتىيخانە كشتىيەكان، ۋىمارەتى سپاردىنى (٢٧٦٥) سالى (٢٠١٩) پىن دراوه، ئەم كتىيە لە بلاوكراوەكانى ناوەندى روشنیرىي ئەدیبان، مافى لەچاپدان و كۆپىكىرىدى پارىزراوه بۇ ناوەندى روشنیرىي ئەدیبان.

Description

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

چه نالیک تاییهت به کتیب و فلیم و بابهتی جیاواز ❤️

Queen city

شاری شاژن

شاریک تاییهت به کۆمەلگایەکی جوان

بۆ راوبوچون و پسیارە کانتان ↓

@tanyahaji22

چه نالی سینە مای فارس ↓

<https://t.me/tanyamovie22>

بهناوی خودای بەخشندە و میهربان

سوپاس و ستایش بۆ ئەو خودایەی کە کانیاوی پوونکردنەوەی لە گوقتاری شیرینی زمانی مرۆڤەوە هەلقولاندوو، نهینیەکانی پەوانبىزى کردوونەتە پەرجووی قورئانی پاراو، گوتەی بەنرخى بە نیگا ناردەو بۆ دۆستانی خۆی. ئەوانى بە نایابترینی گوتەکان ھیناوهتە گق، بۆ ئەوەی تىشكى باوەر بلاو بکاتەوە و پىگاکانى پەزامەندى بۆ ئافريتزاوانى خۆی ئاماذه بکات، بەخشىنەکانی هەڙمار ناکرین و لهو فراواترن کە ستایش بکرین.

دروود و سلاو، بۆ يەكم مرۆڤ لە تەرازووی گەورەيدا پىغەمبەرى مەزنى هەلبىزىردرارو مەحەممەد و يارانى کە ناونىشانى پەيامى باوەر، نمۇونەی کەمال و بەرزىن لە ياساي گەردووندا. بە تايىەت عەلى (پەزاي خوداي لى بىت)، پووناکى دەلاقەکانى حىكمەت و سەرچاوهى گوتە زىپىنەکان، دروود و سلاويكى بەردەواام کە ھىچ زمانىك تواناي گوتى نەبىت و له گەردىلەکانى بەردهم تىشكى خور زۇرتر بىت.

ئەمانە چەند گوتەيەكى بەهادارن، خوداي گەورە بە سۆزى خۆى بۆ مرۆفایەتى ئاماذه کردوون، يان چەند دىارييەكن لە پۇحى پەيام و چەند تىشكىكىن لە سەرچاوهى نىگاى بەرز،

که خودای گهوره ناردوونی بق سه‌ر دلی دوست و
جینشینی خفوی دوای پیغه‌مبهر (د.خ)، بق نهودی
بروشنکه ره‌وهی رینگایان بیت و رینیشانده و چاوساغی
هموو جوانیه کان بن.

ئم کتیبه له چهند گه‌وه‌رینگی پرشنگدار پینکهاتووه، ی
ھوكاری پازاندنه‌وهی دل و دهروونه، هرچه‌زnde
ده‌رسخسته‌یه کی لاوازه له چاو ئه و ناوه‌پرۆک و کاکله
بهرده‌وامه ته‌واوه‌دا، که له ئیمامی «عەلی» یه‌وه به‌جیماوه.

كتيبي «قازى ناسىحەددىنى ئامىدى» پووخترىن كتىبە ئم
سەرەتانەی تىدا كۆ كرابىتەوه و، قەشەنگترىن باخچەي
ئم گولانەی تىدا نەخشىنرا بىت. دواى ئەويش كتىبى
”ئەبۈولفەتح عەبدۇلواحىدى تەميمى“ كە كتىبىكى نايابە و
جيڭەي متمانە و پالفتەي گىرپانە‌وه‌كانە، خاوه‌نه‌کەي
زانايەکى راستىڭو و پايىبەرزە، كتىبە‌کەي له لايەن
مېڙۇنۇسلى خاوهن متمانە‌وه گىرپاوه‌ته‌وه، جا ئم كتىبە
سەرمایەيەکى گهورەيە بق ئاراستە‌كردن، توېشىوویەکى
مەزنه بق پابەندبۇون به پەفتارى جوانە‌وه.

حەزم كرد ھەولى خۆم بخەمە گەر، له پەخشىرىدى ئم
بەختە‌وه‌رييەدا و تواناي خۆم له بلاو كردنە‌وهى ئم
خىزەدا بەكار بەينم و به هەموو كەسيكى بگەيەنم، پاشان
بق ئەو نىشتىمانەي خۆم نىشتىمانى ئىسلام كە ولايەتىان با
ئالوبەيت (پەزاي خوداييان لى بىت) بەخشى، به شوينكەوت

و خوش‌ویستییان بز ئوان شکومه‌ند بوون هر لە يەکەم
رۇژه‌وھ.

داواکارم لە خودای پاک و بىنگەرد بە مەرامى خۆم
بگەيەنىت و بەختەوەرم بکات. يارمەتىم بدات بز ئەۋەي
دەمەۋىت و نامەى كردىوەكىانم لە بۇڭى دوايىدا رۇوناڭ
بکاتەوە. تەرازووى كردىوەكىانم قورس بکات، ئەوە
گەورەترىن نزا و بەنرخترىن پارپانەوەيە.

گوته کان

۸

- ۱- بهلای هیوا، دواخته.
- ۲- بهلای سهرباز، سه‌رپنچیکردنی سه‌رکرده که یه‌تی.
- ۳- بهلای ئەقل، ئاره‌ززووه.
- ۴- بهلای توانا، پىگىيە لە چاكەكارى.
- ۵- بهلای قسەكردن، درېئىدادپىيە.
- ۶- بهلای مالومولك، لاوازى پاراستنیه‌تى.
- ۷- بهلای دىندارى، كەمىي قەناعەتە.
- ۸- بهلای ئەمانەت، ناپاکىيە.
- ۹- بهلای باوهەپ، هاوەلدانانە.
- ۱۰- بهلای ئابورى، چاوجۇتكىيە.
- ۱۱- بهلای بەخشنده‌بىي، زىادەرەھوپىيە.
- ۱۲- بهلای بەخشنده‌بىي، نەدارىيە.
- ۱۳- بهلای ئاخاوتىن، درقىرىدە.
- ۱۴- بهلای چاكە، هاوەلى خراپە.
- ۱۵- بهلای دين، گومانى خراپە.

۱۶- به لای زیره کی، تله که بازیه.

۱۷- به لای ده سه لات، شانا زیه.

۱۸- به لای میهره بانی، سه رشقو پیه.

۱۹- به لای سه رکرده کان، لاوازی سیاسه ته.

۲۰- به لای به خشنده بی، منه تکردنه.

۲۱- به لای شکومه ندی، خوبه گه و ره زانینه.

۲۲- به لای ملکه چی، تاوانه.

۲۳- به لای هه مو و ان، زانای خراپه کاره.

۲۴- به لای عیاده ت، دو و رو و بیه.

۲۵- به لای داد په رو هری، سته مکاری و زور داریه.

۲۶- به لای زانست، کار پن نه کرد نیه تی.

۲۷- به لای زانا کان، خوش ویستی ده سه لاته.

۲۸- به لای ئا و هدانی، سته می فه رمان په وا کانه.

۲۹- به لای کرده و ه، نه بوونی دلسوزیه.

۳۰- به لای توانا، پینگریه له چا که کاری.

- ۳۱- به‌لای فه‌رمانبره‌وا، چاوچن توکیه.
- ۳۲- به‌لای به‌هیزی، پشتگوی خستنی به‌رانبه‌ره.
- ۳۳- به‌لای ژیری، له‌خوبای بیوونه.
- ۳۴- به‌لای شکومه‌ندی، دوا خستنی کاره.
- ۳۵- به‌لای راویزکاری، هله‌لوه‌شاندن‌وهی بوقچوونه‌کانه.
- ۳۶- به‌لای ژیان، خراب بیرکردن‌وهیه.
- ۳۷- به‌لای سه‌رکه‌وتن، ته‌نبه‌لیه.
- ۳۸- به‌لای نیعمه‌ت، ناشوکریه.
- ۳۹- به‌لای ده‌روون، شه‌یدایی دونیایه.
- ۴۰- به‌لای گیپرانه‌وه، درقیه.
- ۴۱- به‌لای سه‌نگینی، گالته‌کردنه.
- ۴۲- به‌لای وه‌فاداری، ناپاکیه.
- ۴۳- ئامرازی ره‌وانبیزی، دل و ئه‌قل و زمانیتکی پاراوه.
- ۴۴- ئامرازی سه‌رکردایه‌تی، سنگفراوانیه.
- ۴۵- خوزگه‌کان، ناکوتان.

٤٦- دواخستن، هیواکان لەناو دەبات.

٤٧- دوارقۇز، سەرفرازى بەختە وەركانە.

٤٨- ئەدەب، تىگەشتنەكان باش دەكتات و بەرهەمى مىشىكەكانە.

٤٩- دوارقۇز مالى مانە وەتانە و، ئەوهى بۆتان دەمەتىتە وە بۆ ئەو پۇزەي ئامادە بىكەن.

٥٠- فەرمان بە چاكە بىكە لە چاكەكارانىت، بە دەست و زمانىت پېڭرى لە خراپە بىكە و، بەپەپى تواناوه دەست لە خراپەكارى ھەلبىگە.

٥١- بىكارەكان، دەكەونە ناو گومرايىھە.

٥٢- ئەوانەي لە سلاؤكرىدىدا كەمتەرخەمن چاوجنۇكتىرين كەسەكانىن.

٥٣- چاوجنۇكتىرين كەسەكان ئەو كەسانەن كە سەروھت و سامان بۆ خۇيان خەرج ناكەن و بەجىتى دەھىلەن بۆ نەوهەكانىيان.

٥٤- بەو كەسە بىبەخشە كە داواتلى ناكات، چاكە لەگەل ئەو كەسەدا بىكە كە داواتلى دەكتات، ئاگادار بە ھەرگىز دەست مەنى بە رووى سوالىكەرەوە.

-۵۵ همو خوشەویستییەک بە ھاوریکەت ببەخشە، بەلام
ھمو دلنیاییەکی پى مەبەخشە، همو سۆزى خۇتى بۇ
دەربېرە، بەلام ھمو نەھىنییەكانى خۇتى پى مەلنى.

۵۶- ئامۇڭارىي ھاپىكەت بىكە و يارىدەي ناسياوه كانى
بىدە، لەگەل ھەموو خەلکىشدا پووخۇش يە.

-۵۷- ماله‌که‌ت به‌و که‌سانه بیه‌خشه که پووخوش بونه له‌گه‌لتدا، چونکه پووخوشی به هیچ شتیک به‌راورد ناکرت.

- لگه‌ل هه‌موو خله‌لکیدا چاکه‌کار به، چونکه پادداشتی کاری چاکه لای خودای گهوره‌یه و به هیچ شتی به راورد ناکری.

-۵۹- بردہ وام چاکہ کار بہ و خراپہت بق ہیچ کھسیک نہ ہے۔

۶- چاکه کارت بستانه، له خواټه سټه بستانه.

٦١- بینه رتینی خله کی ئه وانه ن که که موکو و پیه کانی خقیان دهیشن و واز له تاوان دیتنن.

۶۲- دوورترينى ئافريتزاوان له لاي خوداي گوره
دهولەمندە چاوقتنۇكەكانن.

۶۳- دوورترین شت، خوزگه‌یه.

۶۴- دوورترینی خهکی له چاکه کاریه وه، ئەوانەن كە لە
گالتەوگەپدا سەرەپقۇن.

۶۵- دوورترینی خهکی له چاکه کاریه وه، ئەوانەن كە
درۇزىن و چەقاوه سۈون.

۶۶- دوورترینی خهکی له سەركەوتىنە وھ، ئەوانەن كە
سەرەپقۇن و گالتەجاپىن.

۶۷- خۇتان لە ستەم بەدوور بىگىن، چونكە ستەم مەزىتلىرىن
تاوانە.

۶۸- بىزراوترىن ئافرىيەنراو لاي خوداى گەورە نەزانە، چونكە
بىتىھىشە لەو ئەقلەي كە دىيارى خوداى گەورە و ھۆكاري
پېنىتىنە.

۶۹- بىزراوترىن ئافرىيەنراو لاي خوداى گەورە، پىرى
داۋىتىپىسى.

۷۰- بىزراوترىن ئافرىيەنراو لاي خوداى گەورە، ئەو كەسەيە
كە لە پاشەملە باسى خەلکى دەكتات.

۷۱- بىزراوترىن بەندە لاي خوداى گەورە، زاناي دلرەق و
ستەمكارە.

-۷۲- کاریگه‌رتین شتیک که هۆکاری نه‌مامه‌تیبه، ستم و
ناشوکریبه.

-۷۳- خوبه‌که مزان به، به‌رز ده‌بیته‌وه.

-۷۴- چاکه به‌دوای چاکه‌دا به‌خشنده‌یی ته‌واوه.

-۷۵- کاریگه‌رتین شتیک که هۆکاری به‌رده‌وامی نیعمه‌ته
سوپاس‌گوزاریبه، گه‌وره‌ترین شتیک که نه‌مامه‌تی کامل
ده‌کریت، ئارامگرتنه.

-۷۶- کاریگه‌رتین شتیک که میهره‌بانی فراوان ده‌کات،
ئه‌وه‌یه لە‌گەل ھەموو خەلکی میهره‌بان بیت.

-۷۷- له خودا بترسە، سەرفراز ده‌بیت.

-۷۸- له خودایه بترسە، که پیویسته به خزمه‌تى بگەيت
چونکە بیتچە له و ھیچ پشت و پەنايەکى دیكەت نیبە.

-۷۹- له خودایه بترسن که قسە بکەن ده‌بیبیستیت و
بیشارنەوه ده‌بیزانیت.

-۸۰- به هۆی گویرایەلییه‌وه له خودا بترسە و نە هۆی
ترسى خوداوە گویرایەل به.

-۸۱- له خودا بترسن، له و کارانەی که بۆی ده‌کەن.

۸۲- له خودا بترسن بهو شیوه‌یهی که شایسته‌ی ئوه، بزو
بەزامەندى ئوه هەول بدهن و خوتان له و شتانه بپاریزنى كے
حەرامکراون، چونكە سزاى خوداي گەورە به ئازاره.

۸۳- خوتان له ستهم بپاریزنى، چونكە پاکىشەری نەھامەتىيە
و لهناوبەرى نىعەمەتە.

۸۴- له نزاى سته ملىتكراو بترسن، چونكە داواى مافى خۇى
له خوداي گەورە دەكەت و خوداي گەورەش بەخشنىدەترينە
بۇ ئوهى كە داواى لى بىرىت، هەر بۆيە وەلام دەداتەوه.

۸۵- خوتان له خراپترينى ئافرهەكان بپاریزنى و له گەل
ھەلبىزىدراؤھ كانىشدا بەئاگا بن.

۸۶- خوتان له گومانى موسىمانان بپاریزنى، چونكە خوداي
گەورە پاستى له سەر زمانى ئوهان پەيرپە دەكەت.

۸۷- خۇپاراستن له خراپە، له پېشترە له چاكە كردن.

۸۸- خۇت له چەنە بازى بپارىزە، سوووكىرىن ھەلەي
چەنە بازى سەرزە نشتىرىدە.

۸۹- باشترين بەلگە له سەر پاستگۈرى باوەر، رازىبۇون و
گۈزپايدىلە.

-۹۰- شایسته‌ترینی خەلکى بە میھەبانى خودای گەورە،
ئوانەن كە بەھېزترین لە گوینپايدى.

-۹۱- تواناي خوت بخە گەپ و ئامادە بە بۇ وەلامدانەوە، لە
رۇزى پرسىyar و لىپىچىنەوەدا.

-۹۲- لەبرى پادداشتى ئەو نىعەتانەي پىت بەخىراون،
چاكە لەگەل ئەو كەسەدا بکە كە خراپەي لەگەلدا كردووى.

-۹۳- كردهوە بکە بە ھاوەلت و خۆزگە بکە بە دوژمنت.

-۹۴- رۇزە خۆشەكان بکە بە توېشۇوی رۇزە سەختەكان.

-۹۵- سکالا بۇي لاي كەسىك بېبە، كە تواناي
دەولەمەندىرىنى توقى ھەيە.

-۹۶- با ھەموو خەم و پەزارەيەكت گەرانەوە بىت بۇ لاي
خوداي گەورە ئەوا دەبىتە كەسىكى باش.

-۹۷- با ھەموو خەم و پەزارە و ھەولىكت بۇ دوارقۇز بىت.

-۹۸- تەنیا پەنا بۇ لاي خوداي گەورە بېبەن، پەنا بۇ ھىچ
كەس مەبەن، ھەركەسىن بىيىجە لە خوداي گەورە پەنا بىاتە
لاي كەسىكى دىكە، ھىوابپاراو دەبىن.

-۹۹- باشتىرىنى كاربەدەستان، ئوانەن كە ئارەزوو
بەسەرياندا زال نىيە.

۱۰۰- باشترين پاشا ئوهى، كە خاوهنى خقىيەتى و
دادپەرۇھرى بلاو دەكاتەوه.

۱۰۱- مەرگ، پەناگەيە.

۱۰۲- مەرگ، كوتايى هيوakanە.

۱۰۳- مەرگ، قەلايەكى پتەوه.

۱۰۴- باشترين شت، پاستگوئىه.

۱۰۵- نايابترىن چاكە ئەوهى كە لەگەل مال و مندالى خوتدا
بىكەيت.

۱۰۶- باشترينى خەلکى ئەوانەن كە زال دەبن بەسەر
ئارەزۇوى خقىاندا.

۱۰۷- مەرگ، مرقۇف بە زەويىدا دەدات.

۱۰۸- مەرگ، ئابپۇرى ئاوات و خۆزگەكان دەبات.

۱۰۹- جوانلىرىن كردەوهى بەتواناكان، ليپۈوردنە.

۱۱۰- ئەگەر قىسى جوان بىكەن، گوئىيىستى وەلامى جوان
دەبن.

۱۱۱- بەجوانى داوا بىكەن، چەندىن كەسى ھەلپەكار نائومىد
بوون و چەندىن كەسى سادەش نائومىد نەبوون.

۱۱۲- نه فامترینی خەلکى ئەوانەن بە قىسى ئەو ماستاوجىيە لە خۇبایى دەبن كە جوانىيان بۇ نابۇود دەكەت و، ئامۇزىگارىكەريان لە بەرچاو دەخات.

۱۱۳- نه فامترینى خەلکى ئەوانەن، لە سەرتاوان بەردەوان.

۱۱۴- خراپتىرىنى خەلکى ئەوانەن، سىتم لە كەسانى بە ويىدان دەكەن.

۱۱۵- خراپتىرىنى خەلکى ئەوانەن، كە خراپەكەيان بە باشە بىزانن.

۱۱۶- خوشەويسلىرىنى بەندەكان لاي خوداي گەورە گويىرا يەلتىرىنيانه.

۱۱۷- خوشەويسلىرىنى خەلکى لاي خوداي گەورە، كە سىنە كار دەكەت و سوپاس گۈزارى ئەو نىعەتەنانە يە پېسى بە خىراوه، بىزراوتىرىنىشىان كە سىنە بە نارەوا كار بە نىعەتكانى خوداي گەورە دەكەت.

۱۱۸- لە بەر خاترى خوداي گەورە ئەو كەسەت خوش بويت كە هەولت لە گەل دەدا بۇ چاكسازىي لە دينە كە تدا و، كە مەندىكىشت دەكەت بۇ رازاندنه وھى دلىيابى.

۱۱۹- زمانت بىگە، پېش ئەوھى زىندانىت درېئە بىكىشتىت و خۇت نابۇود بىكەيت، هىچ شتىنەك ھېتىنەي ئەو زمانه شايەنى

زیندانی زور نییه، که له پاستی لا دهدات و پهله دهکات بز
و هلامدانه وه.

۱۲۰- برق بق لای که سیتک که خوشتده ویت و ببه به دیلی.

۱۲۱- به نه رمونیانی خوت له تورو په بیون بپاریزه، به
تیکه یشن خوت له خهیال بپاریزه.

۱۲۲- خوتان له پیاھەلدان و وەس فکردنی له پاده به ده
بپاریزن، چونکه دل بۆگەن دهکات.

۱۲۳- خوتان له تورو په بیونی له پاده به ده بپاریزن، به پینی
توانا به نه رمونیانی و ددانبه خودا گرتن خوتانی بق ئاماده
بکەن.

۱۲۴- قورخکاری، هۆکاری بیتەشییه.

۱۲۵- قورخکاری، پسواییه.

۱۲۶- قورخکاری، خورو په وشتی خرا پە کارانه.

۱۲۷- گریمانه، بە لگەی ئەقلە و ناو نیشانی گەورە بییه.

۱۲۸- گریمانه، پەفتاری له سەر خوییه.

۱۲۹- گریمانه، جوانی پە یوهندییه.

۱۳۰- گریمانه، جوانی سیاسەتە.

۱۲۱- پیشینی هر شتیک بکه که روو بداد، پیشینی که موکوو بیمه کان ده شاریته وه، نیوهی که سی ڈیر پیشینیکردن و نیوه که تری بیٹاگایه.

۱۲۲- پیشینی هه مو شتیک بکه، له لایه هر که سینکه وه به رانبهرت بکریت، هر که سینک پوزشی بق هینایته وه لنه وه ربگره، هر که س خراپهی به رانبهر کردیت بیبه خشه.

۱۲۳- خوت له گه مژه بپاریزه چونکه هاو سوق بونی هیلاکت ده کات، هاو پایوونی بینکه لکت ده کا و سه ریچیکردنی ئازارت دهدا و، هاو پیتیه تیکردنیشی به لایه بؤت.

۱۲۴- خوت له دونیا بپاریزه، چونکه داوی شهیتانه و شوینی خراپ بیوونی باوه په.

۱۲۵- له کاتی بنیادناني دهوله تدا خوت له پیاو خراب بپاریزه بق ئوهی به لاریدا نه بتات، هروهه اله کاتی پشتھه لکردنیش له دهوله ت خوت له پیاو خراب بپاریزه بق ئوهی یارمه تیت نه دات.

۱۲۶- خوت له قسەی خراب و درق بپاریزه، چونکه ئم دووانه خاوه نه که يان رسوا ده کهن.

۱۲۷- خوت له تویش ووی کەم بپاریزه و، شتی زور بق گشتھکەت ئاماده بکه.

۱۳۸- خوت له خوبه‌گه و ره‌زانین بپاریزه، چونکه سه‌رچاوه‌ی ستم و سه‌رپیچی خودای میهره‌بانه.

۱۳۹- خوت له سه‌رزه‌نشتکردنی به‌خشنده، بریندارکردنی نه‌رمونیان و ئازاردانی ئازا بپاریزه.

۱۴۰- خوت له هه‌موو ئه و کارانه بپاریزه، که ئه‌گه ر پرسیار له خاوه‌نه‌کەی بکەیت شەرم بکات و نكولى لى بکات.

۱۴۱- خوت له هه‌موو ئه و کردەوانه بپاریزه، که بۇ ئىستا چاک بىت و بۇ داھاتوو خراپ.

۱۴۲- خوت له هه‌موو ئه و کارانه بپاریزه، که بکەرەکەی سووک و پرسوا دەکەن.

۱۴۳- خوت له هه‌موو ئه و کردەوانه بپاریزه، که بۇ خوت پېتاخوشە و بۇ موسلمانان پېت ناخوشە.

۱۴۴- خوت له هه‌موو ئه و کردەوە و قسانه بپاریزه، کە دەبنە هوی خراپبۇونى دین و دوارقۇز.

۱۴۵- خوت له پىزگرتى بەدكار و پېشخستى پرسوا و بەرزکردنەوەی سووک بپاریزه.

۱۴۶- خوت له ھاوارپىيەتى نەفام بپاریزه و، بە ھاودەمى كەسى ئاقل ئاسوودە بە.

١٤٧- خوت له هاوپتىهتى كەسى خراب بپارىزە، چونكە هاوپتىكەي لەناو دەبات و هاوپتىهتى نابۇود دەكات.

١٤٨- خوت له هاوپتىهتى خراپەكار و ئەو كەسانە بپارىزە، كە بە ئاشكرا تاوان دەكەن.

١٤٩- خوت له ھەمۇو ئەو كارانە بپارىزە، كە بە نەيتى دەكىن و شەرم دەكەيت بە ئاشكرا بىانكەيت.

١٥٠- خوت له شويىنى بىئاكايى، وشكى و كەمى يارمەتىدان لەسەر خواپەرسى بپارىزە.

١٥١- ئاگادارى مردن بە و بەجوانى خوتى بۇ ئامادە بکە، ئەو كات بە مردن بەختەوەر دەبىت.

١٥٢- خوت له گالتەوگەپ، رابواردن و زور پىكەنин بپارىزە.

١٥٣- خوت له خۆزگەي بىتىنەما، نىعمەتى لەدەستچۇو بپارىزە.

١٥٤- خوتان له خەلکى دوورۇو بپارىزىن، ئەوان گومرا و ھەلەكارن و كەسانى ترش بە ھەلەدا دەبەن، دلىان پېھ لە نەخوشى و دەرهەۋەيان رازاوهەيە.

١٥٥ - خوتان له چرووکى بپارىزنى، چونكە دەبنە جىڭىمى
گلەيى و گازنە.

١٥٦ - خوتان له زىادەرەسى بپارىزنى، چونكە گلەيى بەدواى
خۇيدا دېتىت.

١٥٧ - خوتان له ترس بپارىزنى، چونكە شۇورەيى و
كەمۇكۇرپىيە.

١٥٨ - خوتان له تاوانى لەناوبەر، كەمۇكۇرتى توورەكەر
بپارىزنى.

١٥٩ - خوتان له و شتانه بپارىزنى، كە كۆتايان ھاتووه و
ھېشتا خۇشتان دەۋىن.

١٦٠ - خوتان له كىردىوهى خراپ، لەخۇبايىيون و كۆتايانى
خۇزگە و، ھېرىشى ئەجەل بپارىزنى.

١٦١ - خوتان له چرووکى بپارىزنى، چونكە ھۆكارى خراپىيە
و چاكەكان پەرت دەكتات و كەمۇكۇرپىيە كان بلاو
دەكتەوه.

١٦٢ - خوتان له چلىسى بپارىزنى چونكە رەفتارىكى
ناشىرىيە.

۱۶۳- خوتان له په لاماری به خشننده بپاریزون کاتینک
برسییه‌تی، هه رووه‌ها له خراپه‌ی سووک کاتینک تیز ده بیت.

۱۶۴- خوتان له به فیروزانی ته مهنه له شستگه لینکدا که
نامیتننوه بپاریزون، چونکه ته مهنه چوو ناگه پیته‌وه.

۱۶۵- خوتان له په له پهل بپاریزون، چونکه په شیمانی
له دوايه.

۱۶۶- خوتان له تووره‌یی بپاریزون، چونکه ئاگرینکی
سووتیننه ره.^۵

۱۶۷- خوتان له بیٹاگایی بپاریزون، چونکه هۆکاری
خراپبۇونى هەسته.

۱۶۸- خوتان له زمان بپاریزون، چونکه تیریکه هەله دەکات.

۱۶۹- خوتان له چاوجنۇكى بپاریزون، چونکه مرۆڤ پرسوا
دەکا.

۱۷۰- ئاگادارى خوبه‌گه ورەزانى، زالبۇونى پەگەز پەرسىتى و
نەفامى بن.

۱۷۱- ئاگاتان له و ئاگره بیت که نرکە و نالەی بەرزە، بلیسەی
توندە و سزاکەی تاھەتايه و هەردەم گەشە.

۱۷۲- ئاگادارى نەمانى نىعىمەت بن، ھەموو ونبۇرىيى
ناگەپىتەوە.

۱۷۳- ئاگادارى ئەو پۇزە بن كە كردىوە كانى تىدا دەخرىت
پۇو، بۇومەلەرزەمى تىدا زۇرە و مندالى تىدا پىر دەبىت.

۱۷۴- خەمەكان دەردى دلان.

۱۷۵- باشتىرىنى خەلکى لە پۇوى بۆچۈونەوە كەسىكە كە
پەيمانەكەي جىئەجى دەكات و كارى ئەمپۇق ناخاتە سېيىن.

۱۷۶- باشتىرىنى خەلکى ئەو كەسەيە كە گالتى بە كارە
دونيايىه كان دىت.

۱۷۷- باشتىرىنى خەلکى كەسىكە كە ئارامگىرن، دوورىيىنى
بۇ كارەكان دروشمى ئەوە.

۱۷۸- چاكەكىرن لەگەل خراپەكاردا، باشتىرىن گەورەيىه.

۱۷۹- چاكەكىرن لەگەل خراپەكاردا، دوژمن چاك دەكات.

۱۸۰- چاكەكىرن گەنجىنەيە، بەخشىندە دەيدۇزىتەوە.

۱۸۱- چاكەكىرن، سەرچاوهى گەورەيىه.

- ۱۸۲- چاکه کردن، حزی پیاوچاکانه و خراپه کاریش حزی پیاوخرایانه.
- ۱۸۳- چاکه کاری، دهستکه و ته.
- ۱۸۴- چاکه کاری، خوش ویستیه.
- ۱۸۵- چاکه کاری، نیازه و شایسته‌ی پادداشت.
- ۱۸۶- چاکه کردن، نیشانه‌ی بهندایه‌تیه.
- ۱۸۷- چاکه کردن، بهندایه‌تی بهرهم دههینت.
- ۱۸۸- جوانترین نه ریت، ئوهیه له قهده‌غه کراوه کان بتپاریزیت.
- ۱۸۹- جوانترینی چاکه کان، دلنه وايی براکانته.
- ۱۹۰- جوانترین ئه خلاق ئوهیه که بق چاکه کاری پالت پیوه دههینت.
- ۱۹۱- جوانترین کرده‌وه ئوهیه له گەل راستیدا گونجاو بیت و، باشترين قسەش ئوهیه له گەل راستیدا هاوتا بیت.
- ۱۹۲- باشترين کرده‌وهی کەسى به توانا، لىبۈوردىه.
- ۱۹۳- چاکه له گەل خراپه کاردا بکه، به دهستی دېتىت.

۱۹۴- چاکه له گەل کەسیکدا بکە کە خراپەی له گەلدا
کردوویت، لهو کەسەش ببۇورە کە ھەلەی بە رانبەرن
کردوو.

۱۹۵- چاکه له گەل ژىردىستە كانت بکە، خوداي گەورەش
چاکەت له گەل دەکات.

۱۹۶- چاکه له گەل ھەر كەسیکدا بکەيىت، دەبىتە
فەرمانزەوايى.

۱۹۷- جوانترین لېبۈوردىن ئەوهىيە له كاتى دەسىلەلتىدا بىت.

۱۹۸- جوانترین كىدار، واژەتىنانە له نەشىاو.

۱۹۹- جوانترین پۇشاڭ خۆپارىزىيە و، باشتىرىن
پاشەكەوتىش ترسانە له خودا.

۲۰۰- جوانترین شەرم، شەرمىرىدىنە له خۇت.

۲۰۱- جوانترین ناوبانگ، بلاوكردىنە وهى سوپاسگوزارىيە.

۲۰۲- جوانترین شىقۇمەندى نەرمۇنىانىيە له رەفتاردا.

۲۰۳- جوانترین سوپاسگوزارى نىعەمەتكان، بەخشىنىانە.

۲۰۴- جوانترین شت، رەفتارى پەسەندە.

۲۰۵- جوانترین شت، خۆپارىزىيە.

- ۲۰۶- جوانترین راستکویی، پابهندبوونه به پهیمانه وه.
- ۲۰۷- جوانترین بیتنهنگی، ئەوهیه له کەمته رخمه وه بیت.
- ۲۰۸- باشترین پیشەکان ئەوانەن کە له گەل شەرەعا يەك بىرنە وه.
- ۲۰۹- جوانترین دادپه روھرى، سەرخستى سىھە ملىکراوه.
- ۲۱۰- جوانترین زانست، ئەوهیه كردە وەي لە گەلدا بىت.
- ۲۱۱- جوانترین گوته، راستىيە.
- ۲۱۲- جوانترین بە خشندەيى، خۆنە ويستىيە.
- ۲۱۳- جوانترین قسە ئەوهیه بە پېكۈپېكى رازا بىتە وە، ھەموو خەلکى بە خويىندەوار و نەخويىندەوارە وە لەن تىيگات.
- ۲۱۴- باشترین گوفتار ئەوهیه، كە كردە وەي جوان پېشە راستى بکاتە وە.
- ۲۱۵- باشترین قسە ئەوهیه، له كردە وەدا پەنگ بىداتە وە.
- ۲۱۶- جوانترین پۇشاڭى دونيا ئەوهیه دەست بىنىت بە بۇوى دونيا وە.
- ۲۱۷- جوانترین جلوبەرگى دىندارى، شەرمە.

٢١٨- باشترين پاشا ئوهيه، كه ڙيانى خهلكى خوش بگات
و دادپه روهرىيەكەي بق هەمووان بيت.

٢١٩- باشترين خهلكى پيشەنگ، باشترينىانه لە ئىسلامدا.

٢٢٠- باشترين خهلكى لە پروئى ڙيانهوه، كەسيكە كە
خهلكى لە سايەي بەخشندەيەكەيدا دەزىن.

٢٢١- چاكە بکە، چاكەت لەگەل دەكرىتەوه.

٢٢٢- سوپاسگوزارى كەسيك بن، كە هۆكارى نىعمەتى دين
و دونيايە.

٢٢٣- خراپە لە دەرروونى كەسانى تردا بنهېرپ بکە، بە
فرېدانى لە دەرروونى خۆتدا.

٢٢٤- ئامادە باشترين خهلك لە وەلامدانەوەدا، كەسيكە
تۈورپە نەبىت.

٢٢٥- سك و داوىنت لە حەرام بپارىزە.

٢٢٦- سك و داوىنت بپارىزە، نەھامەتىيەكانى تۇ لەو
دووانەدایە.

٢٢٧- سەرت لە ھەلەكانى زمانى بپارىزە بە رېڭرى،
سۈوربۈون و لە خودا ترسان و، ئەقل جله‌وي بکە.

۲۲۸- ته مهنت به فيرق مده، له شتيکدا که بهندایه‌تی و خواپه‌رستی تیدا نه بیت.

۲۲۹- له پیشترینی خه‌لکی که ده بیت خوتیان لئی بپاریزیت ده سه‌لاتداری سته‌مکار و، دوژمنی به‌توانا و براده‌ری ناپاکه.

۲۳۰- شایسته‌ترینی خه‌لکی بق ئوهی چاکه‌ی له‌گه‌لدا بکه‌یت که‌سیکه که خودای گه‌وره به‌توانای خوی چاکه‌ی له‌گه‌لدا کردووه و، ده سته‌کانی والا کردووه.

۲۳۱- شایسته‌ترینی خه‌لکی به خوپاریزی، که‌سیکه که‌موکووپیه‌کانی دونیا بزانیت.

۲۳۲- شایسته‌ترین که‌س که خوشت بویت، که‌سیکه سوودی بق توق بیت و زیانی بق که‌سانی تر. ۲۳۳- شایسته‌ترین که‌س بق گویرایه‌لی، که‌سیکه که فه‌رمان‌ت پن بکات به چاکه و پیگریت لئی بکات له خراپه.

۲۳۴- شایسته‌ترین که‌س به چاکه‌کاری، که‌سیکه چاکه‌ی توق له بیر نه‌کات.

۲۳۵- شایسته‌ترین که‌س بق ئوهی له بیری نه‌که‌یت، ئوه که‌س‌یه که له بیرت نه‌کات.

۲۳۶- شایسته‌ترین که‌سینک بق سوپاس‌گوزاری، نو
که‌سینه که پینگر نه‌بیت له گشه‌کردنت.

۲۳۷- شایسته‌ترین که‌سینک بق به‌هاناوه‌چوون، که‌سینک
داوای لیبوردن بکات.

۲۳۸- شایسته‌ترین که‌سینک بق ئوهی به‌زهیت پتیدا بیته‌وه،
زانایه که نه‌فام بپیاری به‌سەردا بدادات، به‌خشندەیه که پسوا
بالاده‌ست بیت به‌سەریدا، چاکه‌کاریکه خراپ ده‌سەلاتی
به‌سەردا ھه‌بیت.

۲۳۹- شایسته‌ترین که‌سینک بق ئوهی نیعمه‌تى زورى
ھه‌بیت، که‌سینکی سوپاس‌گوزاره به به‌خشینی نیعمه‌تە‌کان.

۲۴۰- داناترین خلک که‌سینکه، له نه‌فامه‌کان پا ده‌کات.

۲۴۱- نه‌رمونیان به، ده‌بیتە که‌سینکی به‌پیز و گهوره.

۲۴۲- جوانترین به‌خشین، پیدانی به بى داواکردنە.

۲۴۳- سوپاس‌گوزارترين زانست بق دوارقۇز، ئوهیه
کرده‌وه‌کانت له ئىستادا زور بکات و له دوارقۇز نزیکت
بکات‌وه.

۲۴۴- بىدەنگى باشترە له په‌وانبىتى لە کاتىكدا قسە‌کردن
پىنويست نه‌بیت.

۲۴۵- گه مژه ئەگەر قسە يەكى كرد، كرده وە يەكىشى بە دوا دا دەكتات.

۲۴۶- گه مژه تريينى خەلک كەسيكە نكۈلى كارىنى كەشييرىن ل، كەسيكى تر بكتات و، خۆى ئەو كارە بكتات.

۲۴۷- گه مژه له ولاتەكەي خۇيدا نامقىيە و له لاي خۇشە ويستانى سەر زەنشتىراوه.

۲۴۸- گه مژه بە سوو كايەتى پېتىرىن باش نابىت و واز له كەموكورتى و، زەرەرمەندى ناھىيىت.

۲۴۹- گه مژه تريينى خەلکى كەسيكە كە گومانى وايە ئاقلىرىن كەسە.

۲۵۰- گه مژه تريينى خەلکى كەسيكە پېتىرىه له چاكە و داواي سوپاس دەكتات، هەروەها كارى خراپە دەكتات و چاوه پەتى پادداشتى باشە.

۲۵۱- ھەموو كەسيك بە دواي هاوتاي خۇيدا دەگەرتى.

۲۵۲- ھەموو دەردىك دەرمانى ھەيە، تەنيا بە درپەوشىتى نابىت.

۲۵۳- چەندىن رۇزۇ وەوان ھەن، تەنيا تىنۇويە تىيان بى دەمىننەتە وە.

۲۵۴- چهندین کهس، به هقی زمانیانه وه به فهتاره ترا
دهچن.

۲۵۵- چهندین کهسی بیگانه هن، له کهسه نزیکه کان
باشتمن.

۲۵۶- بارودو خی دونیا به پئی پیککه وته و بهشی
دواپر قژیش به پئی شایسته بیه.

۲۵۷- چاکه کانتان به له بیرکردن زیندو و رابگرن، چونکه
منه تکردن کاره که تیک دهدات.

۲۵۸- پهند و ئامؤژگاری له ئەزمۇونە کان و هربگره.
۲۵۹- کاتیک تۈورپەيت بىتىدەنگ بە، چونکه تۈورپەبىي كلىنى
ھەموو خرابىيە کانه.

۲۶۰- بىرای بېرىز ئەوهىي، خقى بە خواپەرسىتى
دەپازىتىتە وھ.

۲۶۱- بىرای دەولەمەند ئەوهىي، بە قەناعەت خقى
پازاندېتىتە وھ.

۲۶۲- دونیا له دلتان دەر بکەن، پىش ئەوهى جەستەتان له
دونیا دەرچىت، ئىتوھ لە دونیادا تاقى دەكرىتە وھ، بەلام بىز
غەيرى دونیا درووستكراون.

۲۶۳- زمانت بپاریزه، هه روک چون ئالتوون و پاره کانت ده پاریزیت.

۲۶۴- زهره مهندترین خەلک كەسيكە، تواناي گوتى راستى هېي بەلام نايلىت.

۲۶۵- زهره مهندترین خەلک كەسيكە، لەبرى دواپۇز بە دونيا پازى بىت.

۲۶۶- زهره مهندترین تان سته مكار ترينتانه.

۲۶۷- شاردنەوهى هەزارى و نەخۆشى، مەردايەتى و ئازايەتىيە.

۲۶۸- دلسۆزى، شىقىمەندترین كوقتايىه.

۲۶۹- دلسۆزى، بەرزىرىن باوهەر.

۲۷۰- دلسۆزى، بەرزىرىن سەركەوتتە.

۲۷۱- راستگويى لە تەوبەدا، تاوان هەلدەوهەرىتى.

۲۷۲- دلسۆزى، بەرهەمى بەندايەتىيە.

۲۷۳- دلسۆزى، باشترين كردهوهەيە.

۲۷۴- دلسۆزى، رەفتارى كەسە نوخبەكانە.

۲۷۵- دلسوزی، بهندایه‌تی پیاوچاکانه.

۲۷۶- دلسوزی کردار، له هیزی باوه‌ر و نیازباشیه‌وهیه.

۲۷۷- دلسوزی، مهبهستی دینه.

۲۷۸- دلسوزی، سه‌رفرازیه.

۲۷۹- دلسوزی، بنه‌مای بهندایه‌تیه.

۲۸۰- ئەگەر کاریکتان کرد، به دلسوزی بىكەن.

۲۸۱- براکان، باشترين دەستكەوتن.

۲۸۲- براکان، له‌ناوبه‌ری دلتەنگی و خەمەكانن.

۲۸۳- برای دینی، خوشەویستییەکەی زیاتر بەردەوامە.

۲۸۴- براکان، له خوشیدا جوانین و له ناخوشیدا پشتیوانن.

۲۸۵- برای پاستگۇ، باشترين دەستكەوتە.

۲۸۶- برای دینی كەسيكە رېتۈئىنىت بکات بۇ چاكە، رېنگرىن لى بکات له خراپە و يارمەتىت بىدات بۇ چاكسازىي پۇزى گەرانەوه.

۲۸۷- براکەت، له تەنگانەدا پشت و پەناتە.

-۲۸۸- ئەگەر ئەمانەت لە دانرا بىپارىزە، كاتىك ئەمانەت بە خەلکى دەدەيت تۆمەتبارى مەكە چونكە ھەركەس ئەمانەت نەپارىزىت باوهېرى نىيە.

-۲۸۹- ئەمانەت بىڭىرەوە بق خاوهەتكەي و، ھەركەس ناپاكى لى كەدىت ناپاكى لى مەكە.

-۲۹۰- ئەدەب، باشترين پىزە.

-۲۹۱- ئەدەب، باشترين پەفتارە.

-۲۹۲- ئەدەب، ئاوينەي ئەقلە.

-۲۹۳- ئەدەب لە مرۆقىدا ھەر وەكىوو درەخت وايە و پەگەكانى ئەقلە.

-۲۹۴- ئەدەب و دين ئەنجامى ئەقلن.

-۲۹۵- مەمانە بە ھاوارى مەكە، پىش ئەۋەي تاقى بىكەيتەوە.

-۲۹۶- ئەو شتەي بەلگىيە لەسەر فراوانى ئەقل، بىركرىنەوەي باشە.

-۲۹۷- بەردەواام بىر لە مردن و ئەو شتانە بىكەرەوە كە بق دواي مردنت ئامادەيان دەكەيت، ئاوات بە مەرگ مەخوازە هەتا بە تەواوى ئامادە نەبىت.

- ۲۹۸- ئەگەر برايەتىت كرد، پىز لە مافى برايەتى بىگە.
- ۲۹۹- دىنداڭارلىقنى خەلکى كەسىكە، ئارەزووى دىنەكى نەشىۋېتىت.
- ۳۰۰- خراپتىن دەرد، خۇبەزلانىنە.
- ۳۰۱- ئەگەر باوهەرت بە خودايى گەورە هىتىا و خۇت لە حەرامەكانى پاراست، ئارامىت بۆ دەستەبەر دەكەت، ئەگەر بىيىتە هوى پەزامەندى ئەو بەرگى لىخۇشبوون بە بەرتدا دەكەت.
- ۳۰۲- ئەگەر تۈورە بۇويت، ئاشكراي مەكە.
- ۳۰۳- تىرىك مەوهشىنە، نەتوانىت بىگەپىتىتەوە.
- ۳۰۴- ئەگەر نەهامەتىت بەسەردا ھات، بۆى دانىشە، بە پىتوھ بۇونت كىشەكە زىاتر دەكەت.
- ۳۰۵- ئەگەر خودايى گەورە كەسىكى خۇشويىست، ئەمانەتى لە لا خۇشەويىست دەكەت.
- ۳۰۶- ئەگەر خودايى گەورە كەسىكى خۇشويىست، راستگۈيى تىدا دەچىتىت.
- ۳۰۷- ئەگەر خودايى گەورە كەسىكى خۇشويىست، بەندايەتى لە لا شىريين دەكەت.

۳۰۸- ئەگەر خودای گەورە كەسييکى خۇشويىست، پارەوپولى لە بەرچاو دەخات و خۆزگەكانى لە لا كەم دەكاته وە.

۳۰۹- ئەگەر خودای گەورە كەسييکى خۇشويىست، زانستى بىن دەبەخشىت.

۳۱۰- ئەگەر خودای گەورە كەسييکى خۇشويىست، دلىكى ساغ و پەوشىتى بەرزى پىن دەبەخشىت.

۳۱۱- ئەگەر خودای گەورە كەسييکى خۇشويىست، بە ئارامى و لەسەر خۇيى دەيرازىتتە وە.

۳۱۲- ئەگەر خودای گەورە كەسييکى خۇشويىست، واي لى دەكەت پەند لە رووداوه كان وەربگىت.

۳۱۳- ئەگەر سەلامەتىت خۇشىدەوەت، خۇت لە ھاۋىتى نەزانەكان بىپارىزە.

۳۱۴- ئەگەر گوفتارت باش بۇو، با پەفتاريشت باش بىت، بۇ ئەوهى بتوانىت باشەى زمان و باشەى چاكەكارى پېنكەوه كۆ بىكەيتە وە.

۳۱۵- ئەگەر خۇتت پاھىنا لەسەر گوئىرايەلىكىرىدى خوداي گەورە، ئەوه پېزىت لە خۇت گرتۇوە، بەلام ئەگەر خۇتت پاھىنا لەسەر تاوان ئەوه خۇتت لەناوبردۇوە.

۳۱۶- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات، سک و داوىتى لە حەرام دەپارىزىت.

۳۱۷- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات، فىرى دەستېپۇھەگرتى دەكەت و لە بىرۋۆكەي خراپ و
زىادەرەوى دەپارىزىت.

۳۱۸- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات، فىرى قەناعەتى دەكەت و ھاوسەرەكەي بۇ چاک
دەكەت.

۳۱۹- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات، فىرى دين و راستىيەكانى دەكەت.

۳۲۰- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات كەمدووى، كەمخۇراكى و كەمخەوى پى دەبەخشىت.

۳۲۱- ئەگەر خودای گەورە ویستى چاکە لەگەل بەندەكەي
بکات، ئەقلىنىكى بەھىز و كردىوهى چاکى پى دەبەخشىت.

۳۲۲- ئەگەر خودای گەورە ویستى خراپەي بۇ بەندەيەك
ھەبوو، پارەپۈپۈلى دەداتى و خۆزگەكانى بۇ فراوان
دەكەت.

۳۲۳- ئەگەر خودای گەورە ویستى نیعمەت لە بەندەکەمی وەربگریتەوە، لە ئەقلیيەوە دەست پى دەکات كە گرنگترین نیعمەتە.

۳۲۴- ئەگەر ویستت چاکەكانت لە بەرچاوى خەلکى گەورە بن، دەبىت سەرەتا خۆت بە گەورەيان بىزانتى.

۳۲۵- ئەگەر سووننەتكانت زىيان بە فەرزەكانت دەگەيەن، وازيانلى بىتنە.

۳۲۶- ئەگەر خواردنت دا بە ھەركەس، تىرى بىكە.

۳۲۷- ئەگەر بەخشىت، پەلە بىكە.

۳۲۸- ئەگەر پىت بەخىرا، سوپاسگۇزار بە.

۳۲۹- ئەگەر خودای گەورە پىز لە بەندەيەك بگرىت، لەسەر جىتبەجىتىرىنى پاستىيەكان كۆمەكى دەکات.

۳۳۰- ئەگەر خودای گەورە پىز لە بەندەيەك بگرىت، بە خۇشەویستى خۇيەوە سەرقالى دەکات.

۳۳۱- ئەگەر چاوجنۇكى بىبارىت، خراپەكارى دەپويت.

۳۳۲- ئەگەر دەرفەتت بىقۇتىسى بىقۇزەرەوە، لە دەستدانى دەرفەت پەشىمانى بەدواوهىه.

- ۳۳۳ - ئەگەر تۇوشى نەھامەتى ھاتىت، ئارام بىگە.

- ۳۳۴ - ئەگەر مۇوه پەشەكانت سېپىوون، چاکىيەكىشت دەمرىت.

- ۳۳۵ - ئەگەر خۇقۇت لە قەدەغەكراوهەكان پاراست، لە گوماناۋىيەكان خۇقۇت بەدۇور گىرت و فەرز و سۇونتەكانت كىرد، ئەوە تەواوى چاکەكانت بەجى گەياندووه.

- ۳۳۶ - ئەگەر خۇقۇت پاراست، خۇقۇت لە قەدەغەكراوهەكانى خودايى گەورە بپارىزە.

- ۳۳۷ - ئەگەر باوهەرت بە كارىتكەن ھەبۇو، بىكە.

- ۳۳۸ - ئەگەر وەلامەكان ئالقۇز بن، راستى دەشارنەوه.

- ۳۳۹ - ئەگەر خراپەكارى بالى كىشا بەسەر خەلک و سەردەمەكىدا، گومانى باش بە پىاويتكىرىت، ئەوا ئەو پىاوە سەرفرازە.

- ۳۴۰ - ئەگەر خراپەكار دەسەلاتدار بىت، سىتمە لە چاکەكان دەكىرت.

- ۳۴۱ - ئەگەر خودايى گەورە بەندەيەك ھەلبۈزۈرىت، ترسى خۇرى دەخاتە دلىيەوه.

٣٤٢- ئەگەر بىپيار و كۈلنەدان پىنكەوە بۇون، بەختەوەرى تەواو دىتە ئاراوه.

٣٤٣- ئەگەر ئەمانەتت ېن درا، ناپاڭى لى مەكە.

٣٤٤- كاتىك گەشتىنە كۆتايى ئاواتەكان، بىرتان لاي مردىنى كتوپپ بىت.

٣٤٥- ئەگەر پاشايىك لەسەر بناگەي دادپەروەرى و بىنەماي ئەقل ولاتەكەي بىنیاد نا، خوداي گەورە دوقىستەكانى سەر دەخات و دوژمنەكانى سەرشۇپ دەكەت.

٣٤٦- ئەگەر دلىنيايى لە برايمەتىدا ھەبىت، ئىتىر پياھەلدان ناھەموارە.

٣٤٧- كاتىك نارەحەتى بارى كرد، ئارامى دىتە ئاراوه.

٣٤٨- ئەگەر نىازى كاربەدەست گۇرا، زەمانە دەگۇرىت.

٣٤٩- كاتىك كەسى بەرز فيئر دەبىت، ملکەچ دەبىت.

٣٥٠- كاتىك كەسى پەپۈچققۇچ فىئر دەبىن، لووتېرەز دەبىن.

٣٥١- كاتىك قىسىم دەكەيت دەبىتە دىلى، كاتىك بىتەنگ دەبىت ئەو دىلى توپىه.

٣٥٢- ئەگەر ئەقل كامىل بىت، قىسىم دەبىتەوە.

۳۵۳- کاتینک سهروهت و سامان کو دهکهیتهوه، تو بريکاري
کهسانی تری و ئهوانی پئی بهختهوه دهکهیت، له کاتینکدا
خوت دلتنهنگیت.

۳۵۴- ئهگهر خراپهت بەرانبەر كرا، ليپورده به.

۳۵۵- ئهگهر خراپهت كرد، داواي ليپوردن بکه.

۳۵۶- کاتینک توانات هېبوو ستم له خەللى بکهیت، بېرى
دهسەلاتى خودايى گەورە بکەرەوه كە سزات بادات، خەلکى
پزگار بکات و تو گيرقىدە.

۳۵۷- لە کاتى قسەكرىنداد راستىگۇ به.

۳۵۸- ئهگهر لە شىتىك بىبىش بۈويت، بە قەناعەت به.

۳۵۹- کاتينک ئاكار و پەفتارت جوان بىت، گوفتارىش رازاوه
دەبىت.

۳۶۰- کاتينک كە ئەجهەل هات، خۆزگەكان كۆتايان دىت.

۳۶۱- کاتينک لە ئافرىئەر دەترسىت، بەرەوبىرى دەرقىت (له
کاتينکدا هىچ پەناگەيەك نىيە جەلەو).

۳۶۲- کاتينک يەكىكتان خراپەيەكى بىنى، نەيتوانى بە دەست
و زمان بىگۇرى، تەنبا بە دل پىتى ناخوش بۇو، ئهوا خوداي

گهوره ئاگاداری راستگویی ئوه كەسەيە و، ئوه پىگرى
كىدووھ.

٣٦٣- كاتىنگ دەبىنيت خوداي گهوره بەردهوام نىعەمەت پى
دەبەخشىت، ھەرچەندە بەردهوام تاوانىش دەكەيت، ئوه
بەرەبەرە لىت دەگرىتەوه.

٣٦٤- ئەگەر بىنىت خوداي گهوره بە يادكىرىنى چاكەت
لەگەلدا دەكەت، ئوه خۇشى دەۋىتتىت.

٣٦٥- ئەگەر چاكەت بىنى، خۇت لە خراپە بپارىزە.

٣٦٦- ئەگەر بىنىت خوداي گهوره بەردهوام نىعەمەت پى
دەبەخشىت، ئاگادار بە.

٣٦٧- ئەگەر بىنىت خوداي گهوره بەردهوام تووشى
ناپەھەتىت دەكا، سوپاسى بکە.

٣٦٨- ئەگەر زانايەكت بىنى، بېھ بە خزمەتكارى.

٣٦٩- ئەگەر سته ملىتكراويىكت بىنى يارىدەي بده و، دىزى
ستەمكار بە.

٣٧٠- ئەگەر رەفتارىتكى نەشياوت لە كەسيتكى تردا بىنى،
خۇت لە هاوشىوھى ئوه رەفتارە بپارىزە.

٣٧١- ئەگەر چاكەتان بىنى، باوهشى بۇ بکەنەوه.

۳۷۲- ئەگەر چاکەتان بىنى، بەپەلە بەرەوپىرى بېرقۇن، ئەگەر خراپەتان بىنى لىتى دوور بىكەونەوە، ئەوھە ئىتوھ چاکەكار و پىشىپكىتارى باشەن و سەرفراز دەبن.

۳۷۳- كاتىك رقزىت ھەيە، بىبەخشە.

۳۷۴- ئەگەر ويستت خۇت چاڭ بىكەيت، پىتىۋىستە دەستپىتوھ بىگرىت و زىادەرەوى نەكەيت.

۳۷۵- ئەگەر ويستت سوود لە زانست وەرىگرىت، كارى پى بىكە و زۇر بىر لە ناوهپۇركەكەي بىكەرەوە و، بىخەرە دلتەوە.

۳۷۶- كاتىك كەسىكى زانستى زۇر دەبىت، ئەدەبى زىاد دەبات و ترسى لە خودايى گەورە چەند ھىتنىدە دەبىت.

۳۷۷- ئەگەر كەسىكى پايەبەرز لىت نزىك بۇويەوە، پىزىلى بىگە.

۳۷۸- ئەگەر كەسىكى خراپ بەرزاى كرد، گەرمۇگۇر بە و شېرزاھ مەبە، قوتابى نەزان وەك زانايە و زاناي شېرزاھ وەك نەزانە.

۳۷۹- ئەگەر داواى زانستت كرد، گەرمۇگۇر بە و شېرزاھ مەبە، قوتابى نەزان وەك زانايە و زاناي شېرزاھ وەك نەزانە.

۳۸۰- ئەگەر بىئاگايى زالبۇو، ھىوا و ئاوات نامىتتىت.

-۳۸۱- کاتیک گەنج ژیر دەبىن ئەقلى پىر دەبىن، کاتیک گەنج نەزان دەبىن نەزانىيەكەرى پىر دەبىن.

-۳۸۲- کاتیک لەسەر نارەحەتى ئارام دەگریت، ئەوە سنوورى بۇ دادەنیتتى.

-۳۸۳- کاتیک پۇچى باوهەپدار بەرھو ئاسمان بەرز دەبىتھو، فرېشتهكان پېيان سەيرە و دەلىن: ((چون لە دۇنيايدا رېزگارى بۇوە، كە نوخبەكانى ئىتمە تىيدا پەنجهپق بۇون.))

-۳۸۴- ئەگەر چاكەت لەگەلدا كرا، لە بىرى مەكە.

-۳۸۵- ئەگەر چاكەت لەگەلدا كرا، بلاوى بکەرەوە.

-۳۸۶- ئەگەر چاكەت كرد، بىشارەوە.

-۳۸۷- ئەگەر چاكەت كرد، لە بىرى بکە.

-۳۸۸- ئەگەر لاواز بۇوى، با لە سەرپىچىكىرىدى خودايى گەورەدا لاواز بىت.

-۳۸۹- کاتیک گوتەرى قىسەكەر لەگەل نيازىدا وەككۈ يەك بۇو گوينىڭ وەرييدهگریت، ئەگەر پىتچەوانەي نيازى بۇو ئەوە لە دلى گوينىڭردا جىنگە ناگریت.

-۳۹۰- ئەگەر ھاوارپىيەتى درىيژەتى كىشا، ئەوە بىزانە پىز بۇونى ھەيە.

۳۹۱- ئەگەر دونیانه ویست داواى لە خەلک كرد، ئەوه خۇن
لىنى بەدۇور بىگە.

۳۹۲- ئەگەر داواى گەورە بىت كرد، گوپرايەلى خۇداي
گەورە بە.

۳۹۳- ئەگەر داواى دەولەمەندىت كرد، بە قەناعەت بە.

۳۹۴- كاتىك ناپاكى لە هاۋپىتىدا دەركەوت، ئىتىر
بە جىئەيشتنى ئاسانە.

۳۹۵- كاتىك ناپاكى زۆر بۇو، بەرەكەتىش كەم دەبىتەوە.

۳۹۶- ئەگەر گلهىت كرد، كەمىكى تىدا بەھىلەرەوە.

۳۹۷- ئەگەر تولەت كردەوە، بەسۆز بە.

۳۹۸- ئەگەر پەيمانت دا، بىبەرە سەر.

۳۹۹- ئەگەر چاکەكانست بە ھەزاران نەگەيشت، با
مېھرەبانىت گشتىگىر بىت بۇيان.

۴۰۰- ئەگەر ویستت كارىك بىكەيت، راۋىيژ بىكە.

۴۰۱- ئەگەر ویستان كارىكى چاکە بىكەن، لەسەرى
بەردىۋام بن.

٤٠٢- ئەگەر بەرزبۇويتەوە، بىر لە نەزانەكانى خوار خۇت مەكەرەوە، بەلكۇ شوين زاناكانى سەروى خۇت بکەوە.

٤٠٣- كاتىك تۈورپەيى بەسەرتدا زالبۇو بە دانايى و ئارامگرى بەسەريدا زال بىه.

٤٠٤- كاتىك ئارەزوو بەسەرتدا زال دەبىت، بە بچۇوكىرىدىنەوە بەسەريدا زال بىه.

٤٠٥- كاتىك ئارەزوو بەسەرتاندا زال دەبىت، ئەوە ھۆكارى لەناوچۇونتانە.

٤٠٦- كاتىك لە دونيادا شىتىكت لەدەستدا دلتەنگ مەبە، كاتىك چاکەت كرد منهت مەكە.

٤٠٧- ئەگەر ناپەحەتىيەك لەناكاو بەرقى گرتى، خۇت بە ئارامگىرن و سەركەوتن بەھېز بکە.

٤٠٨- كاتىك زەمانە خراپ دەبىت، خراپەكاران زال دەبن.

٤٠٩- كاتىك نياز خراپ بۇو، بەلا دىتە ئاراوه.

٤١٠- ئەگەر ويسىتت فىئر بىى، خۇت لە دىنى خۇبای گەورەدا شارەزا بکە.

٤١١- كاتىك تاوانىتىكت كرد لىتى پەشيمان بېرەوە.

٤١٢- کاتیک یه کیتکтан هله دستن بق نویژکردن، با به جوری بیکات وا بزانی دوانویژه.

٤١٣- ئەگەر بیرکردنەوەت پیش کردەوە خست، ئەوە ئەنجامى باش بە دەست دېنىت.

٤١٤- ئەگەر دەستت لە بە خشىندا كورت بۇو، با زمانى لە شوکرانە بژيرىدا درېزبىت.

٤١٥- ئەگەر خەلکى چاكەكار كە مبۇونەوە، خەلکى رازاۋەش لهناو دەچن.

٤١٦- کاتىك قسە كەم دەبىتەوە، راستى زۆر دەبىت.

٤١٧- کاتىك چاكە كەم دەبىتەوە، خراپە زۆر دەبىت.

٤١٨- کاتىك ئەقل كەم دەبىتەوە، خۆھەلقۇرتاندىن زۆر دەبىت.

٤١٩- کاتىك توانا كەم دەبىتەوە، بەهانە زۆر دەبىت.

٤٢٠- کاتىك ئەمانەت بەھىز دەبىت، راستگۈي زۆر دەبىت.

٤٢١- ئەگەر خۆت بەھىز كرد، لە گويپارايەلى خوداي كەورەدا خۆت بەھىز بکە.

٤٢٢- کاتىك مانەوە نەبىت، نىعەمەتىش دەپروات.

٤٢٣- کاتیک قهزا و قه‌دهر پهت نه‌بیته‌وه، ئیتر پاسه‌وانیش بیمنانایه.

٤٢٤- کاتیک دلنيا بیت له هیرشى مردن، پیویسته خوتى بق ئاماده بکەيت.

٤٢٥- کاتیک پیویستت به شتیک بwoo كه خوداي گهوره پیت بیه‌خشیت، سه‌ره‌تا صه‌لاوات بق پیغەمبەر (د.خ) بنیره، پاشان پیویستییه‌کەی خوت داوا بکە، خوداي گهوره له‌وه به‌خشندەترە كه دوو شتى لى داوا بکەيت، کاریکیان بکات و ئەوي دیكەيان نه‌کات.

٤٢٦- کاتیک چاكەی کەسیک لە خراپە‌کانى زیاتر بن ئەوه کەسیکى كاملە، ئەگەر چاكە و خراپەی يەكسان بۇون ئەوه کەسیکى پتەوه، ئەگەر خراپە‌کانى لە چاكە‌کانى زیاتر بۇون ئەوه کەسیکى لەناوچووه.

٤٢٧- کاتیک نامە‌يەك دەنۈوسيت، پېش ئەوهى كوتايى پى بهینىت چاوى پىدا بخشىنەرەوه، چونكە ئەو نووسينى تەرازووی ئەقلی تۆيە.

٤٢٨- کاتیک توانا زۆر دەبیت، ئارەزۇو كەم دەبیتەوه.
٤٢٩- کاتیک تاوانى ھاۋى زۆر بwoo، بەختەوهرى لەگەلىدا كەم دەبیتەوه.

٤٢٠ - کاتینک کەسیک بەریز بۇو، بە ئاشكرا و بە نهینى ھەر
بەریزە.

٤٢١ - کاتینک ئەقل كامـل دەبىت، ئارەززوو كەم دەبىتەوە.

٤٢٢ - ئەگەر نەزانى خۇت فىئر بىكە، ئەگەر پرسىيات لىنى كرا
دەربارەي شتىنک كە نەتزاـنى، بلـى خودا و پىتـغەمبـەرەكـى
(دـخ) زانـاتـرنـ.

٤٢٣ - کاتـىـنـكـ توـ وـ مـرـدـنـ بـەـرـھـوـرـوـوـىـ يـەـكـ دـەـرـقـونـ،ـ شـوـينـىـ
دىـدارـ چـەـندـهـ نـزـيـكـهـ.

٤٢٤ - ئەگەر زانـايـهـكـىـ زـمانـپـارـاـوـ نـبـوـوـيـتـ،ـ گـوـيـگـرىـنـىـكـىـ
ھـۆـشـيـارـ بـەـ.

٤٢٥ - ئەگەر پـىـزـگـرـتـنـ سـوـوـدـىـ نـبـوـوـ سـوـوـكـايـهـتـىـ باـشـتـرـهـ،ـ
ئەگەر قـامـچـىـ سـەـرـكـەـوـتـوـوـ نـبـوـوـ شـمـشـىـرـ بـېـنـدـەـتـرـهـ.

٤٢٦ - ئەگەر ئەـوـ شـتـهـ نـبـوـوـ كـەـ تـوـ دـەـتـەـوـيـتـ،ـ ئـەـوـ بـىـنـىـ كـەـ
ھـېـ.

٤٢٧ - كـەـسـىـ ئـاقـلـ،ـ بـەـ ئـامـاـژـهـ تـىـدـەـگـاتـ.

٤٢٨ - کاتـىـنـكـ وـەـسـفىـ کـەـسـىـكـ دـەـكـەـيـتـ،ـ زـيـادـەـرـھـوـىـ تـىـداـ
مـەـكـەـ.

٤٢٩- کاتینک په زيله کان بیوون به خاوه‌نی سرهودت و
سامان، به پیزه کان له ناو دهچن.

٤٣٠- کاتینک قه‌دهر هات، خوپاریزی پووچه‌له.

٤٣١- کاتینک نیعمه‌تیکت بق هات، له به رانبه‌ریدا شوکرانه بژیر
به.

٤٣٢- ئەگەر بپیارەکانت له خوقىدا جىئە جىئىكىرىن، خەلکىش
بە دادپەروھرت دەزانن.

٤٣٣- ئەگەر تەركەدەنیا (زاھيد) له خەلکى پاى كرد، تو دواى
کەوه.

٤٣٤- ئەگەر ويستت کارىك بکەيت، خۇت له ئەنجامە
خراپەکانى بپارىزە.

٤٣٥- ئەگەر متمانەت به خوشە ويستى براكهت هېبوو،
كىشەت نىيە كەى يەكتىر دەبىين.

٤٣٦- ئەگەر ئەركىنک خرايە ئەستقت، دادپەروھر بە.

٤٣٧- ئاشكراكىرىنى نەيىنى، ناپاكىيە.

٤٣٨- ئەگەر براكهت ديار نەبۇو، بەو جۇرە باسى بکە كە
تو پىتىخۇشە ئەو باست بکات، ئاگادار بە، بە جۇرى باسى

نه که یت که پیشی ناخوش، وان له و شستانه بینه که تر
پیتاخوشه ئه و وازیان لئی بینیت له بارهی تزوہ.

٤٤٩- له کاتی سته مکردا بیر له دادپه روہری خودای
گهوره بکه ره و، له کاتی بوونی توانادا بیر له توانای
خودای گهوره بکه ره و.

٤٥٠- له کاتی تاوندا، بیری کوتایی هاتنی خوشیه کان و
مانه وهی شوینه واره کانی بکه ره و.

٤٥١- داماوترینی خه لکی، دلپیسے کانن.

٤٥٢- داماوترینی خه لکی، ئه وانه گالته به خه لکی ده کهن.

٤٥٣- ئازار، پقوقین درووست ده کات.

٤٥٤- براوه ترینی خه لکی ئه وانه، که به دونیا قیامه
ده کرن.

٤٥٥- چوار شت پیاو ده شکیتن: ئیره بی، درق، چاوجنگکی،
پهفتاری ناشرین.

٤٥٦- چوار شت هه یه له هر که سدا بن خوشی دونیا و
قیامه تی به ده ستھیناوه: پاستگویی، ئه مانه پاریزی،
سکپاریزی، پهفتار جوانی.

٤٥٧- پیش ئوهی گهشت بکهیت خوت ئاماده بکه، پیش ئوهی بچیته خانوویه کته واوی بکه.

٤٥٨- به رزبوونه وه به ره کاره باشه کان، زه حمه ته.

٤٥٩- گومان، هاوه لدانان بق خودای گهوره درووست ده کات.

٤٦٠- میهره بانتریتانا، خوپاریز ترین تانه له دونیا.

٤٦١- پوزی، به داوا کردن و چاوجن توکی، به دهست نایه ت.

٤٦٢- بهو به شه رازی به که پیت به خشراوه، باوه پداریت.

٤٦٣- رازی به بهوهی مه محمد (د.خ) ئالوبهیت، پیشنهنگ و سه کردهی پزگاری بن.

٤٦٤- رازی به، ده حه سیتیه وه.

٤٦٥- چیت بق خوت پیت خوش، بق خله لکیش پیت خوش بیت، با هه موو کرده و زانست و خوش ویستی و پق و کردن و واژه تان قسه و بیده نگییه کت، ته نیا له بئر خاتری خودای گهوره بیت. ٤٦٦- رازی به، بهو پوزییهی پیت به خشراوه، ئیتر دهوله مهندی.

٤٦٧- باشترين خله لکى ئه وانه ن، كه ئه خلاقيان جوانه.

٤٦٨ - ئارهزووی ئهو شتانه بکه، كه خودای گهوره پەيمانى
بە بەندە چاکەكارەكانى داوه، راستگۇترىن پەيمان، پەيمانى
خودای گهوره يە.

٤٦٩ - ئەم دونيا بىزراوه پەت بکەنەوه، دونيا هەموو
ئەوانەي پېش ئىوهى پەت كردهوه، كە لە ئىوه زىاتر
ھۆگرى دونيا بۇون.

٤٧٠ - جلو به رگەكت كورت بکەرەوه، چونكە پاكت
دەكاتەوه و دلت پە دەكات لە ترسى خودا و بە باشى
دەمەننەتهوه.

٤٧١ - نەرمۇنيان بە و سەركەوتتوو بە.

٤٧٢ - بەدواي راستىدا بىرق، با پىچەوانەي حەزەكانىشت
بىت، نەكەي قىامەت بە دونيا بىرقشى.

٤٧٣ - بىرسە پارىزراوى، گالىتجار مەبە سووكايەتىت پى
ناكىت.

٤٧٤ - وابەستەبوونى مرۆف بە خقىيەوه، بەلگەيە لەسەر
ھېنەمى ئەقل و ناونىشانى بۇونى گهوره يە.

٤٧٥ - باشتىرين سەروھت و سامان ئەوه يە، كە بە حەلالى
پەيدا بىرىت.

۴۷۶- باشترین سهروهت و سامان ئوهی، بۇزى دوايسى
پى بىكىت.

۴۷۷- باشترین كاروکەسابەت، كاروکەسابەتى حلال.

۴۷۸- دونيانه ويست بە، پەممەتت بەسەردا دەبارىت.

۴۷۹- دونيانه ويست بە و خۆتى لى بپارىزە، نەكا مەرك
بەرۆكت پى بگرىت و دلت وابەستەي شتەكانى دونيا بىت و
لەناو بچىت.

۴۸۰- دونيانه ويست بە، خوداي گەورە كەموکورتىيەكانت
پىشان دەدات، بىئاگا مەبه لە خوداي گەورە فەراموشت
ناكات.

۴۸۱- جوانترین رەوشت، هىمنى و داوىنپاكييە.

۴۸۲- چاكەكان، خراپەكان دەسېنەوه.

۴۸۳- بېرسە و بزانە.

۴۸۴- هۆكارەكانى دونيا كۆتاييان دىت و پسوايىيەكانى
تەواو دەبن.

۴۸۵- كەللەرەقى لە بۆچۈوندا، سەرشۇرت دەكەت و
دەتخاتە ناھەموارىيەوه.

۴۸۶- شوکرانه‌ی نیعمه‌تکانی خودای گهوره بکن، به
ئارامگری له سه‌ر گویپایه‌لیه‌کانی و پاریزگاریکردن له
قورئانه‌ی له بېرتان کردووه.

۴۸۷- و لامی بانگه‌وازی پتغه‌مبه‌ران بدنه‌وه، خوتان
راده‌ستی کاروباره‌کانیان بکن و گویپایه‌لیان بن،
شەفاعەتتان بق ده‌کهن.

۴۸۸- شەرم له هەلاتن بکن، چونکه له کوتاییدا شووره‌یه
و له پۇزى دوايىشدا ئاگره.

۴۸۹- نويژى ئىستىخاره بق هەر کارىك بکە و بلاوى
مەکەزه‌وه، چەندىن كەس ھەوالى شتىكىان داوه، كەچى له
كارەدا تىاچوون.

۴۹۰- دركىردن به خراپى نەفس، باشترين لېكۈلىنەوه‌يە.

۴۹۱- له سوپاس-گوزارى بەردەوام بە، نیعمه‌تکانت
بەردەوام دەبن.

۴۹۲- له يادى خودا بەردەوام بن، چونکه دلەكان پوون
دەكاته‌وه و باشترين بەندايەتىيە.

۴۹۳- تا دەتوانيت نەينىپارىز بە، خودای گهوره ئەو
نەينىيانهت دەپارىزىت، كە حەز دەكەيت پارىزراو بن.

٤٩٤- دواي پينموني ئەقل بىكەوه و پىتچەوانەي ئارەزۇو
بجولىزەوه، سەركەوتتوو دەبىت.

٤٩٥- راپىچ، خودى پىنمونىيە.

٤٩٦- راپىچ بە دوژمنەكانىت بىكە، بە ئەندازەي
دوژمنايەتىيان پاوبىچوون و مەبەستىيان دەزانىت.

٤٩٧- راپىچ بە دوژمنى ئىير بىكە، خۆت لە پاوبىچوونى
هاورىنى نەزان بىپارىزە.

٤٩٨- دانا بە، ھەست بە ئارامى دەكەيت، دانايى و ئارامى
جوانى چاكەكاران.

٤٩٩- هاورىتى كەسانى بەسۈود بىكەن و ئامۇزگارىيى
باش وەربىرن و، خۆتان فىئرى شتى بەسۈود بىكەن.

٥٠٠- گۇرانكاريى لە دوژمندا بە گوتهى جوان و كردارى
باش، باشتىرە لهوهى كە بە جەنگ بەسەرياندا زال بىت.

٥٠١- زۇربىتى، زمانى ھەلەكاران و نەزانانه.

٥٠٢- خۆتان بق مردن ئامادە بىكەن و گومپا مەبن.

٥٠٣- دواي لييۈوردىن، دەرمانى دەرداڭە.

٥٠٤- دواي ليخۇشبوون، تاوانەكان دەسپېتەوە.

۵۰۵- داواي ليخوشبوون، گهوره ترین و خيراترين
پادداشتی ههیه.

۵۰۶- خوپاراستن له پوزشهينانه وه، له راستی باشتره.

۵۰۷- بهرد هوامي و سهلامه تی.

۵۰۸- به نابوود زانيني خراپه، وا دهکات خوتی لىن
بپاريزيت.

۵۰۹- سووكايه تيكردن به ئافرهت، سيفه تی بىئه قله کانه.

۵۱۰- سهرقالبوبون به پاكىركدنوهى دهروونه وه باشترين
كاره.

۵۱۱- داواي ليخوشبوون بکه و پقزى به دهست بىنه.

۵۱۲- هەموو ھەولت بخه گەپ بق دوارقۇز، جىنگەت باش
دهبىت، دوارقۇز به دونيا نەفرقۇشى.

۵۱۳- ئەو شته له خوتدا به ناشرين بزانه، كە له خەلکيدا با
ناشيرىنى دەبىنى.

۵۱۴- كارى چاکە زۆر بکه، چونكە كارى خراپه كەم كەس
لىنى پارىزراوه.

۵۱۵- پقزى به خىروخىرات، به دهست بىتن.

٥١٦- زیاده‌په‌وی له هموو شتیکدا خراپه، ته‌نیا له کاری
چاکه‌دا نه بیت.

٥١٧- زیاده‌په‌وی، گهوره‌بیه کان له‌ناو ده‌بات.

٥١٨- خیراترین سزا بق ئه و پیاوه‌یه، که له‌سەر کاریک
پیمانت پى داوه و نیازت پاک بووه له‌گەلیدا، به‌لام نیازى
ئه و له‌گەل تقدا خراپ بووه.

٥١٩- خیراترین سزای تاوان، سزای سویتندی درقیه.

٥٢٠- خیراترین سزا بق ئه و تاوانه‌یه، ستم له کەسیک
بکەیت و ئه و ستمی لى نه‌کردیت.

٥٢١- تېتکوشە، به‌لام مەبە به گەنجىنه‌ی کەسانى تر.

٥٢٢- بەخته‌وھرترین کەس لە دونيادا، ئەوانەن واز لە دونيا
دېنن، بەخته‌وھرترینيان لە پۇزى دوايدا، ئەوانەن کارى بق
دەکەن.

٥٢٣- بەخته‌وھرترین کەس، ژىرى باوهەردارە.

٥٢٤- بەخته‌وھرترین کەس، ئەوهیه کە ھەست بە پىتگەی
ئىمە بکات.

٥٢٥- ئىسلام، رۇوناكتىرين پەتبازە.

٥٢٦- ئىسلام بىرىتىيە لە خۇبەدەستە وەدان، خۇبەدەستە وەدان بىرىتىيە لە باوهە، باوهە بىرىتىيە لە ددانپىّدانان، ددانپىّدانان بىرىتىيە لە جىيە جىكىردن، جىيە جىكىردن بىرىتىيە لە كردەوە.

٥٢٧- موسىمان بە، پارىزراویت.

٥٢٨- ليبورده بە، سەرفراز و بەپىز دەبىت.

٥٢٩- ليبورده تریننان، براوه تریننانه.

٥٣٠- ئەگەر داواتانلىكرا، ليبورده بن.

٥٣١- گۈئى بىگە فىئر دەبىت، بىتەنگ بە پارىزراو دەبىت.

٥٣٢- بانگەوازى مردىن بىدەن بە گويتاندا، پېش ئەوهى بانكتان بکات.

٥٣٣- هەركەس ئامۇزگارىيى كىردىن، گوئىلى بىگرن و لە خوتاندا جىيە جىيى بىكەن.

٥٣٤- جىكىرترىن بەخىشش، دادپەروھرىيە.

٥٣٥- خراپترين ئافريزراوهكان، ئەوانەن بە كردەوهى خراپ خۆيان دەرازىتنەوە.

٥٣٦- خراپترين نەخۇشى، نەزانىيە.

- ٥٤٧- خراپترین شت، په رده لادانه له سه نهينيه کان.
- ٥٤٨- خراپترین شت، چاو چنوقکييه.
- ٥٤٩- خراپترین ئەنجام، ئەنجامى سته مه.
- ٥٤٠- خراپترین پاستگويى، قسه گىرانه وە يه.
- ٥٤١- خراپترین قسه، قسه يى بىتمانايە.
- ٥٤٢- خراپترین گوزه ران، هى ئە و خەلکانه يه كە چاو چنوكن.
- ٥٤٣- ئە و خەلکانه يى قسه يى پاستى زور دەكەن، زور ئارامگرن و كار به قسە كانيان دەكەن، ئەوانه زور لە پىغەمبەران دەچن.
- ٥٤٤- سەرقالبۇون بە پابردووه وە، كات بە فيرۇدانە.
- ٥٤٥- سەرقالبۇنى دەرۇون بە و شتانه وە كە دواي مردن فرييات ناكەون، گەورەترين لاوازىيە.
- ٥٤٦- سەرقالبۇونت بە گۈرانكارىي دوارقۇزە وە، لە سزاي ئاگر دەتپارىزىت.
- ٥٤٧- سەرقالبۇونت بە كەمۈكۈرىيە كانى خۇتكە وە، لە ئابرووچۇون دەتپارىزىت.

۵۴۸- ته نیاییه کانت به یادی خودا بارگاوی بکه و سوپاسگوزاری بکه به هاوەلی نیعمەتە کانت.

۵۴۹- زانای بەبىن كردار، لە كاتى مردىدا لە ھەموو خەلکى پەشيمانترە.

۵۵۰- دوورپۇوتلىك خەلک ئەوانەن كە فرمان بە چاكە دەكەن و خۇيان نايىكەن، ھەروەها پىتگرى لە خراپە دەكەن و خۇيان دەيىكەن.

۵۵۱- خراپتلىك تاوان لاي خوداي گەورە ئەو تاوانىيە، كە بکەرەكەي گاللەي پىن بىت.

۵۵۲- خراپتلىك خەم و پەزارە، لە دەستدانى ھەلە.

۵۵۳- خراپتلىك دل، دلى رقاویيە.

۵۵۴- خراپتلىك نەهامەتى، خراپى نەوهەكانە.

۵۵۵- مردن باشتەرە لە شتەيى كە بق پزگاربۇون لېتى، ئاوات بە مردن بخوازىت.

۵۵۶- مردن باشتەرە لە وهى پەنا بق نامەرد بىبەيت.

۵۵۷- خراپتلىك سزا لە پۇزى دوايىدا بق ئەو كەسەيە، كە بە قەزا و قەدەرلى خوداي گەورە قەلس بۇوه.

٥٥٨- خراپترین سزا بق ئو كەسەيە، كە پارداشتى چاكە بە خراپە دەداتەوە.

٥٥٩- هاوەلدانان، كوفره.

٥٦٠- باشتىن قسە، پاستگۆيىه.

٥٦١- باشتىن كردىوە، خواپەرسىتىيە.

٥٦٢- باشتىن رەفتار، خوبەكە مزانى و نەرمۇنیانىيە.

٥٦٣- باشتىن رەفتار، وەفادارىيە.

٥٦٤- باشتىن رېز، زانستە.

٥٦٥- باشتىن مەردايەتى ئەوهىيە، تۈورە نەبىت و ئارەزووەكانىت بکۈژىت.

٥٦٦- باشتىن پياوهتى، برايەتىيەكى دلسۆزانەيە.

٥٦٧- با ترسى خودا لە دلتدا بىت و پىچەوانەي ئارەزووەكانىت رەفتار بکە، بەسەر شەيتاندا سەر دەكەويت.

٥٦٨- با دلت لەگەل خەلکىدا بەسۆز و مىھەبان بىت، چاكەكار بە لەگەلىياندا و سىتمىان لى مەكە و، مەبارە شىمشىز بەسەريانەوە.

۵۶۹- له هموو بارود خینکدا ده رووتان به گویرایه‌لی، زمانتان به زیکر و دلتان به ره‌زامه‌ندی سه‌رقال بکەن.

۵۷۰- دل‌سوزترین کەس بۇ تۇ ئەوهىي، كە لە سەر خۇچاڭىرىنى يارمەتىت دەدات و لە دينەكەتدا ئامۇزىكارىت دەكەت.

۵۷۱- خراپترينتان، چاوجنۇكترىيتنانه.

۵۷۲- خراپترينى خەلکى، نەزانەكانى.

۵۷۳- خراپترينى خەلکى ئەوانەن، دينەكەيان بۇ دونيائى كەسانى تر دەفرقىشىن.

۵۷۴- سوپاسگۇزار بە، بۇت زىاد دەبىت.

۵۷۵- سوپاسگۇزارى كەسىنگ بىكە، كە نىعەمەتت پىن دەبەخشىت، نىعەمەت بە كەسىنگ بېبەخشە كە سوپاست دەكەت، چونكە نىعەمەت كۆتايى نايەت ئەگەر سوپاسگۇزار بىت لەسەرى و، بەردەوامىش نابىت كاتىك بىشارىتەوە و سوپاسگۇزار نەبىت.

۵۷۶- كەسى ئارام ئامانجەكەى دەپېكىت، بەلام لەوانەبە كەسى ھەلەشە ھەلە بکات.

۵۷۷- ئارام بىگە، براوهىت.

٥٧٨- ئارام بگره، پئى دەگەيت.

٥٧٩- ئارام بگره لەسەر كاريک، كە پۇيىستە پادداشتى لەسەر وەربگريت و لەسەر كاريک كە بەرگەي سزاکەي ناگرىت.

٥٨٠- لەسەر ئازار و تالى حەقيقت ئارام بگره، نەكەي بۇ شىرىنى پووجەل فرييو بخويت.

٥٨١- هاپرىيەتى كەسىك بکە لە خواترس بىت، دىنەكەت پارىزراوه بە ئامۇرگارىيەكانى دەبىتە كەسىكى براوه.

٥٨٢- هاپرىيەتى بکە و ئەزمۇون وەربگره.

٥٨٣- بە ئاگايىھەوە لەگەل دەسەلاتدار، بە ملکەچىيەوە لەگەل راستگۇ، بە توكمەييەوە لەگەل دوژمندا ھەلسوكەوت بکە.

٥٨٤- بە جۆرە هاپرىيەتى خەلکى بکە، كە حەز دەكەي هاپرىيەتىت بکەن، پارىزگارىيانلى بکە دەتپارىزىن.

٥٨٥- راستگۇ بە، سەركەوتتوو دەبىت.

٥٨٦- راستگۇ ترین شت، مردنه.

٥٨٧- راستىرین گوته ئەوهىي، كە ھاوتابى حەق بىت.

٥٨٨- ھاپرىيكان، نەفسىيكن لە چەند جەستەيەكى جياوازدا.

٥٨٩- له قسهه کردندا پاستگو، له کارکردندا دلسوژو خوپاریز بن.

٥٩٠- پیداگری له سهه خراپه، گهوره ترین توانه و خیراترین سزای هه یه.

٥٩١- پیداگری له سهه خراپه، سیفه تی له ناوچووانه.

٥٩٢- پیداگری له سهه خراپه، خراپترین بوجوونه.

٥٩٣- پیداگری له سهه خراپه، سیفه تی خراپه کارانه.

٥٩٤- پیداگری له سهه خراپه، خراپه راده کیشیت.

٥٩٥- پیداگری له سهه خراپه، شایانی ئاگره.

٥٩٦- پیشاندانی ریز، باشترين تویشوروه و به ریزترین درووستکراوه.

٥٩٧- پیشاندانی ئه قل، باشترين شکومه ندییه.

٥٩٨- ده رخستنی خراپه کاري، گهوره ترین توانه.

٥٩٩- ده رخستنی شتى نه شیاو، ناشیرینترین کرده و ھیه.

٦٠٠- قورسترين سیاسەت، گوړینی دابونه ریته کانه.

٦٠١- قورسترين داواکاري ئوهى لە كەسى نەشياوى
بىكەيت.

٦٠٢- بنهماي پاستگويى، ھيوابراوبيه لوهى كە لە دەستى
خەلکيدايە.

٦٠٣- بنهماي باوهەپ، باش خۆبەدەستەوەدانە بىق
فەرمانەكانى خوداي گەورە.

٦٠٤- خۆبەگەورەزانى، دېرى پاستى و بەلاي ژيرەكانە.

٦٠٥- سەرسامبۇون بە خود، بىئەقلىيە.

٦٠٦- خۆبەگەورەزانى، پىتىگە لە گەورەبۇون.

٦٠٧- سەرسام بن بەو مەرقەيى كە بە چەورى «چاو»
دەبىنېت، بە گۇشت «زمان» قىسە دەكات و بە ئىسىك
«گۈئى» دەبىستىت و، بە كونەلۇوت ھەناسە دەدات.

٦٠٨- بىتواناتىرينى خەلکى ئوهانەن، كە باوهەپيان بە ھاتنى
پووداوهەكان و ھېرىشى مردن ھەيە.

٦٠٩- بىتەسەلاترىرينى خەلکى ئوهانەن، تواناي
خۇچاڭىرىدىن يە.

٦١٠- بىتەسەلاترىرينى خەلکى ئوهانەن كە تواناي لابىدى
كەمۇكۇورپىيەكانى خۇيانىيان ھەيە و، لايان نابەن.

- ٦١١- بیتواناترینی خەلکى ئەوانەن، نزا ناکەن.
- ٦١٢- خىراترین كردهوھ بۇ پادداشت، چاكەكارىيە.
- ٦١٣- خىراترین شت بۇ لەناوچوون، سته مىگىرىدە.
- ٦١٤- دادپەروھرتىرىنى خەلکى ئەوانەن، لەگەل ئەو كەسەرا
كە سته مىلىتكىردووھ بە ويىزدان بىت.
- ٦١٥- دادپەروھرتىرىنى خەلکى كەسىكە لە كاتى بەھىزىدا
بە ويىزدان بىت، مەزنترىن كەسى مىھەربان ئەوهىيە لە كاتى
بوونى توانادا ژىرانە ھەلسوكەوت بکات.
- ٦١٦- دادپەروھر بە، بەردەۋام بەتowanا دەبىت.
- ٦١٧- دادپەروھرتىرىنى ئافرىتنراوھكان ئەوانەن، كە داوهرى
پاستەقىنهن.
- ٦١٨- دادپەروھرتىرىنى ژيان ئەوهىيە، بەو جىزە
ھەلسوكەوت لەگەل خەلکىدا بکەيت، كە حەز دەكەيت
ھەلسوكەوتت لەگەلدا بکەن.
- ٦١٩- دادپەروھر بە لەو شتانەدا كە ھەتە، سوپاسى خوداي
گەورە بکە لەسەر ئەو شتانەي كە نىتە.

۶۲۰- ترسناکترین دوژمنی مرؤف تسوورهی و
ئارهزوویه‌تی، هرگهس بهريان پس بگریت پله‌ی برز
دەبیتەوه و به ئاوات دەگات.

۶۲۱- واز لهو شتانه بیتن که په یوهندی به ئیوهوه نییه،
خوتان به کاری دواپقۇزه‌وه سەرقال بىکەن، چونكە
پیویستان پییه‌تی.

۶۲۲- زاناترینی خەلک به رقۇڭكار، ئەوانن کە بە
پووداوه‌کابانی سەرسام نابن.

۶۲۳- بېھخشە، دەتوانیت.

۶۲۴- سەرپیچى نەزان بکە، پارىزراویت.

۶۲۵- لېيورده بە بىق خەلکى هەر وەك چۈن پىتىخوشە
خوداي گەورە لەگەلتدا لېيورده بىت، ئىدى پەشيمان
نابىتەوه.

۶۲۶- بەخشىنى ئەو مالەی خوداي گەورە پىتى بەخشىويت،
مافيكە دەچىته چوارچىوهى بەخشىنده يىھوھ.

۶۲۷- مەزنلىرىن نەهامەتى، نەمانى خۆزگەيە.

۶۲۸- گەورەترين نەزانى، دوژمنايەتىكىرنى بەتوانان و باور
بە درۇزن و، متمانە بە ناپاکە.

- ۶۲۹- گهوره‌ترین تاوان لای خودای گهوره، تاوانیکی
بکه‌رکه‌ی لسه‌ری به‌رده‌وام بیت.
- ۶۳۰- شکودارترین که‌س ئه‌وه‌یه، نه‌فس و ئاره‌زروی و‌لا
نابیت.
- ۶۳۱- خراپترینی خله‌لکی، زانا زیاده‌رپه‌وه‌کانن.
- ۶۳۲- گهوره‌ترین نه‌زانی ئه‌وه‌یه مرقف ئه‌رکی خوی له بیر
بکات.
- ۶۳۳- گهوره‌ترین گه‌مژه‌یی، خوچه‌لکیشانه له کاتی نه‌داریدا.
- ۶۳۴- گهوره‌ترین هله، خوش‌ویستی دونیایه.
- ۶۳۵- گهوره‌ترین ناپاکی، ناپاکی ئوممه‌ته.
- ۶۳۶- گهوره‌ترین تاوان لای خودای گهوره ئه‌وه‌یه، که
خاوه‌نه‌که‌ی به بچووکی بزانیت.
- ۶۳۷- گهوره‌ترین شکق، خوبه‌که‌مزانییه.
- ۶۳۸- گهوره‌ترین کاره‌سات، نه‌زانییه.
- ۶۳۹- خوت گهوره‌ترین سه‌رمایه‌ی.
- ۶۴۰- به‌خته‌وه‌رترين که‌س ئه‌وانه‌ن، که زور به قه‌ناعه‌تن.

٦٤١- زاناترین کەس ئەوانەن زور لە خودای گەورە دەترسن.

٦٤٢- ژیرترين کەس، نزىكتىرييانە لە خوداي گەورەوە.

٦٤٣- ژيرترين کەس ئەوهىيە كەمۇكۇرپىيە كانى خۇنى دەبىنتىت و، بەرانبەر بە كەمۇكۇرپىيە كانى كەسانى دىكە، كويىرە.

٦٤٤- ژيرترين کەس ئەوهىيە، كە لە سزادانى نەزانە كاندا يىدەنگى ناشكىتىت.

٦٤٥- ژيرترينى خەلکى، دوورەپەرىزترىييانە لە شتى پرپۇچ.

٦٤٦- ژيرترينى خەلکى، بە ئابرووترييانە.

٦٤٧- ژيرترينى خەلکى، گوئىرايەلترييانە بۆ خوداي گەورە.

٦٤٨- ژيرترينى خەلکى، چاكەكار و لە خواترسەكان.

٦٤٩- ژيرترينى خەلکى، ئەوانەن كە گوئىرايەلى ئاقله كان.

٦٥٠- بلندترین پەرسىتش، دلسۈزىيە لە كردهوەكاندا.

٦٥١- بەرزترین پله كانى بەخشنەيى، خۇنەوېستىيە.

۶۵۲- باش بزانه، سهرهاتای دین خوبه دهسته و هدانه و
کوتاییه که شی دلسوزیه.

۶۵۳- زاناترینی خه لکی به خودای گهوره، که سیکه کی
پازیترینه به قهزا و قهده ری خودا.

۶۵۴- زاناترینی خه لکی به خودای گهوره، که سیکه کی
زورترین ترسی له خودا هه بیت.

۶۵۵- زاناترینی خه لکی به خودای گهوره، که سیکه کی
زورترین داوای لئ ده کات.

۶۵۶- زاناترینی خه لکی که سیکه، که سه رقالی زانسته.

۶۵۷- کرده و هکان، به رهه می نیه ته کان.

۶۵۸- کرده و هکانی دونیا، بازرگانی دوار پقزن.

۶۵۹- کار به زانست بکه، درک به دهستکه و ده که بیت.

۶۶۰- با کرده و هکانت و هکوو ئه و که سه بن، که ده زانیت
خودای گهوره پادداشتی خراپه و چاکه کانی ده داته و ه.

۶۶۱- کاتیک زانیتان، کاریش بکه ن.

۶۶۲- کار به زانست بکه ن، به رز ده بنه و ه.

۶۶۲- کار بق ئه و پۇزه بىكەن، كە توپشۇرىي بىق ئامادە رەكىت و نەھىئىيەكانى تىدا ئاشكرا دەبن.

۶۶۴- کار بىكەن، چونكە كردىوە بەسۈوەدە و نزا دەبىسىرىت و، تەوبە بەرز دەبىتەوە.

۶۶۵- پېنۋىنى براڭەت بىكە و يارىدەي بىدە.

۶۶۶- يارمەتىدەر بە يارمەتىدراو دەبىت.

۶۶۷- باشترين شت بق پاڭىرىدەوەي ئەقل، فىرپۇونە.

۶۶۸- باشترين شت بق دەررونى باش، قەناعەتە.

۶۶۹- بەردەوامبۇون لە سەردانىكىردن، لە لۆمە دەتپارىزىت.

۶۷۰- بەختەوەرتىينى خەلکى ئەوانەن، كە لە چاڭەكارىدا بە دەستوبرىن.

۶۷۱- لە ھەلەي ھاپرىكەت بىبۇرە، تەنانەت دوژمنىش بە پاكت دەزانىت.

۶۷۲- لەو شتە بىبۇرە كە تۈورەي كردوويت، بق ئەوەي رەزامەندى بەدەست بىتت.

۶۷۳- له هموو شويتنىكدا راستگويى به هەل بزانه ئەرا
دەستكەوتت دەبىت، له خراپە و درق خوت بەدوور بگەرە
پارىزراو دەبىت.

۶۷۴- سوپاسگوزارى، بە دەسکەوت بزانن بە لايەنى
كەمەوە سووودەكەي ئەوهەيە نىعەمەت زىاد دەكەت. ۶۷۵-
سەرفرازترىنى خەلکى كەسىكە، كە بە هوئى زانستەكەيەوە
بەسەر ئارەزووەكانىدا زال دەبىت.

۶۷۶- بەسەر ئارەزووەكانىدا زال بې، دەبىتە كەسىكى
تەواو دانا.

۶۷۷- دەولەمەندىرىنەن، بە قەناعەتلىكتانە.

۶۷۸- دەولەمەندىرىنى دەولەمەندەكان، كەسىكە كە نەبىتە
دىلى پىتاڭرى بۇ كۆكۈدنەوەي سامان.

۶۷۹- دەولەمەندىرىنى خەلکى كەسىكە، كە رازى بىت بە
بەشى خوداى گەورە.

۶۸۰- دەولەمەندىرىنى خەلکى لە پۇزى دوايدا
ھەزارتىرييانە لە دونيادا.

۶۸۱- باشترين سەرمایە، ئەقلە.

٦٨٢- باشترين ئەدەب ئەوهى، مرقۇف لە سىنۇورى خۇى
دەرنەچىت.

٦٨٣- باشترين كردىوھ ئەوهى، كە نەفس پىنى ناخۆشە.

٦٨٤- باشترين ئەمانەت، پابەندبۇونە بە پەيمانەوھ.

٦٨٥- باشترين سەرۇھت ئەوهى، شويىنەوارى لەسەر
خاوهنەكەى دىياربىت.

٦٨٦- باشترين باوهەپ، چاكەكارىيە.

٦٨٧- باشترين باوهەپ، ئەمانەتە.

٦٨٨- باشترين باوهەپ، دلنىايى تەواوه.

٦٨٩- باشترين بەخشىنەبىي، لە كاتى نارەحەتىدايە.

٦٩٠- باشترين نەرمۇنیانى، پق خواردنەوهى و جلهوگىرى
نەفسە لە كاتى بەتوانايىدا.

٦٩١- باشترين پىنگا، بەخشىنەبىيە.

٦٩٢- باشترين پاشا ئەوهى كە كردىوھ و نىھەتى باش بىت
و، لەگەل ژىردىستە و سەربازەكانىدا دادپەروھ بىت.

٦٩٣- باشترين بەخشىنەبىي، ھەولدانە.

٦٩٤- باشترين به خشنده‌يى، گه ياندنى ماسافه بـ
خاوه‌نما‌فه‌كان.

٦٩٥- باشترين جيهاد، جيهادى نه‌فسه.

٦٩٦- باش به و پىشپو بـ.

٦٩٧- باشترين پـ ناگرتـن، تـهـوبـهـكـرـدـنـهـ.

٦٩٨- باشترين دهـستـكـهـوتـىـ مـوـسـلـمـانـ، مـرـدـنـهـ.

٦٩٩- باشترين ديندارى، كـهـمـىـ هـيـواـ وـ ئـاوـاتـهـ.

٧٠٠- باشترين ديندارى، دـلـنـيـاـيـيـهـ.

٧٠١- باشترين توـيـشـوـوـ، كـرـدـهـوـهـيـ چـاكـهـيـهـ.

٧٠٢- باشترين توـيـشـوـوـ، ويـزـدانـيـ چـاكـهـ.

٧٠٣- باشترين توـيـشـوـوـ، زـانـسـتـيـكـهـ كـرـدـهـوـهـيـ پـىـ بـكـرـيـتـ وـ
چـاكـهـيـهـ كـهـ منـهـ تـكـرـدـنـىـ تـيـداـ نـهـ بـيـتـ.

٧٠٤- باشترين زـيـكـرـ قـورـئـانـخـوـيـتـنـدـنـهـ، دـلـهـكـانـ تـيـراـوـ دـهـكـاتـ وـ
نهـيـنـيـيـهـكـانـ پـوـونـ دـهـكـاتـهـوـهـ.

٧٠٥- باشترين رـيـزـ، ئـهـدـهـبـهـ.

٧٠٦- باشترين بهـخـشـنـدـهـيـ، شـهـرـمـكـرـدـنـهـ لـهـ خـودـايـ گـهـورـهـ.

۷۰۷- باشترين به خسته و هر اي، به رده و امبونه له سر دينداري.

۷۰۸- باشترين به خشنده يي ئوهيه كه له مالي خوتدا به خشنده بيت و، له مالي خەلکيدا دەست پىوه بگريت.

۷۰۹- باشترين رېز، پىگرييە له خراپەكارى و چاكەكردنە.

۷۱۰- باشترين شت، نەرمۇنیانىيە.

۷۱۱- باشترين سيفەت، به خشندە يي و پاكى و ئارامىيە.

۷۱۲- باشترين ئارامگرتن، ئارامگرتنه بەرانبەر بە كەسى ئازىز.

۷۱۳- باشترين ئارامگرتن، له كاتى ناپەحەتىدایه.

۷۱۴- باشترين عيادەت، خۆپارىزىيە له دونيا.

۷۱۵- باشترين عيادەت، دووركەوتته و هر يي له ئارەزووەكان.

۷۱۶- باشترين بهندايەتى، پاراستنى سك و داوىنە.

۷۱۷- باشترين بهندايەتى، زالبۇونە به سەر دابونەرىتە خراپەكاندا.

۷۱۸- باشترين بهندايەتى، بىرکىردنە و هر يي.

٧١٩- باشترين توپشيوو، ئارامگىرته لەسەر ناپەھەتىيەكان.

٧٢٠- باشترين بەخشىن، منهت نەكىرنە.

٧٢١- باشترين بەخشىن، بەخشىنە پېش داواكىرن.

٧٢٢- باشترين سەرمايە، متمانەي ھاۋپىكانە.

٧٢٣- باشترين ئەقل، ئەدەبە.

٧٢٤- باشترين ئەقل، خۇپارىزىيە لە گالىھەوگەپ.

٧٢٥- باشترين ئەقل ئەوهىيە مرقۇ خۇى بناسىت، ھەركەس خۇى بناسىت ژىرە و، ھەركەسىش خۇى نەناسىت گومرايە.

٧٢٦- باشترين زانست، ئەوهىيە كە بە كردەوەكانتورە دياربىت.

٧٢٧- لەگەل خەلکىدا باش بە، خەلکى پىزىتلى دەگىن.

٧٢٨- باشترين كار ئەوهىيە، دلسۇزانە بىرىت.

٧٢٩- باشترين كار ئەوهىيە، تەنيا لەبەر رەزامەندى خوداى كەورە بىرىت.

٧٣٠- باشترين دەولەمەندى ئەوهىيە، كە شەھەف و نامووسى تىدا بىپارىزىت.

- ۷۳۱- باشترين دل ئه و هي، كه به تىگەشتن دهوره درابىت.
- ۷۳۲- باشترين شتىك خوداي گهوره به بەندەكانى بەخشيوه، زانست و ئەقل، مال و دادپه روھرييە.
- ۷۳۳- باشترين سەرورەت ئه و هي، كه لە ئەركەكاندا خەرج بکرىت.
- ۷۳۴- باشترين مەرد ئه و هي، كه پىشىبىنى تاوانى برايدەرەكانى دەكات.
- ۷۳۵- باشترين پىاوهتى، شەرمە و بەروبۇومەكى داۋىتىپاكييە.
- ۷۳۶- باشترين موسىلمان ئه و هي، كه تەنبا خەم و پەزارەي بۇ دواپۇز بىت و لەنیوان ترس و ئۆمىدًا بىت.
- ۷۳۷- باشترين چاكە، بە دەمە و ھچۈونى ليقەوماوه.
- ۷۳۸- باشترين پاشاكان، دەرونپاکەكانى.
- ۷۳۹- باشترين پاشاكان لە پۈرى پەفتارەوە ئەوانەن، كە دادپه روھرييە كەيان بۇ گشت خەلکە.
- ۷۴۰- باشترين پاشاكان، دادپه روھرەكانى.
- ۷۴۱- خۇپاراستن لە خراپەكارى، باشتە لە چاكە كىردىن.

٧٤٢- باشترين كهسيك بق ئوهى راۋىيژى پى بىكىن خاوهن ئەزمۇونەكان، خراپترين كهسيك كە بەراودى خۆتى پى بىكىت خاوهن عەيىھەكان.

٧٤٣- وازھىنان لە تاوان، لە تەوبەكردن باشتىرە.

٧٤٤- باشترين باوھىدار لاي خوداي گەورە كەسيكى ي وەرگرتىن، بەخشىن و تۈۋەپەيى و، پەزامەندى لەبەر خاترى خوداي گەورە بىت.

٧٤٥- باشترينى خەلکى، بەسۇودتىرىنىيانە بق خەلکى.

٧٤٦- باشترينى خەلکى لە دونىادا، بەخشىندەكان و لە دواپۇرۇدا لە خواترسەكان.

٧٤٧- باشترين كەس ئوهى، كە دىزايەتى ئارەزووھەكانى دەكەت.

٧٤٨- باشترين خۇپارىزى، گومانى باشە.

٧٤٩- خراپترين ناپاكى، ناپاكى سەركىرەكانە.

٧٥٠- تا دەتوانىت چاكە بکە و وەلامى خراپەكار بە چاكە بىدەرەوە.

٧٥١- هەزارترين هەزارى، بىئەقلېيە.

- ۷۵۲- هەزارترین کەس، کەسى چاوچنۆکە.
- ۷۵۳- بىر بىكەرەوە، بەرچاپروون دەبىت.
- ۷۵۴- يادى خوداي گەورە زۇر بىكەن، چونكە باشترين يادىكىدە.
- ۷۵۵- نابوودترين ئەخلاق، ناپاكىيە.
- ۷۵۶- قىزەونترين پەفتارى كەسى بەتوانا، تولەسەندەوەيە.
- ۷۵۷- نابوودترين چاوچنۆكى، پىتىرىكىدە لە سەرۋەت و سامان بىق كەسە شايسىتەكان.
- ۷۵۸- ناشريينترين پەفتارەكان، درۈكىردن و خوبەزلزانىنە.
- ۷۵۹- ناشريينترين سىفەت، سىتمە.
- ۷۶۰- بىرسىتى و نەخۇشى، پىتكەوە لە كەسىكىدا كۆ نابىنەوە.
- ۷۶۱- نابوودترين پاستى ئەوەيە، پىاو وەسفى خۇرى بىكەن.
- ۷۶۲- نابوودترين سىتمە، پىتىرىيە لە مافەكانى خوداي گەورە.
- ۷۶۳- نابوودترين ناپاكىيى، بىلاوكرىنەوەي نەيتىنەيە.

٧٦٤- نابوودترین تاوان، پچراندنی خزمایه‌تی و ئازاردانی دلی دایک و باوکه.

٧٦٥- شوین پیباز و سووننه‌تی پیغەمبەر (د.خ) بکەون، چونكە باشترين پيماز و سووننه‌تە.

٧٦٦- زانست فىر بىه، چونكە ئەگەر دەولەمەند بىت جوانى دەكەت و، ئەگەر هەزارىش بىت دەتپارىزىت.

٧٦٧- ددانپىدانان، پۆزشەيتانەوھىيە.

٧٦٨- بەتوانانلىرىن كەس لەسەر راستى، ئەوانەن كە تۈورە نابىن.

٧٦٩- نزىكتىرىن بۇچۇون لە ئەقلەوه، دوورتىرىنىيانە لە ئارەزووھوھ.

٧٧٠- نزىكتىرىنى خەلکى لە خىوداي گەورەوه، باوهەردارتىرىنىيانە.

٧٧١- نزىكتىرىن شت، مىدەنە.

٧٧٢- نزىكتىرىن شت لە كاتى تەنگانەدا، هاتقى خوشىيە.

٧٧٣- نزىكتىرىنى خەلکى لە پیغەمبەرانەوه، ئەوانەن كە فرمانەكانيان جىئىھەجى دەكەن.

٧٤- ته‌نیا بیروهقشت لای ئه و شته بیت، که په‌یوهسته به
تزووه و واز له و شته بیتنه که په‌یوهندی به تزووه نییه، بم
جۆره ده‌بیتە کەسینکى به‌پیز.

٧٥- کورترین شت، سته‌می سه‌رگردەکانه.

٧٦- کەمترین شت، پاستگویی و ئەمانه‌تە.

٧٧- به لایه‌نى کەمه‌وه، ده‌بیت نیعمه‌تەکان لە سه‌رپیچى
خوداي گەورەدا به‌كار نەھىتىن.

٧٨- قسە كەم بکە، لە لۆمه‌كردن پارىزراویت.

٧٩- لە دونيادا به کەم پازى بن، بۇ ئەوهى دينەكەتان
سەلامەت بیت.

٨٠- به‌ھىزترين کەس ئەوهى، کە دەسەلاتى به‌سەر
نەفسى خۆيدا هەيە.

٨١- به‌ھىزترين کەس ئەوهى، کە بە نەرمونيانى به‌سەر
تۈورپەيدا زال ده‌بیت.

٨٢- به‌ھىزترين تفاقى ناپەحەتىيەکان، ئارامگىتنە.

٨٣- به‌ھىزترينى خەلكى ئەوانەن، کە زۇر پشت به خوداي
گەورە دەبەستن.

۷۸۴- به هیزترین که س نه و هیه، که به سه رثاره زووه کانیدا
زال ده بیت.

۷۸۵- به هیزترین هۆکار، په و شتجوانیه.

۷۸۶- گه ورەترین چاکه، نه رمونیانیه.

۷۸۷- گه ورەترین بەلأ، نه فسنزمیه.

۷۸۸- گه ورەترین وه جاغزاده بیه، په و شتبه رزیه.

۷۸۹- گه ورەترین گه مژه بیه، په چوونه له ناو پیاھە لدان و
زەمکردندا.

۷۹۰- گه ورەترین که موکووپی نه و هیه، که سیک به شتیک
عەبیدار بکەیت که له خۆتما هەبیت.

۷۹۱- گه ورەترین زیان نه و هیه، گرنگی به شتیک بدەیت
په یوهندی به تقوه نه بیت.

۷۹۲- به ده ستهینانی به هەشت باشترین قازانچه و پووله
خودا کردن لووتکەی سەرکەوتنه.

۷۹۳- زانست به ده ست بیتن، ژیان به دهستان دینیت.

۷۹۴- زورترینی ئە و کەسانەی که نزم دە بنە و
خوبەزلزانە کانن.

٧٩٥- زور دلخوش به به و چاکانه‌ی که کردووتن، زور
دلته‌نگیش به به و خراپانه‌ی که کردووتن.

٧٩٦- باشترين شت هاورييەتى ئهو كەسانەيە، كە پياوچاكن
و پىگرى لە خراپە دەكەن.

٧٩٧- ئەوانەي کە هيوا و ئاواتيان زورە، كە متر بىرى مردن
دەكەن.

٧٩٨- بىئەقلەرین كەس لەناو خەلکىدا، ھەزارى خۆبەزلىزانە.

٧٩٩- ئهو كەسەي کە خۆى زور باش بناسىت، فره لە
خواترسە.

٨٠٠- خۇتان رابىتن لەسەر بەندايەتى و خۇپاراستن لە
كرده‌وهى خراپ، ئىنجا چىزى شىرىينى باوهە دەچىزنى.

٨٠١- قسەھىنان و قسەبردن بە درق بىزانە، راست يىت يان
ناراست.

٨٠٢- باشترين پەوشت، بەخشىنەيىھە و گشتىگىرتىنيان لە
پەۋى سوودەوە دادپەروھىرييە.

٨٠٣- بەخشىنە بە، مەزن دەبىت.

٨٠٤- باشترين پىچىكە، ئەدەب جوانىيە.

۸۰۵- پیزی خزمه کانت بگره، که سه نه رمونیانه کانیان ب
گوره بزانه و له گه ل گه مژه کانیان نه رمونیان به، له شت
زه حمه ته کاندا ئاسانکارییان بق بکه، ئه وان باشترين
خه زینه بق توق، له کاتی خوشی و ناخوشیدا.

۸۰۶- باشترين پهفتار، پیزگرتى هاوارى و به
دهمه و چوونى لیقه و ماوه.

۸۰۷- پیزی میوانه که ت بگره با پسواش بیت، له بھر پیزی
باوک و مامؤستاکه ت ههسته سه رپی، با سه رکرده شن بیت.

۸۰۸- پیز له هۆزه که ت بگره، ئه وان ئه و بالەن که پېنى
دەفریت و ئه و بنچینه ن که بقى دەگە پیتە و، ئه و
دەستەن که پېنى سەردە کە ویت.

۸۰۹- پیزی چاکەی خوت بگره و پەيمان بپاریزه.

۸۱۰- خوت له سەر چاکە کاري پابىتە، ئاگادار به نەفس
لە سەر خراپە کاري پاھاتووه.

۸۱۱- تەواوکردنى چاکە باشترە له دەستپېتىكىرىدى.

۸۱۲- ژيرترين ژيرى، له خواترسانە.

۸۱۳- ژيرترين کەس ئە وەيە، کە دونيا وەلا دەنیت.

۸۱۴- ژيرتريتانا، خۇپارىز تريتانا.

۸۱۵- قیزهونترین رهوشت، رق و قینه.

۸۱۶- قیزهونترین ستهم، له کاتی دهسه‌لاتدایه.

۸۱۷- قیزهونترینی خه‌لکی، غه‌بیه‌تکاره‌کانن.

۸۱۸- ئایا دهزانیت! پیستانی مال به کهسانیک، که شایسته
نه بن، زیاده‌رهویه.

۸۱۹- ئایا دهزانیت! تهنيا نرخی به‌ههشت شایسته‌ی ئیوه‌یه،
خوتان مه‌فرقشن، تهنيا به به‌ههشت نه‌بیت.

۸۲۰- ئایا دهزانیت! قه‌ناعه‌ت و زالبیون به‌سەر
ئارهزووه‌کاندا، گه‌وره‌ترین پاکییه.

۸۲۱- ئایا دهزانیت! زمانیکی راستگۆ که خودای گه‌وره به
که‌سینکی ببه‌خشیت لەناو خه‌لکیدا باشتره له و سەروهت و
سامانه‌ی که بۆ که‌سینک ماوه‌تەوه و، سوپاسکوزار نییه.

۸۲۲- ئایا دهزانیت! هەزاری بەلايە، له هەزاری خراپتر
نه‌خوشی جه‌سته‌یه و له نه‌خوشی جه‌سته خراپتر، نه‌خوشی
دل و دهروونه.

۸۲۳- ئایا دهزانیت! هەركه‌سینک راستی سوودی پى
نه‌گه‌بەنت پووچەل زیانی لى ده‌دات، هەركه‌س پىنۋىنى بە
ئاپاسته‌ی چاكه‌ی نه‌بات، گومرايى بەرهو هەلدىرى ده‌بات.

٨٢٤- ئایا ده زانیت! سەر و سامانی فراوان نیعمەن،
تەندروستى جەستە لە مال و سامانی فراوان باشتەرە، لە
خواترسانیش لە تەندروستى جەستە باشتەرە.

٨٢٥- سەرفرازى بىق ئەوانەي كە لەبەر خاترى خوداي
گەورە دلىان شكاوه.

٨٢٦- گومانى ئاقل، لە دلىايى نەزان پاستەرە.

٨٢٧- لە ھەموو کاروبارەكانتدا، پەنا بىق خوداي بالادەست
بىيە.

٨٢٨- لە پەنھان و ئاشكرادا پابەندى دلسۆزى بە، لە ديار و
نادياردا پابەندى ترس بە، لە ھەڙاري و دەولەمەندىدا
پابەندى ئامانج بە، لە كاتى ئارامى و تۈورپەيدا پابەندى
دادپەروھرى بە.

٨٢٩- پابەندى حەق بە دەچىتە شويىنى ئەھلى حەق، لە
پۇزىنکدا كە تەنيا حەق دادوھرى دەكتات.

٨٣٠- خوت لەسەر بىيىدەنگى را بىتنە و بە كەمترىن پۇزى
پازى بە و ئارام بىگرە، لە دونىا و دواپۇزدا سەرفراز
دەبىت.

٨٣١- راستىڭو بە، با ترسىشىت لە زيانەكەي ھېبىت، ئۇرە
باشتەرە لە درقىيەك كە ھيوادارى سوودى بىت ھېبىت.

٨٢٢- راستگو و ئەمانەت پارىز بە، چونكە ئەوانە سىفەتى
نۇخې كان:

٨٢٣- خۆت لەسەر يىدەنگى راپىتنە، بە لايەنى كەمەرە
سەلامەت دەبىت.

٨٢٤- يىدەنگ بە، بىرۇكە كانت گەشاوه دەبن.

٨٢٥- پىتويسىتە ئەو زانستە بىزانىت، كە بىز چاكسازىي
دىنەكت ئاپاسىتەت دەكەت و لە لاۋازبۇونى دىنەكت
ئاگادارت دەكەتەوە.

٨٢٦- لە زەويىدا بىتتەوە و لەسەر بەلاكان ئارام بىرىن، بە
دەستى خۆتان و بە ئارەزووى زماقىان ئەملا و ئەولا
مەكەن.

٨٢٧- پابەندى كۆمەل بن و خۆتان لە جىاكارى بىپارىزىن.

٨٢٨- پابەندى راستى بن، پىزگارى دەبىتە بەشتان.

٨٢٩- زمان نمايشكارى ئەو شتانەيە، كە لە ناخدا شاراوهن.

٨٤٠- سوپاسگۈزارى، جوانكارى نىعەمەتكانە.

٨٤١- وشەكان، قالبى واتاكان.

٨٤٢- ئارەزووەكان، كەندەلكارن.

٨٤٣- لووتکه‌ی بهخته‌وهری، دلسوزییه له کارکردند.

٨٤٤- نیمامی دادپه‌روه، له بارانی به لیزمه باشتره.

٨٤٥- ئەمانهت، باوه‌پ و قەلایه.

٨٤٦- دهوله‌مەند به هۆی پاره‌ی زوره‌وه، له مردن پزگاری نابیت.

٨٤٧- ئەمانهت، پالنره بەرھو پاستگویی.

٨٤٨- ئەمانهت، گەوره‌بیه بق کەسیک جىيەجىي دەکات.

٨٤٩- ئەمانهت، سەركەوتته بق ئەو کەسەی پارىزگارىي لى دەکات.

٨٥٠- ئەمانهت و وەفا پىكھىنەری كردارەكان، درقۇدەلەسەش خيانەتى گوته‌كان.

٨٥١- خۆزگەكان، فريوت دەدەن و له کاتى پاستىدا وازت لى دىتنى.

٨٥٢- خۆزگەكان، چاوكراوه‌كان كويىر دەكەن.

٨٥٣- خۆزگە، سيفەتى گەمزەكانه.

٨٥٤- خراپه لە دلت پامالە، دەرروونت پاكىز دەبىتەوه و كرده‌وه‌كانى قبۇل دەبن.

- ۸۵۵- فهرمان به چاکه، باشترين کرداری درووستکراوانه.
- ۸۵۶- واز لهو پیچکه يه بینه، ئەگەر ترسى هەلدىرت هەبوو.
- ۸۵۷- ئەو کارانه بىكەن كە فەرمانتان پى كراوه و، واز لهو شتانه بىتن كە قەدەغە كراون.
- ۸۵۸- بىزراوتلىرىن كەس لاي خوداي گەورە، هەزارى خوبەزلزان و پىرى داوىتپىس و، زاناي خراپەكارە.
- ۸۵۹- بىزراوتلىرىن بەندە لاي خوداي گەورە، كەسىكە تەنبا گرنگى بە ورگ و داوىتى بىات.
- ۸۶۰- ئاقىل، بە گۈيرەي پىويست و بە بەلگەوە قىسە دەكت و، تەنبا سەرقالى چاكسازىي دوارپۇزە.
- ۸۶۱- خۆزگە، دەسەلاتى شەيتانه بەسەر دلى بىثاڭاياندا.
- ۸۶۲- خۆزگە، كردارەكان گەندەل دەكت و دەستكەوتەكان لەناو دەبات.
- ۸۶۳- باشترين خاوهندارىتى، خوقاپارىزىيە.
- ۸۶۴- خاوهن بۇچۇونە راستەكان، بە ئەزمۇونەكان.
- ۸۶۵- خاوهنى نەفسى خۇتان بن، بەوهى بەردەۋام هەولى لەگەلدا بىدن.

۸۶۶- باشترين قهلاي ديندارى، له خواترسانه.

۸۶۷- خوت له ئارەزووەكان بپارىزە، له بەلakan پارىزراو دەبىت.

۸۶۸- ھەموو كارىچ بە ئەزمۇون دەكرىت.

۸۶۹- كارەكان بە مەزەندە دەكرىن، نەك تەنیا بە بىركردنەوە.

۸۷۰- ناكۆكى، كارە پېكخراوەكان گەندەل دەكات.

۸۷۱- سەركىدەي خрап، خراپەكارى درووست دەكات.

۸۷۲- ئەگەر خوداي گەورە نىعمەتىڭى پى بهخشىون، سوپاسگوزارى بن.

۸۷۳- ئەگەر حەز دەكەيت بەختەوەرتىرين كەس بىت بە زانستەكت، ئەوه كارى پىن بکە.

۸۷۴- ئەگەر حەز دەكەيت پارىزراو بىت و عەيىھەكانت شاراوه بن، ئەوه قىسى كەم بکە و زۆر بىدەنگ بە، ئىدى بىركردنەوەت باش دەبىت و خەلکى لەدەستت پارىزراون.

۸۷۵- باشترين رازاندەوە ئەوهىيە، ئاوىتەي خەلکىت بکات و لەنيوياندا قەشەنگت بکات و، له زمانيان بتپارىزىت.

-۸۷۶- خوشترین ژیان هی ئو کەسەیە، كە خلکى لە سايەی ئەودا خوشگوزه ران.

-۸۷۷- سەرنجام سوپاسگوزارترین سيفەت، ئارامگىرتنە.

-۸۷۸- بە راستى برا ئەو كەسەيە كە لە كەموكۇرپىيەكانت خوش دەبىت، عوزرەكانت قبۇول دەكەت و ھەلەكانت دادەپقشىت، ترسىتلى دەرەوەتتەوە و ئاواتەكانت دەھېتتە دى.

-۸۷۹- رازاوه ترین پەفتار، خۇپارىزى و داۋىنپاكييە.

-۸۸۰- ئەگەر خۇت بە خودايى گەورە بسىپىرىت، خودايى گەورە دەتپارىزىت.

-۸۸۱- خراپترين تاوان، سته مىكىدنه.

-۸۸۲- خىراترین سزا، سزاى سته مكارە.

-۸۸۳- گەورەترين پادداشت، پادداشتى ويژدانە.

-۸۸۴- گەورەترين پەشىمانى لە بۇزى دوايدا، لەو كەسەدايە كە سەرەتىنگى زۆرى پىتكەوە ناوه و خواپەرسى نەكردووه و بەجىنى ھىشتوھ بۇ كەسىنگى تر، ئەويش لە پىناو خودايى گەورەدا بەخشىويەتى، جا بەم

هؤيوه دهچيته بههشت و كهسي يه كه ميش دهچيته
ئاگرهوه.

- ٨٨٥ ناپاکترين كهس ئوهيه ناپاكى لهگەل خۇي و
سەرپىچى فەرمانى خوداي گەورە دەكەت.

- ٨٨٦ باشترين چاكە، خىرى شاراوه و چاكەكردن لهگەل
دايىباب و، پەيوەندى خزمایەتىيە.

- ٨٨٧ باشترين ديندارى ئوهيه خۆشەويسىتى و بق،
وەرگرتەن و بەخشىن، هەر ھەموو يان لەبەر خاترى خوداي
گەورە بىرىن.

- ٨٨٨ باشترين زانست، ئارامى و لەسەرخۇيىه.

- ٨٨٩ باشترين كهس لاي خوداي گەورە ئوهيه، كە ئەقلى
چالاک دەكەت و ئارەزووەكانى دەمەرىتىت، ئىنجا خۇي بق
دوارقۇز ماندوو دەكەت.

- ٨٩٠ بەرىزترين مردن شەھىدبوونە، سويند بە خودا ھەزار
شمېرىتلىنى بىرىت لەوە باشتە لەسەر جىڭە بىرىت.

- ٨٩١ فرمان بە چاكە و بىتگرى لە خراپە مردن نزىك و
بۇزى كەم ناكەنەوه، بەلكۇو پادداشتى چەند ھېندهيان
ھەيە، لەمانەش باشتە ئوهيه گوتەي راست لە پووى
ئىمامى خراپەكاردا بگۇتىت.

۸۹۲- ئەو شىتەي كە نازانىت كەي پىت دەگات، پىويستە
پىشوهختە خۇتى بۇ ئامادە بکەيت.

۸۹۳- بەخشىنى مال لە رېنگەي خوداي گەورەدا، باشترين
نېعەمەتە و خەرجىرىنى لە تاواندا خراپترين كارەساتە.

۸۹۴- هەناسەكانت بەشىكىن لە تەمەنت، بۆيە تەنیا لە^{تەنیا}
عىيادەتدا بەكارىيان بىتنە.

۸۹۵- ئەھلى بەھەشت، هەموويان باوهەردار و نەرمۇنيان.

۸۹۶- ئەھلى دۈزەخ، هەموويان بىباوهەر و فېلبازان.

۸۹۷- دۇستانى خوداي گەورە، زۇرتىرين يادى خوا دەكەن
و هەر دەم سوپاسگۈزارن و لەسەر نارەحەتىيەكان ئارام
دەگرن.

۸۹۸- ئەگەر خوداي گەورە بەلايەك تاقىكىرىدەوە، ئارام
بىگرن.

۸۹۹- ئەگەر لە خوداي گەورە بىرسىت، ئەوه دەتپارىزىت.

۹۰۰- لە خواترسەكان، هەموو بەخشىنە و داوىتپاك و
چاكەكارن.

۹۰۱- ئازەلەكان، تەنیا خەمى ورگيانە.

٩٠٢- له خواترسان، له دونيادا قهلايه و لهدواي مرديش باخچهيه.

٩٠٣- دونيا، ماليكه به بهلا ناسراوه، به خيانهت و هسفکراوه و بارودو خهكانى به ردهواام نابن، ئهو كه سانهى تىيدا ده زين پاريزراو نين، ڙيان تىيدا زهمکراوه و ئه مانهت تىيدا بوونى نبيه.

٩٠٤- دونيا، مالي زهمهتى و نه مان و، گوران و پنه، شويتنى فيتنه و عييره ته.

٩٠٥- دونيا، ڙيانه كهى كورته و خيره كهى كمه، رووتىكردنى فيله و پشتلىكىردنى به ئازاره، خوشبيه كانى براوهن و شويتنكه و توانى به ردهواامن.

٩٠٦- دونيا، پشتى هەلكرد و خواحافيزى كرد، دوارقۇز برهوپيرمان دىت و به ديار دەكەويت.

٩٠٧- دونيا، وەك مار وايه، دەست لىدانى نەرمە و ژەھرە كهى كوشندەيە، پشت لهو شتانه بکە كە له دونيادا پېيان سەرسامىت، چونكە كەم لەگەلت دەمېنەوه، دۆستى ئهو شتانه به كە حەزەريانلى دەكەيت، بهلام ئاويتەيان مەبە.

٩٠٨- دونيا، دين خراب دەكات و دلىايىي رادەمالىت، سەرى فيتنه و سەرچاوهى بهلايه.

٩٠٩- دین، درەختىكە پەگەكانى باوھەرە بە خوداي گەورە،
بەروبۇومەكەي خۆشەويىستى و رق لېپۇونە لەبر
پەزامەندى خوداي گەورە.

٩١٠- خەمى دېنەكان، دوزمنايمەتىكىدىنى بەدەر لە خۇيانە.

٩١١- ئەوانەي كە سبەينى بە دونيا بەختەوەرن، ئەوانەن كە
ئەمۇق لەن پا دەكەن.

٩١٢- راستىڭو بەرىز و مەزنە، درۆزنىش سووک و پسوايە.

٩١٣- سەلامەتى لە دین و دونيادا، نىعمەتىكى جوان و
بەخىشىنەكى گەورەيە.

٩١٤- ئاقىل، بە چاوجىنلىكى ھەنلاخەلەتنى.

٩١٥- ئاقىل، كەسىكە ئەقلەكەي لە ئامۇزگارىيىدا بەكار دەبا و
بۇچۇونەكانى لە گەشەكرىندا، بۇيە بۇچۇونەكەي راستە و
كىردى وەكەي سوپاسكراوە.

٩١٦- ئاقىل، بە ئەدەبەوە ئامۇزگارى دەكا، ئاژەلىش بە
لىدان.

٩١٧- پىنويىستە ئاقىل لەم دونيابىدا خۆى لە مردن بىارىزىنت
و خۆى بۇ ئامادە بکات، پىش ئەوهى بگاتە قىامەتىك كە
ئاوات بە مەرك بخوازىت و دەستى نەكەۋىت.

۹۱۸- بهنده لهنیوان نیعمه‌ت و تاواندایه، ته‌نیا به داوای لیخوشبوون و سوپاسگوزاری چاک ده‌بیت.

۹۱۹- دادپه روهری ئەو تەراز ووھي، كە خوداي گەورە لە درووستكراوه کانىدا دايىناوه، بق ئەوهى حەق بەرپا بىت، بىۋىيە سەرپىچى لە تەراز ووھى كەي مەكە و دەرى دەسەلاتە كەي مەھوھستە.

-۹۲۰- زانست ریگهت پیشان دهدات و رزگارت دهکات،
نهزانیش گومرات دهکات و لهناوت دهبات.

۹۲۱- داوینچی، له رهفتاری موسلمان نییه.

۹۲۲- ههلهکان، هر وهک خیزایی ههورهکان تیدهپهپن بؤیه
له بواره چاکهکاندا به ههند وهریانبگرن، ئهگهر نا پهشیمان
دەینهوه.

۹۲۳- ههڙاري، نهفس پسو و ئهقل سهرسام دهکات و،
سهريچاوهی خهٽ و پهڙاري.

۹۲۴- منداله کانتان فیرہ نویز بکهں و وختن پیراگه یشن
نویزیان پئی بکهں.

-۹۲۵ قورئان، دهره‌وهی جوانیه و ناوه‌پوکه‌کهی قووله،
شته سه‌یره‌کانی له‌ناوناچن و شته نامؤکانی کوتاییان
نایه‌ت، تاریکیه‌کان ته‌نیا به‌و رووناک ده‌بنه‌وه.

۹۲۶- به پاستی خودای گهوره، دین ته‌نیا به نافرینزاوه نوخبه و تایبەتەکانی خۆی دەبەخشىت.

۹۲۷- خودای گهوره، فرمانی به دادپه‌روه‌ری و چاکه‌کاری داوه، هەروه‌ها پیگریشی لە خراپه‌کاری و ستم کردووه.

۹۲۸- تۇورپەیی، ئاگرى دلەکانە.

۹۲۹- خودای گهوره، پیگەی پاستی پووناک کردووه‌تەوە و پیچکەکانی بەیان کردووه، تو سەرپشکىت، ناپەحەتىيەکى ھەميشەيى يان بەختەوەریيەکى ھەتاھەتايى ھەلەبزىرىت.

۹۳۰- خودای گهوره پۇزى ھەزارانى لە مالى دەولەمەندەکاندا فەرز کردووه، ئەگەر ھەزارىك برسىي بىت، ئەو بىزانە دەولەمەندىك مالەکەی خواردووه، جا خودای گهورەش داواى ئەو ماھە لە دەولەمەندەکان دەکات.

۹۳۱- خودای گهوره سزاي لەسەر تاوانەکان داناوه، بق ئەوهى پى لە سزادانى بەندەکانى بىگرىت. ۹۳۲- خودای گهوره پقى لەو كەسەيە كە لە تاوانکردندا چەقاوه‌سوو و چاونەترسە.

۹۳۳- خودای گهوره بە ويستى خۆى كاروبارەکان بەپىتوه دەبا، نەوەك بەو شىتوازەي كە تو پېتىخۆشە.

۹۳۴- خودای گهوره پیشی خوش، نیازی مرؤوف به رانبه ره
خه لکی باش بیت، هه رووهک چون پیشی خوش، نیازی مرؤوف
له خواپه رستیدا به هیز و باش و پته و بیت.

۹۳۵- خودای گهوره ئه قلی تهندروست و کرده وهی پاستی
پیخوشه.

۹۳۶- خودای گهوره که سی داوینچاک و چالاک، له خواترس
و په زامه ندی خوشده ویت.

۹۳۷- خودای گهوره که سی ده ستکراوه و دینداری
خوشده ویت.

۹۳۸- خودای گهوره دونیا به هه رکه سیک ده به خشیت، که
خوشی بویت یان خوشی نه ویت، به لام دین ته نیا به
که سیک ده به خشیت که خوشی بویت.

۹۳۹- خودای گهوره مال به هه رکه سیک ده به خشیت، ئه گه
خوشی بویت یان خوشی نه ویت، به لام زانست ته نیا به
که سیک ده به خشیت که خوشی بویت.

۹۴۰- له خواترسه کان هه رد و دو دو دو دو دو دو دو دو دو
له گه ل ئه هلی دونیا له دونیارا به شدارن، به لام ئه هلی دونیا
له دوار قوزدا له گه ل ئه وان به شدار نابن.

٩٤١- ئو كەسەي كە لە خواپەرسى و پىنگرى لە خراپەدا
جيھاد لەگەل نەفسى خۇى دەكەت، خوداي گەورە
پادداشتى شەھىدىكى بۇ دەننۇسىت.

٩٤٢- ئو كەسەي كە جيھاد لەگەل نەفسى خۇى دەكەت،
باسەر تۈورپەي خۆيدا زال دەبىت و بەردەۋام خواپەرسى
دەكەت، خوداي گەورە پادداشتى ئو كەسەي بۇ
دەننۇسىت كە بە رۇزى دەننۇسىت كە لەبەر خاترى خوداي
دەيخاتە پىزى ئو كەسەوە، كە لەبەر خاترى خوداي
گەورە پاسەوانى دەكەت و ئارام دەگرىت.

٩٤٣- كاتىك كەسىك دەمرىت خەلکى دەلىن: چى بەجى
ھېشتووە؟ بەلام فريشته كان دەلىن: چى پىش خستووە؟ بۇ
خاترى خوا ھەندى شت پىش بخەن، كە بۇتان بىتتە
زەخىرە، شتىك بەجى مەھىلەن بۇتان بىتتە نەگەتى.

٩٤٤- مرۇف بەرەپىرى ئو شتە دەپروات كە پىتشى
خستووە، لەو شتەش پەشيمانە كە بەجىي ھېشتووە.

٩٤٥- مرۇف بەرەۋام ئاواتى ھەيە و مەرگ پىتگەي پى
نادات، ئاواتەكان كۆتايان نايەت و ئاواتەخوازىش فەرامقۇش
ناكىتىت.

٩٤٦- بە راستى مۇسلمانان دل و دەرۇونىان ئارامە.

۹۴۷- به راستی خهساره تمهد ئەو كەسەيە، كە تەمەنی بەفيپق چووه، بەختە وەريش ئەو كەسەيە كە تەمەنی لە خواپەرسىيدا سەرف كردوه.

۹۴۸- مردن دەبىتە ميوانت و خوقشت ناوىت، سەردانت دەكات بە بىن ئەوهى داواى لى بکەيت، سەردەكەويت و نادقپىت.

۹۴۹- مردن لە ناوقچاوتان نووسراوه، دونياش دواى ئىوه دەپىچرىتەوه.

۹۵۰- باوهەردار لە كارەكەي دلنىايە و كەسى دووپرووش لە كارەكەيدا بە گومانه.

۹۵۱- به راستى باوهەرداران لە خواترسن.

۹۵۲- به راستى باوهەرداران چاكەكارن.

۹۵۳- ئاگر ئەگەر ليلى وەرگرىت كەم ناكات، بەلام ئەگەر دارت نەخستە سەرى دەكۈزۈتەوه، زانستىش ھەر بەو شىوه يە بە بەخشىن كەم نابىتەوه، بەلام بە هوى بەخىلى خاوهنه كەيەوه لەناو دەچىت.

۹۵۴- خەلكى زياتر پىويستان بە ئەدەبى جوانە، تا بە زىپ و زىو.

۹۵۵- به پاستی ژنان هه موو په ژاره یان جوانی ژیانی دونیا
و خراپه کارییه تبیدا.

۹۵۶- نه فس فرمان به خراپه و خراپه کاری ده کات،
هر که س لیتی ئه مین بیت خیانه تی لئی ده کات، هه رکه س
په نای بق بیات له ناوی ده بات، هه رکه س لیتی پازی بیت
ده بخاته گیڑاوه وه.

۹۵۷- نه فس خشلیکی به نرخه، هه رکه س پاریزگاری لئی
بکات به رز ده بیته وه و هه رکه سیش به ره لای بکات نزم
ده بیته وه.

۹۵۸- وهفا دو وانه ی راستگوییه، هیچ پوشانکیک شک نابه م
هینده ی ئه و پاریزه ر بیت.

۹۵۹- نیعمه تی که می خودای گهوره، با شتره له شتی ذوری
خه لکی.

۹۶۰- ئه مرق کرده وه یه به بی لیپرسینه وه، به یانی
لیپرسینه وه یه به بی کرده وه.

۹۶۱- سلاو کردن، له ره فتاره با شه کانه.

۹۶۲- ئاقله کان پیویستیان به ئه ده به، وه ک چون کشتوكال
پیویستی به بارانه.

۹۶۳- خوشی موسلمان له ناوجاویدایه، هیزهکهی ل
دینهکهی و پهزارهکهی له دلیدایه.

۹۶۴- ئەگەر لەبەر خاترى خوداي گەورە مالەكانتان
بىهخشن، بە خىرايى بقىتان پې دەكتەوه.

۹۶۵- ئەگەر ئارام بگىن، خوداي گەورە لەبرى ھەر
بەلايەك جىڭرەوهىيەكى باشى ھەيە.

۹۶۶- ترس له خوداي گەورە كوشكى دين، كۈلەكەي
دلنيايى و چراي سەركەوتى و، كلىلى چاكسازىيە.

۹۶۷- مرقۇ چەندە نابووته، كاتىك ناخى نەخوش بىت و
دەرەوهى جوان بىت.

۹۶۸- ئەگەر دونيا بىكەيتە شويىنكەوتەي دينەكەت، ئەوه دين
و دونيا بەدەست دەخەيت و، لە دواپۇردا سەرفراز دەبىت.

۹۶۹- ئەگەر دينەكەت بىكەيتە شويىنكەوتەي دونيا، ئەوه دين
و دونياش لەدەست دەدەيت و، لە دواپۇردا زەرەرمەند
دەبىت.

۹۷۰- سەرپىچىكىرنى ئارەزوو، چارەسەرى ئەقلە.

۹۷۱- چاكەكار، زىندۇوھ با لە گۈرستانىش بىت.

۹۷۲- کاتیک خەلکی پتویستى بە ئىوھىي، ئۇ وە نىعەتىكى خوداي گەورەيە و بە ھەلى بىزانن، خۆتانى لىنى مەدزنه وە ئەگەرنا دەبىتە نەھامەتى.

۹۷۳- باشترين سەرەوت ئەوھىي، بە سوپاس گوزارى بەدەست ھاتبىت و پادداشتى مسوگەر كردبىت.

۹۷۴- نزاي سەتملىكراو لە لاي خوداي گەورە قبۇولە، چونكە داواي مافى خۆرى دەكەت خوداي گەورە لەوە دادپەرەرتە كە پىتكۈزۈت لە مافى خاوه نىماقىك.

۹۷۵- باسکىدىن لە پاشەملە، خراپترين درقىيە.

۹۷۶- مردىنى پېشىنەن پەند و ئامۇزىگارىيە بۇ نەوهەكان.

۹۷۷- بىرۇكەي تۇ بەشى ھەموو شىتىك ناكات، بۇيە جەخت بخەرە سەر شتە گرنگەكان.

۹۷۸- بلاوكەرەوانى زانست زوقىن، بەلام پارىزەرانى كەمن.

۹۷۹- ئەگەر ويسىت خەلکى چاك بىكەيت ئەوالە خۆتە وە دەست پىن بىكە، چونكە گەورەترين عەيب ئەوھىي كار لەسەر چاكىرىنى خەلکى بىكەيت و خۆت خراپ بىت.

۹۸۰- ئەگەر ئارامات گرت، بە ئارامگىرنەكەت پىنگىي
پياوچاكان بەدەست دىنىت، ئەگەر ناشوکر بۇويت، ئەوه بە^ه
هۇى ناشوکرىيەكەتەوە دەچىتە ئاگەرەوە.

۹۸۱- گويىرايەلى نەفس و شوينىكەوتتى ئارەزووەكان،
بنەماى ھەموو بەلايەك و سەرچاوهى ھەموو گومرايىەكە.

۹۸۲- دېمنى پىغەمبەر و ئالوبەيت ئەو كەسەيە، كە^س
سەرپىچى خودايى گەورە دەكەت، با خزمى پىغەمبەر يىش
يىت (د.خ).

۹۸۳- گەورەيى پادداشت بەرانبەرە بە گەورەيى بەلا، كاتىك
خودايى گەورە قەۋىنەكى خۇشويىت بە بەلا تاقىيان
دەكەتەوە.

۹۸۴- ھەركەس لە كەموكۇرپىيەكەنلى خۇقۇت ئاگادارى
كردىتەوە و لە پاشملە بەرگرى لىنى كردىت، ئەوه ھاپرىيە
لەدەستى نەدەيت.

۹۸۵- تەمنەنت بەرھەمەيتى بەختەوەرپىيە، ئەگەر لە
بەندايەتىكىرىدى خودايى گەورەدا بەكارى بىتتىت.

۹۸۶- تەمن، بىرىتىيە لە كاتەيى كە ئىستا تۆى تىدايە.

۹۸۷- فەزىدانى قىسە بەسەر كىردى وەدا ھەلەيە و، فەزىدانى كىردى وە بەسەر قىسەدا جوانى و قەشەنگىيە.

۹۸۸- زمان بىتەنگ بە و سەر سەلامەت.

۹۸۹- قەناعەت، واتە دەولەمەندى.

۹۹۰- سووربۇون لەسەر كۆكىرىنەوەي سامان، ھىلاكىيە.

۹۹۱- ھەموو شىتىك پەند و ئامۇزگارىي تىدايە بق ژىر و خاوهن ئەقلەكان.

۹۹۲- ئەگەر لە تۈۋەبۈوندا سەركەوتىن ھەبىت، ئەوە لە نەرمۇنىانىدا پادداشتى چاكەكاران ھەيە.

۹۹۳- ئەگەر لە قىسە كىردىدا رەوانبىئىزى ھەبىت، ئەوە لە بىتەنگىدا سەلامەتى لە خراپەكارى ھەيە.

۹۹۴- بەخشنىدەيىت بەشى ھەمووان ناکات، بۆيە تايىېتى بکە بە نوخېكانەوە.

۹۹۵- بەخشنىدەيى خودايى گەورە پىچەوانەي دانا يەكەي نىيە، بۆيە وەلامى ھەموو نزايدەك ناداتەوە.

۹۹۶- گوتەي دانا ئەگەر راست بۇو دەرمانە و، ئەگەر ھەلەش بۇو دەردە.

۹۹۷- ئەگەر خۇدای گەورەتان خۇشىدەویت، ئەوھە خۇشەویستى دۇنیا لە دلتان دەربكەن.

۹۹۸- ئەگەر مکووپ بۇويت لەسەر بەدەستەتىنانى ئامانجىك، ئەوھە مکووپىش بە لەسەر جىئەجىتىرىدىنى ئەركەكان.

۹۹۹- ئەگەر ناچاربۇون ئارەزۇوى شىتىك بىكەن، ئەوھە ئارەزۇوى بەھەشت بىكەن كە پانتايىيەكەي ھېنندەي عەرد و ئاسمانەكانە.

۱۰۰- ئەگەر كارتان كرد ئەوا كارىك بىكەن، كە لە رۆزى حىسابدا پزگارتان بىكەن.

۱۰۱- ئەگەر ئارەزۇوى مانەوهەتان كرد، ئەوھە خۇپارىزى بن لەو جىهانەدا كە كۆتايى دىت.

۱۰۲- ئەگەر ناچاربۇون پىشىپكىن بىكەن، ئەوھە لە سنۇورى خۇدای گەورە و فەرمان بە چاكەدا پىشىپكىن بىكەن.

۱۰۳- ئەگەر ناچاربۇون خۆتان پاڭ رابگىرن، ئەوھە لە چىلىكى كەموکورتى و تاوان خۆتان پاڭ بىكەنەوە.

۱۰۴- ئەگەر ناچاربۇون پىتاڭر بن، ئەوھە لە سەرخىستى راستى و بە دەمەوەچۈونى لىقەوماودا پىتاڭر بن

۱۰۰۵- ئەگەر خوازىيارى بىزگاربۇون، ئەو دەست بە پۇوي بىئاڭايى و گالتەوگەپەوە بنىن و پابەندى ھول و كوشش بن.

۱۰۰۶- پىويستە كردهوهى مرقۇف لە قىسەكانى باشتىر بىت، نەوەك قىسەكانى لە كردهوهەكانى باشتىر بن.

۱۰۰۷- ئەگەر خوازىيارى نىعەتن، ئەو لە دونيادا خۆتان زىندانى بکەن.

۱۰۰۸- زمان ئەو شتانە دەلىتەوه کە فىرت كردووه.

۱۰۰۹- ئىسلام ئامانجىكى ھېيە، بەرھو ئەو ئامانجە بىرقۇن، بەرھوپىرى خودايى گەورە بىرقۇن بە راپەراندى ئەو ئەركانەيى كە لەسەرتانى پىويست كردووه.

۱۰۱۰- دلەكان بىرۇكە خراپىان تىدايە، ئەقلەكان بىنگىريان لى دەكەن.

۱۰۱۱- خودايى گەورە لە ھەمموو نىعەتىكدا مافى سوپاسگۇزارى ھېيە، ھەركەس سوپاسگۇزار بىت بۇي زىاد دەكەت و، ھەركەسىيش كەمته رخەم بىت با ترسى لەناوچۈونى ئەو نىعەتەي ھەبىت.

۱۰۱۲- خودايى گەورە فريشتنەكى ھېيە، ھەمموو بۇزىك بانگەواز دەكەت و دەلىت: ئەي خەلکى سەر زەھى خۆتان

بوق مردن ئاماده بکەن، بنىادى دواپۇز بىتىن و خوتان بۇ
پۇشتن كۆ بکەنەوە.

١٠١٣- شەو و پۇز ئىچگار خىزان لە وىرانىرىدى تەمەندا.

١٠١٤- شەو و پۇز كارت تىدا دەكەن، تۇش كاريان تىدا
بکە، شىت لى وەردەگىرن، تۇش شتىيان لى وەربىگە.

١٠١٥- شەو و پۇز بەشى ھەموو پىويستىيەكاني تو ناكەن،
بۇيە دابەشيان بکە لەنىوان كار و پشۇودا.

١٠١٦- ئەو پۇزگارانەي رۇشتن كۆتايان هات، داھاتوش
نادىارە ھەر بۇيە ئىستە كار بکە.

١٠١٧- سەرۇھتەكەت بەشى ھەمووان ناكات، بۇيە تايىېتى
بکە بە شايىستەكانەوە.

١٠١٨- نموونەي دونيا و قيامەت ھەر وەكoo ئەو پىاوەيە
كە دوو ژنى ھەيە، ئەگەر يەكىكىان رازى بکات ئەوى تريان
تۈورە دەبىت.

١٠١٩- شوينى باوھر ناخى مىرقە و پىيگەكەشى
گوينكانيەتى.

١٠٢٠- ھەركەسى بەخشنە بىن بەرانبەر بە كەسىنگ كە
بىنېرى گردووه، سەردانى كەسىنگ بکات كە خزمائىتى

لەگەل پچراندووه، لە كەسيك بىبورىت كە سىتمىلىنى
كىردووه، ئەوھ خودايى گەورە دەبىتە پشت و پەنا و كۆمەك
بېرى.

١٠٢١- گرفتارى ئەوھىي، دواپۇزى خوت و يىران بىكەيت.

١٠٢٢- قىسى خوش و بلاوكىردىنەوەي سلاو، بەشىكە لە عىيادەت.

١٠٢٣- بە ويىزدانى لە بىياردان و پەناگىتن لە سىتمە
بەشىكە لە دادپەروھرى.

١٠٢٤- سەردەمىك دىتە پىشەوھ، قورئان تەنيا پەسمەكەي
دەمەننەتەوھ و ئىسلام تەنيا ناوهكەي، مىزگەوتەكان لەو
پۇزەدا ھەيكلەيان ھەيە بەلام ھىدايەتىان تىدا نىيە.

١٠٢٥- كەسيك بەھەشتى پانوبەرين بە دونيابىكى كورت
بفرقشىت، دوقراو و زەرەرمەندە.

١٠٢٦- ھەركەس ژيانى لە تاعەت و عىيادەتى خودايى گەورە
و پىغەمبەردا سەرف بکات ئەوھ خۇى پزگار كىردووه،
پارىزراوه و مامەلەكەي بىردوھتەوھ و قازانجىڭى زۇرى
كىردووه.

١٠٢٧- ھەركەس بەسەر زەويىدا بېروات، پۇزىك دەچىتە نىتو
زەوى.

- ۱۰۲۸- ئەگەر مەمانە بە نەفسەت بکەيىت، ئەو فيئلبازە و شەيتان دەكاتە پېشەوات بق تاوانىكىدىن.
- ۱۰۲۹- قورئان دلسوزە و خيانەت ناكات، چرايە و گومرات ناكات و، گوتەبىزە و درق ناكات.
- ۱۰۳۰- تەبىعەتكان جياوازن، باشترينىيان ئەوهىيە كە لە خراپە دوورە.
- ۱۰۳۱- مردن داواكارىيەكى سەرسەختە، نە نىشتەجى و نە هەلاتتوو لە چىڭى دەرنაچى.
- ۱۰۳۲- دۆستى پېغەمبەر و ئالوبەيت ئەو كەسەيە كە گويىرايەلە بق خوداي گەورە، با بە خزمایەتى دوورىش بىت لە پېغەمبەرەوە (د.خ).
- ۱۰۳۳- ئاگايى چاوهكان سوودى نىيە، كاتىك دلهكان بىثاڭا بن.
- ۱۰۳۴- هەلەكانى چاكهكارى بققۇزنهوه، چونكە ھەر وەك خىتارىي ھەورەكان تىدەپەرن.
- ۱۰۳۵- پەيمان بىردىنە سەر بەلگەيە لەسەر شكتۈمىندى.

۱۰۳۶- سه رکه و توو ترین کار ئوهی که سرتاپای نهیش بیت.

۱۰۳۷- ئەی ئە بازه‌ر و هیل بق ئە و كەسەی کە قسەی درق دەکات بق ئە و هی خەلکى پېتىگەن، و هیل بق ئە و كەسە، و هیل بق ئە و كەسە و هیل بق ئە و كەسە.

۱۰۳۸- لە خراپەكانى پەشيمان بە، نەكەی لە چاكەكانى پەشيمان بیت.

۱۰۳۹- چاكەكانى لە بىر بکە و پەيمانەكانى لە بىر بیت.

۱۰۴۰- خۇشى لە سى شىدايە: ھاو سەری گونجاو، مندالى باش، ھاۋپىتى ناياب.

۱۰۴۱- مرقۇ، برىتىيە لە ئەقلى.

۱۰۴۲- مرقۇ، بەندەي چاكەيە.

۱۰۴۳- بە ويژدانى، باشترين سىفەتە.

۱۰۴۴- بە ويژدانى، سىفەتى نوخبەكانە.

۱۰۴۵- بە ويژدانى، ئارامىيە.

۱۰۴۶- ويژدان لە ھەر كەسىڭدا وەکو دادپەروھى وايە لە سەركىددە.

۱۰۴۷- ویژدان، ناکوکی لهناو دهبات و تهبايی دیننیته ئاراوه.

۱۰۴۸- هرکەسیئك زقر ئامۆڭگارىي خۇرى بكت،
گوپرايەلترين كەسە بۇ خوداي گەورە.

۱۰۴۹- بە دل، بە زمان بە دەست خوداي گەورە سەر بخە،
بىتكومان خوداي گەورە سەرت دەخات.

۱۰۵۰- پې ناز و نىعەمەتلىرىن ۋيان، ۋيانى كەسىكە خوداي
گەورە قەناعەت و ھاوسەرى باشى پى بهخشىوه.

۱۰۵۱- خىراتلىرىن تىر، نزايى سىتە ملىكراوه.

۱۰۵۲- تەنيايى، پشۇوى خواپەرستانە.

۱۰۵۳- بەسوودلىرىن زانست، ئەوهىيە كارى پى بكرىت.

۱۰۵۴- بەسوودلىرىن توېشۇو، كردىوهى چاكەيە.

۱۰۵۵- بەسوودلىرىن شت، خۇپارىزىيە.

۱۰۵۶- بەسوودلىرىن پارە، ئەوهىيە فەرزەكانى پى جىئىەجى
بكرىت.

۱۰۵۷- ئەگەر چاكە بکەيت، ئەوه رېزت لە خۆت گرتۇوھە
چاكەت لەگەل خۆت كردووه.

۱۰۵۸- ئەگەر پشت لە دونیا بکەيت، ئەوه بە رووتدا دەكريتەوە.

۱۰۵۹- ئەگەر گويىپايەلى خوداي گەورە بکەيت، ئەوه رېگارت دەكەت و مەنzelلى دواپۇزىت باش دەكەت.

۱۰۶۰- ئەگەر گويىپايەلى ئارەززووه كانت بىت، ئەوه كەپ و كويىرت دەكەن و مەنzelلى دواپۇزىت وېران دەكەن.

۱۰۶۱- ئەگەر پوو بکەيتە دونيما، ئەو پشت لى دەكەت.

۱۰۶۲- ئەگەر خۇت لە خراپەكارى بپارىزىت، پلەي بەرز بەدەست دىتتىت.

۱۰۶۳- ئەگەر خۇبەزلزان بىت، خوداي گەورە بچۈوكىت دەكاتەوە.

۱۰۶۴- ئەگەر خۇبەكمزان بىت، خوداي گەورە بەرزت دەكاتەوە.

۱۰۶۵- ئەگەر خۇپارىز بىت، ئەوه خۇت لە چىكى تاوان پاك كردووه تەوە.

۱۰۶۶- ئەگەر دوزمنايەتى خوداي گەورە بکەيت، دوزمنايەتى دەكريتىت و تىك دەشكىتىت.

۱۰۶۷- ئەگەر خودای گەورە بپارىزىيت، پارىزراويت و سەركەوتتوو دەبىت.

۱۰۶۸- ئەگەر كار بق قيامەت بکەيت لە مامەلەكەدا براوهىت.

۱۰۶۹- ئەگەر كار بق دونيما بکەيت، لە مامەلەكەدا زەرەرمەندى.

۱۰۷۰- توش بە هەمان پىكەي پېشىناندا دەپۋىت، بۇيە ھەول بق قيامەت بده و زۆر خۇت سەرقالى كاروبارى دونيما مەكە.

۱۰۷۱- ناتوانىت مەرگ لە خۇت دوور بخەيىته و ۋ ئە و پۇزىيە بەدەست بىتتىت كە ھى تۇ نىيە، ئىتىر بق خۇت ماندوو دەكەيت، ئەرى سەركەردا.

۱۰۷۲- ناگەيت بە ئاواتەكانت و تەمەنت درېئىز نابىت، بۇيە لە خودا بىرسە و بەجوانى داوا بکە.

۱۰۷۳- ھىچ كردىھەيەك لە قيامەتدا ھېنەدەي ئارامگىرن، پەزامەندى و لە خواتىسان و، ئومىت بە خودا بەسۈوردەر نىيە.

۱۰۷۴- تۇ بق دونيما درووست نەكراويت، لە دونيادا خۇپارىز بە و پشتى تى بکە.

۱۰۷۵- ته‌نیا به ئارامگرتن له سەر ئەو شتەی کە حەزىت
لېيە، تۆ بەو شتە دەگەيت کە پىتتۇشە لە لای خوداي
گەورە.

۱۰۷۶- زيانبەخشترين كردەوە كە لە حزوورى خوداي
تەعالا دوورت بخاتەوە، خۆشەويىتى دونيايە.

۱۰۷۷- هىچ كردەوە يەكتلى وەرناكىرىت ته‌نیا ئەو نەبىت
كە دلسۆزانە كردووته و، تىكەل بە هەواوهەوەس و ھۆكارە
دونيايىه كان نەبووە.

۱۰۷۸- دواي مردن هىچ شتىك سوودى نېيە بۆت، ته‌نیا
ئەو كردەوە چاکانە نەبىت کە پىشت خستون، بۆيە
كىرىدەوەي چاکى زۇر بکە.

۱۰۷۹- تۆ بۆ دوارقۇز درووستكراوى كە وايە كارى بۆ بکە.

۱۰۸۰- بەردەوام لەپىشتهوە داواكارىكى سەرسەخت ھەيە،
كە مردنه لىتى بىئاڭا مەبە.

۱۰۸۱- ئەقلەت پىوهرى تويىھە، بۆيە بە زانست بىرپازىنەرەوە.

۱۰۸۲- ئىۋە زياتر پىويستان بە توپشۇرى تاعەت و عىبادەتە
نەوەك توپشۇرى دونيا.

١٠٨٣- ئىتوه زياتر پىويسitan بى لىكدانه وەي كردە وەكانه
نەوهك لىكدانه وەي گوته كان.

١٠٨٤- ئىتوه زياتر پىويسitan بى به خشىنى ئە و شتانه يە كە
پەيداتان كردۇوھ، نەوهك پەيداكردى ئە و شتانه يى كە كوتان
كردۇوھ تەوه.

١٠٨٥- ئىتوه زياتر پىويسitan بى درووستكىرىنى مەردايەتىيە
نەوهك كۆكىرىنە وەي پاره.

١٠٨٦- ئىتوه زياتر پىويسitan بى ئەدەبە نەوهك زىپ و زيو.

١٠٨٧- ئىتوه زياتر پىويسitan بى كردە وەي چاكە يە نەوهك
پەيداكردى پاره.

١٠٨٨- ئىتوه زياتر پىويسitan كار بە وە بکەن كە دەيزان
نەوهك بە فېربۇونى شىنېك كە نايزان.

١٠٨٩- ئىتوه زياتر پىويسitan بى قەناعەتە بە رۇزى كەم،
نەوهك هەولدانى لە رادەبەدەر.

١٠٩٠- ئىتوه زياتر گرنگى بە و شتانه بىدەن كە بۇ قىامەت
لەكتان، نەوهك هەموو ئە و شتانه يى كە لە دونيادا
هاودلتان.

۱۰۹۱- ئىوھ زياتر پىويستان بە كردهوهى چاکىي، نهوهك
پهوانبىزى لە قسە كردىدا.

۱۰۹۲- ئەگەر ملکەچى ئارەزووهكانتان بن دەتانگىيەنن بە^{ئەنن}
خراپترين مەبەست.

۱۰۹۳- ئەگەر گويىپايەلى شويىنهوارى تۈورپەيتان بن ئوه
لهناوتان دەبات.

۱۰۹۴- ئەگەر پوو بىكەنە خودايى گەورە، خودايى گەورەش
پرووتان تى دەكتات، ئەگەر پشتى تى بىكەن پشتان تى دەكتات.

۱۰۹۵- ئەگەر ھەوھىس بىالى بەسىرتاندا كېشىا، كەپ و
كويىرتان دەكا و لهناوتان دەبا.

۱۰۹۶- ئەگەر بە قەزا و قەدەرى خودايى گەورە قايلبۈون
ژيانتان خوش دەبىت و، پۇزىتان زىاد دەكا.

۱۰۹۷- ئەگەر خوازىيارى دىدارى خودايى گەورە بن ئوه
بەدەستى دېتن و پزگارتان دەبىت، ئەگەر خوازىyarى دونيا
بن ئوه خەسارەتمەندن.

۱۰۹۸- ئەگەر پشت و پەناتان تەنيا خودايى گەورە بىت
ئوه بە ئاواتەكانتان دەگەن، لى ئەگەر پشتان بە غەيرى
خودايى گەورە قايم بۇو ئوه هيوا و ئاواتەكانتان خاپور
دەبن.

١٠٩٩- ئەگەر ئارەزۇو مەندى دونيا بىن ئەوە تەمەنتان لە شتىكدا بە فيرق داوه، كە نە ئىتوھ بۇق ئەو دەمېتىھ و نە ئەويش بۇق ئىتوھ دەمېتىتە و.

١١٠٠- ئەگەر لەسەر بەلا ئارامتان گرت، لە خۆشىدا سوپاسكۈزار بۇون و بە قەزا و قەدەرى خودايى گەورە رازىبۇون، ئەوە پەزامەندى خودايى گەورە بەدەست دىتن.

١١٠١- ئىتوھ بۇ ئاخىرەت درووستكراون نەوەك بۇق دونيا و بۇ مانەوە، بەلكۇو بۇق فەوتان.

١١٠٢- ئىتوھ لەسەر كىردى و كەنەتلىك دەكتەن بۇيە تەنبا چاكە بىكەن.

١١٠٣- ئىتوھ وەك سوارىتىكى وەستاون نازانى كەي فەرمانى پۇشتىنان پى دەكىت.

١١٠٤- بەرچاپروون ئەو كەسەيە كە گۈئى دەكىت، بىر دەكتەوە و تەماشا دەكتا، جا ورد دەبىتەوە و سوود لە پۇوداوهكان وەردەكىت.

١١٠٥- نەزان ئەو كەسەيە كە دەبىتە دىلى داواكارىيەكان.

١١٠٦- خاوهن بېيار ئەو كەسەيە كە ھەموو سەرقالىيەكى لە دەروننى خۇيدايە و، ھەموو پەزارەيەكى بۇ ئايىنەكەيەتى و ھەموو ھەولىتىكى بۇ ئاخىرەتە.

۱۱۰- بپیاردان بریتیه له گوییزایه لی خودای گهوره و سه رپنچی نه فس.

۱۱۱- نه رمونیانی واته: سه رکوتکردنی تسووره یی و زالبون به سه ر نه فسدا.

۱۱۲- نه رمونیان که سیکه ئه گه رئازار درا ئارام ده گریت و، ئه گه ر ستەمی لیکرا لیبورو رده یه.

۱۱۳- دونیا تەله یه هەر کەس شازەزای نه بیت پیوه ده بیت.

۱۱۴- بە ختەوەر کە سیکه کە لە سزا ده ترسیت، ئومىتىدی بە پادداشت ھە یه و چاکە دەکات، ھە روھا تینۇو و تامەززوقى بە ھەشته.

۱۱۵- ئابروو بە ئەقل و ئە دە بە، نە وەک بە پاره و بىنە مالە.

۱۱۶- ئاقل کە سیکە کە پەند لە ئە زمۇونە کان و ھەر دە گریت.

۱۱۷- بە خشندە یی وا زەتىنانە لە تاوان.

۱۱۸- بە خشندە یی فری دانی ھە وە سە کان و بە دە مە و ھە چۈونى لىقە و ما و.

۱۱۹- ژیر ئە و کە سە یه ئە گه ر خراپەی کرد داواي لىخۆشبوون دەکات، جا ئە گه ر تاوانىشى کرد پەشىمان دە بىتە و و.

۱۱۱۷- شکومهند که سینکه له نه داریدا ده به خشیت و له همل
خوش ده بیت.

۱۱۱۸- مرقٹ بەو شته پادداشت ده کریت که ئەنجامى داوه
و بەرهو ئەو شته هەنگاوا دەنیت که پیشى خستووه.

۱۱۱۹- ئافرهت خۆشگوزەرانىيە ھەركەس ھېتاي با
بىپارىزىت.

۱۱۲۰- خەلکى دوو بەشىن: شويىنكەوتەي شەرىعەت و
شويىنكەوتەي داهىنراوهكان (بىدۇھ).

۱۱۲۱- خەلکى يان مامۇستان يان خويىندكار بىتىجە لە
ئەمانە گەمژەكان.

۱۱۲۲- سەردارى خەلکى دونيا و ئاخىرەت بە خشندەكان.

۱۱۲۳- تۆ خاوهنى ئەو شتهى کە پىشت خستووه، ئەوهى
بە جىت ھىشتووه بق ميراتگەكانه.

۱۱۲۴- من دژايەتى خۆزگەكانم دەكەم و چاوهپى مەرگم.

۱۱۲۵- لە دونيا رابكەن و دلتان وابەستەي دونيا مەكەن،
دونيا زىندانى باوهپدارە، بەشى تىيدا كەمە و ئەقلى تىيدا
ماندووه و بىنايى تىيدا لاوازە.

۱۱۲۶- ئەھلى قورئان ئەھل و نوخبەكانى خوداي گەورەن.

- ۱۱۲۷- ویرانکارترین شت گومان و دوودلییه، باشترين سه‌مايه‌ش خوقاپاريزبيه.
- ۱۱۲۸- سه‌رژه‌نشتى نه‌فسى خوت بکه، کاتيک په‌لكىشت ره‌كات بق نافه‌رمانى خوداي گهوره.
- ۱۱۲۹- پيرقزت‌ترین بهش، قه‌ناعه‌ت و ته‌ندروش‌تى جه‌سته‌كانه.
- ۱۱۳۰- بيتراختريين شت لومه‌ى نه‌زانه‌كانه.
- ۱۱۳۱- پته‌وترين پوشاكى باوه‌ر خوش‌هويستى و پقلبيونه له‌به‌ر خاترى خوداي گهوره.
- ۱۱۳۲- پيويس‌ترین زانست بق تقوه‌وه‌ي كه به‌رپرسى له‌وه‌ي كاري پى بکه‌يت.
- ۱۱۳۳- نابوو‌ترین ناشرينى له‌خقبايس‌بۇونه.
- ۱۱۳۴- ئه‌وانه‌ى كه له ئاخيره‌تدا به‌شيان زوره ئه‌وانه‌ن كه له دونيادا به‌شيان كەمە.
- ۱۱۳۵- باشترين چاكه په‌يوه‌ندى خزمایه‌تىيە.
- ۱۱۳۶- كاته‌كانى دونيا ئه‌گەر دوورودرېڭىش بن هەر كورتن و خوشىيە‌كانىشى ئه‌گەر زور بن هەر كەمن.

۱۱۳۷- کاته کانی خوشبهختی هملن.

۱۱۳۸- سه رهتای دلسوزی نائومید بیونه له و شتانه‌ی که
له دهستی خه لکیدان.

۱۱۳۹- سه رهتای بهندایه‌تی چاوه پیکردنی خوشیه به همی
ئارامگرتنه وه.

۱۱۴۰- سه رهتای مهردایه‌تی گویپایه‌لی خودای گهوره‌یه و
کوتاییه‌که‌شی پاککردنه وهی خوده له که موکوو پیه‌کان.

۱۱۴۱- سه رهتای دانایی واژه‌تنانه له ئاره زووه‌کان و
کوتاییه‌که‌شی رقلیبیونه له شته کاتییه‌کان.

۱۱۴۲- سه رهتای هه و هسبازی پسواییه و کوتاییه‌که‌شی
له ناوچوونه.

۱۱۴۳- سه رهتای گالته و گه پ یاریه و کوتاییه‌که‌ی شه ره.

۱۱۴۴- سه رهتای مهردایه‌تی روو گه‌شیه و کوتاییه‌که‌شی
چاکه کاریه له گه ل خه لکیدا.

۱۱۴۵- له پیشترینی خه لکی بق ئه وهی ببه خشن، ئه وانه ن که
خودای گهوره نیعمه‌تی زوری پی به خشیون.

۱۱۴۶- هیمورترین دوژمن له رووی زیانه وه دوژمنی
ئاشکرايه.

۱۱۴۷- ئاگادارى خوشويستنى دوژمنانى خوداي كەوره بە و تەنبا لهگەل دوقستانى خوداي كەورهدا بەسۆز بە، چونكە مىزف لەگەل ئەو كەسىدا حەشر دەكىت كە خۇشى دەۋىت.

۱۱۴۸- خۇت لە نوكتە و قىسى پىنكەنیناوى بەدۇور بىرە، با گىزپانەوهى قىسى كەسانى تريش بىت.

۱۱۴۹- وریا بە سووکايەتى بە زانايان نەكەيت، چونكە ئەوه شۇورەيىھە و دەبىتە جىڭەي بەدگومانى.

۱۱۵۰- وریا بە تاوانى خەلکى بە گەوره نەزانىت و تاوانى خۇت بە بچووک و، عىيادەتى خۇت بە گەوره نەزانىت و عىيادەتى خەلکى بە بچووک.

۱۱۵۱- ئاگادارى بەدگومانى بە، بەدگومانى بەندايەتى گەندەل و خراپە مەزن دەكات.

۱۱۵۲- ئاگادار بە پشت بە چاوجىتك نەبەستىت، هەركەس پاشى پىن بىبەستىت بىن توېشۇو سەر دەنیتەوهە.

۱۱۵۳- وریا بە ئالوودەي تىرخورى نەبىت، چونكە ھۆكارى دەرد و نەخۇشىيە.

۱۱۵۴- ئاگادارى لە خۇبایبىوون و حەزىزىن بە پياھەلدان بە، چونكە ئەمانە بەھىزلىرىن داوى شەيتان.

۱۱۵۵- ئاگادارى كۆكىرىنەوە بە، چونكە ئەوهى لەسەرو
قووتى پۇزانەتەوە كۆى دەكەيتەوە بق كەسانى ترە.

۱۱۵۶- ئاگادار بە متمانە بە نەفسى خۇت نەكەيت، چونكە
ئەوه گەورەترين داوى شەيتانە.

۱۱۵۷- ئاگات لە سىتم بىت چونكە سىتمكار بۇنى بەھەشت
ناکات.

۱۱۵۸- ئاگات لە پەلەكىرىن بىت، چونكە ناوئىشانى نەمان و
پەشيمانىيە.

۱۱۵۹- ئاگات لە خۇبەزلىزانىن بىت، چونكە گەورەترين
تاوان و سەرچاوهى كەموكۇوپىيەكان و، پۇشاڭى شەيتانە.

۱۱۶۰- ئاگادار بە تاوانەكان تاشكرا مەكە، چونكە ئەوه
خراپترين تاوانە.

۱۱۶۱- ئاگات لە فېلبازى بىت، چونكە فېل سىفەتىنى
نەخوازراوه.

۱۱۶۲- ماستاواچى مەبە، چونكە مەرايىكىرىن سىفەتى
باوهىدار نىيە.

۱۱۶۳- وريا بە كاتىك چاكەت كرد منەت مەكە، چونكە
منەتكىرىن چاكەكان تىك دەدات.

۱۱۶۴- ئاگادارى دوورپوویى بە، چونكە دوورپوو لە خزمەت خوداي گەورەدا بېتپىزە.

۱۱۶۵- زقربلى مەبە، چونكە ھەركەس قسە زقر بکات ناوانيشى زقرە.

۱۱۶۶- ئاگات لە ھاوارپىتى كەسىنگ بىت كە سەرقال و گومپات بکات، بە راستى ئەو لە خشتەت دەبات و تىكت دەشكىتنىت..

۱۱۶۷- ئاگات لە قسەي بىمانا و قسەكردى زۆر بىت، چونكە عەيىھ شاراوهكانت دەردەخات و دوژمنە ئارامەكانت لى هان دەدات.

۱۱۶۸- خۇت لە قسەي ناشرين بپارىزە، چونكە دلەكان رەق دەكات.

۱۱۶۹- خۇت لە ھاوهلى خراپەكار بپارىزە، ھەركەس بە كردهوهى قەومىنگ پازى بىت ئەوه لهوانە.

۱۱۷۰- خۇت لە ھاوهلى دروقىن بپارىزە، چونكە دوورت بق نزىك دەكاتەوه و نزىكت بق دوور دەخاتەوه.

۱۱۷۱- خۇت لە ھاوارپىتى خراپەكاران بپارىزە، ئەوانە وەك ئاگىن، بە بەركەوتىيان دەسووتتىت.

- ۱۱۷۲- به بیرونکهی باش متمانه به هینز ده بیت.
- ۱۱۷۳- به تنه‌گه و هچوونی لیقه‌وما و ده بیته پاریزه رله سزای خودای گهوره.
- ۱۱۷۴- خراپترین هه لبزاردن گورینه و هی شتی به رده‌وامه به شتی فه‌وتاو.
- ۱۱۷۵- خراپترین هه لبزاردن پازیبوونه به که موکورتی.
- ۱۱۷۶- خراپترین ئاماده‌کاری سه‌پاندی رای خوته.
- ۱۱۷۷- خراپترین دراوی دراوستی خراپه‌کاره.
- ۱۱۷۸- خراپترین ره‌وشت ئیره‌بیه.
- ۱۱۷۹- خراپترین ده رد بیئه قلیه.
- ۱۱۸۰- خراپترین زه‌خیره کرداری نابه‌جیه.
- ۱۱۸۱- خراپترین مرقّف ئه‌وهیه دینه‌کهی خوی به دونیای خه‌لکی تر بفرقشیت.
- ۱۱۸۲- خراپترین هاوهل ته‌مامعه.
- ۱۱۸۳- خراپترین هاوهل حه‌سوودیه.

۱۱۸۴- خراپترین تویشوو بتو ئاخیرەت دوژمنايدىگىرىدىنى
پاندەكانه.

۱۱۸۵- خراپترین سيفەت پق و قىنه.

۱۱۸۶- خراپترین كوشش ناكۆكى خستتە نىوان دوو
خۆشەويىستە.

۱۱۸۷- خراپترین سياسەت سىتمە.

۱۱۸۸- خراپترین سيفەت قسە هيئان و بىردنە.

۱۱۸۹- خراپترین هاۋپى پاشاكانن.

۱۱۹۰- خراپترین خواردن، خواردنى حەرامە.

۱۱۹۱- خراپترین سىتم سىتمە لە كەسىك كە خۆى
پادەست كردووه.

۱۱۹۲- خراپترین نەريت خۆھەل قورتاندنه.

۱۱۹۳- خراپترین كردهوه تاوانە.

۱۱۹۴- خراپترین دوژمن خەوه، كە تەمەن و پادداشتى زۇر
بەفيرق دەدات.

۱۱۹۵- خراپترین هاوهل نەزانىيە.

۱۱۹۶- خراپترین هاوهل توورهیه که که موکوورهیه کان
ده ده خات، خراپه نزیک ده کاته وه و چاکه دوور ده خات وه.

۱۱۹۷- خراپترین پوزی خواردنی مالی هه تیوه.

۱۱۹۸- خراپترین که سابهت مامه لهی حه رامه.

۱۱۹۹- خراپترین قسنه دروکردنه.

۱۲۰۰- خراپترین بنه ما بیئه ده بیه.

۱۲۰۱- خراپترین پووخسار بیئابروویه.

۱۲۰۲- خراپترین هاوهلی ئایین ته ماعه.

۱۲۰۳- خراپترین هاوهلی خوپاریزی تیریه.

۱۲۰۴- خراپترین مال دونیا يه.

۱۲۰۵- خراپترین ملوانکه ملوانکهی تاوانه.

۱۲۰۶- خراپترین ملوانکه ملوانکهی قهرزه.

۱۲۰۷- له چاکه کاریدا پهله بکه، چونکه کرد وهی چاکه
هه له.

۱۲۰۸- له گویرايەلیدا پهله بکه خوش بهخت ده بیت.

- ۱۲۰- له هله کاندا پهله بکه پیش ئوهی خه مبار بیت.
- ۱۲۱- له لاویه تی و تهندروستیدا پهله بکه پیش ئوهی پیر بیت و نه خوش بکهیت.
- ۱۲۱- له ژیان و دهوله مهندیدا پهله بکه پیش ئوهی بمریت و ههزار بیت.
- ۱۲۱- له کرده وهدا پهله بکه، خوزگه کان به درق بزان و سهنجی مردن بدنه.
- ۱۲۱- له مردن و ناره حه تیه کانیدا پهله بکه و خوتانی بق ئاماده بکه، پیش ئوهی بگاته سهرتان.
- ۱۲۱- ئهی به ندهی خودا پهله مهکه له عهیدار کردنی به ندهیه کی تاو انباردا، لهوانه یه خودای گهوره لیتی ببورویت، دلنياش مهبه له تاو انه بچووکه کانی خوت، لهوانه یه به هؤیانه سزا بدریت.
- ۱۲۱- پهله بکه له کرده وهی چاکه دا، هه ناسه کان کوتایان دیت و روحه کان دهرده چن.
- ۱۲۱- پهله بکه ن پیش ئوهی نادیاری چاوه پوانکراو بیت که مردنه.

۱۲۱۷- پهله بکهن هئا جهسته کان تهندروستن، زمانه کان
قسه دهکنه و تهوبه بیستراوه و، کرده وه کان و هرگیراون.

۱۲۱۸- پهله بکهن پیش ئوهی تهنجه تاو بین و دونیاتان لئی
بیته یه ک.

۱۲۱۹- پهله بکهن بهره کهت له دهستپیش خه ریدایه، راویز
بکهن سه رکه وتن له راویز کردن دایه.

۱۲۲۰- به بیرقکهی باش و به نه رمونیانی خه لکی ده بنه
پشت و په نات.

۱۲۲۱- به کرده وهی چاکه پله کان به رز ده بنه وه.

۱۲۲۲- به ته ماع مرقٹ سووک و پسوا ده بیت.

۱۲۲۳- به چاکه کاری گه ردنہ کان که ج ده بن.

۱۲۲۴- به چاکه کاری تاوانه کان په رده پوش ده بن.

۱۲۲۵- به چاکه کاری دله کان به دهست دین.

۱۲۲۶- به چاکه کاری مرقٹ به ندایه تی ده کات.

۱۲۲۷- به هؤی دلسوزی یه وه کرده وه کان به رز ده بنه وه.

۱۲۲۸- به مه زنایه تی عه بیه کان په رده پوش ده کرین.

- ۱۲۲۹- به برووبه پروبوونه وه رۆژه سەختە کان تىدەپەرن.
- ۱۲۳۰- به باوه پزگاربۇون دىتە ئاراوه.
- ۱۲۳۱- به باوه پەر ز دەبىتە وه بق لۇوتکەی بەختە وەرى و، نەوپەرى خۆشگۈزەرانى.
- ۱۲۳۲- خۆت لە دانىشتى سەرپىنگە و ناوبازار بېارىزە، چونكە شويىنى فيتنەيە و مەنزالى شەيتانە.
- ۱۲۳۳- خۆت لە هاولەپەتى ئەو كەسانە بېارىزە كە بە دواى عەيپو عارى خەلکدا دەگەپىن، چونكە تەنانەت هاولەپىش لىيان پارىزراو نىيە.
- ۱۲۳۴- ئاگات لە زۇرخۇرى بىت، چونكە دل پەق دەكەت و سىستى دەخاتە نویزىكىرىنە و جەستە نەخۆش دەخات.
- ۱۲۳۵- خوتان لە دەستەي مۇسلمانان جىا مەكەنە و، چونكە دابراو لە ئەھلى حەق خۇراكى شەيتانە، ھەروەك چۈن دابراو لە پان خۇراكى گورگە.
- ۱۲۳۶- ئاگادار بن ھەوەس زال نەبىت بەسەرتاندا، چونكە سەرەتاڭەي فىتنەيە و كۆتابىيە كەشى نەھامەتىيە.
- ۱۲۳۷- ئەزمۇونەكان بەكەلکن بق رۆژگارەكان.
- ۱۲۳۸- رۆژگارەكان نەيىنېيە شاراوهەكان ئاشكرا دەكەن.

۱۲۳۹- خونه‌ویستی باشترين چاکه‌یه و به‌رذترين پله‌ی
باوه‌په.

۱۲۴۰- خونه‌ویستی په‌وشتی پیاوچاکان و سیفه‌تی
نوخبه‌کانه.

۱۲۴۱- دلنيا به و سه‌ركه‌وتوو به.

۱۲۴۲- باوه‌پ دره‌ختیکه په‌گه‌کانی دلنياییه و چله‌کانی له
خواترسانه و گوله‌کانی ئابرووه و به‌ره‌مه‌که‌ی
به‌خشنده‌بیه.

۱۲۴۳- باوه‌پ و کرده‌وه دوو برای دووانه و دوو هاوه‌پین،
که له يه‌کتر جیا نابنه‌وه و خودای گه‌وره يه‌کیکیان به بیی
ئه‌وی تریان و هرناگریت.

۱۲۴۴- کوان له‌خۆباییه‌کان و نه‌وه‌کانیان.

۱۲۴۵- کوان ئه‌وانه‌ی ده‌یانگوت: کى له ئیمە به‌هیزتر و
ده‌وله‌مه‌ندتره.

۱۲۴۶- کوان ئه‌وانه‌ی سوپاکانیان تیک ده‌شکاند و
لايەنگرانیان به هه‌زار هه‌زار به‌پى ده‌که‌وتن.

۱۲۴۷- کوان کيسرا و قه‌يسه‌ر و توبه‌ع و حيميه‌ر.

۱۲۴۸- کوان ئەوانەی تەمەنیان لە ئىووه درېزتر و
شۇينەواريان گەورەتر بۇو.

۱۲۴۹- به گريان لە ترسى خوداي گەورە گوناھەكان پاك
دەبنەوە.

۱۲۵۰- به ئارامگىرن ھۆكار و داواكارىيەكان ئاسان دەبن.

۱۲۵۱- به ماندووبۇونى زۇر پلهى بەرز و ئاسوودەيى
ھەتاھەتايى بەدەست دىت.

۱۲۵۲- برايەتى ئەگەر لەبەر خاترى خوداي گەورە بىت
بەرھەمى دەبىت.

۱۲۵۳- به خۆبەكەمزانى بەرز دەبىتەوە.

۱۲۵۴- كەمتەرخەمى ھەل لەدەستدانە.

۱۲۵۵- به تەوبەكرىن تاوانەكان دەسپىنەوە.

۱۲۵۶- به نەزانى ھەموو خراپەيەك ھەلەگىرسىت.

۱۲۵۷- به بەخشىندەيى مرقۇقەكان گەورە دەبن.

۱۲۵۸- به بەخشىندەيى شىقق بىنیاد دەنرىت و سوپاسگوزارى
بەدەست دىت.

۱۲۵۹- به ھۆى داناپەيەوە پۇشاڭى زانست دەرەكەۋىت.

- ۱۲۶۰- به نه رمونیانی پشتیوانان زور ده بن.
- ۱۲۶۱- به هقی نزاوه ده رد و به لا نامینت.
- ۱۲۶۲- به هقی رازیبیوون له نه فس خراپه و که موکور تیه کان ده رد که ون.
- ۱۲۶۳- به هقی رازیبیوون به قهزا و قهدهری خودای گهوره دلنجی باش به دهست دینت.
- ۱۲۶۴- به هقی نه رمونیانیه وه هاوردیه تی به رده وام ده بیت.
- ۱۲۶۵- به به خشنده بی کرد وه کان رازاوه ده بن.
- ۱۲۶۶- به تهندروستی باش خوشیه کان کامل ده بن.
- ۱۲۶۷- به راستگویی گوته کان ده رازینه وه.
- ۱۲۶۸- به راستگویی و وفا ده بیت که سیکی پیگه یشتووی ته واو بق خیزانه که ت.
- ۱۲۶۹- به بیدهنگی شکومهندی زیاتر به دهست دینت.
- ۱۲۷۰- به گویپایه لی له دوستانی خودا له به هشت نزیک ده بیت وه.
- ۱۲۷۱- به سته مکردن نیعمه ته کان له ناو ده چن.

- ۱۲۷۲- به تهندروستی باشهوه ژیان چیزی همیه.
- ۱۲۷۳- به دادپه روهری بهره که ته کان ده بنه دوو هینده.
- ۱۲۷۴- به لادان له حق گومپایی دیته ئاراوه.
- ۱۲۷۵- به هقی لیبورو ردھیمه وه پەممەت ده بارت.
- ۱۲۷۶- به هقی ئەقله وه ده بیته خاوهنی هەموو چاکە کان.
- ۱۲۷۷- به هقی ئەقله وه نەفسە کان کامل ده بن.
- ۱۲۷۸- به هقی ئەقله کانه وه ده گەیته ئەوپەری زانیارییە کان.
- ۱۲۷۹- به هقی زانسته وه ده گەیته پلهی نەرمونیانی.
- ۱۲۸۰- به هقی زانسته وه دانایی ده ناسریت.
- ۱۲۸۱- به هقی زانسته وه ژیان بەرپا ده بیت.
- ۱۲۸۲- به هقی زانسته وه خوارییە کان راست ده بنه وه.
- ۱۲۸۳- به کردە وه بەھەشت بە دەست دیت نەوەک بە خۆزگە.
- ۱۲۸۴- به کردە وه پارداشت بە دەست دیت نەوەک بە تەنبەلی.

۱۲۸۵- به لیبوردی شکومهند ده بیت.

۱۲۸۶- به هقی بیرکردن ووه فینری نه زانراوه کان ده بیت.

۱۲۸۷- دوور ووه کان به درق خقیان ده رازیننه ووه.

۱۲۸۸- به ههشت به زه حمهت به دهست دیت.

۱۲۸۹- بیٹاگایی به ئامۇزگارى ده ره ویته ووه.

۱۲۹۰- به هقی ویژدانه ووه هاولپیتى به رده وام ده بیت.

۱۲۹۱- به ندایه تى ته واو ئه وه یه كه هیچ گومانیکى تىدا نه بیت.

۱۲۹۲- به هقی به خشینى رەحمة ته ووه رەحمةت ده باریت.

۱۲۹۳- به به خشینى نیعمەت، نیعمەت به رده وام ده بیت.

۱۲۹۴- به خوپاریزى لە خراپەکارى لە سزا پزگارت ده بیت.

۱۲۹۵- به واژه تان لە شتانه ی كه پەیوهندى به تۇوه نېيە ئەقلەت كامل ده بیت.

۱۲۹۶- به چەند جار بیرکردن ووه ئەنجامە کان باشتى دەبن.

۱۲۹۷- به هقی مامەلەی جوانە ووه هاولپیت زور ده بیت.

۱۲۹۸- به هقی کرده و هی جوانه وه بهره می زانست
ده دوریته وه، نه وه ک به قسهی لوس.

۱۲۹۹- به هقی نیازی باشه وه داوا کاریبه کان سه رده کهون.

۱۳۰۰- به شاندانه بهر و ماندو و بیون کاره کان پیک
ده خرین.

۱۳۰۱- به خیلی له ده رکدنی زه کاتدا که خودای گوره له
سه روهت و ساماندا فه رزی کرد ووه نابو و دترین به خیلیه.

۱۳۰۲- به خیلی به و شتانه که هه یه، به دگومانیه به رانبه ر
به په رستراو.

۱۳۰۳- به خیلی هه ژاریه.

۱۳۰۴- به خیلی خاوه نه کهی پسوا ده کات و به رانبه ره کهی
شکومه ند.

۱۳۰۵- به خیلی هق کاری چوونه ناو ئاگر و شووره بیه.

۱۳۰۶- به خیل له دونیادا بیتزاو و له ئاخیره تیشدا سزادرا
و لومه کراوه.

۱۳۰۷- به هقی گومانی به رده و امه وه، هاوه لدانان بق خودا
دیته ئاراوه.

۱۳۰۸- به هقی بهرده و امبونن له یادی خودای گهوره
بیناگایی ده پهونته وه.

۱۳۰۹- به خشینی مال، زهکاتی نیعمه ته کانه.

۱۳۱۰- به خشینی زانیاری، زهکاتی زانسته.

۱۳۱۱- پوودان به که سی پروپووج مردنی گهوره یه.

۱۳۱۲- چاکه کردن له گه ل دایک و باوکدا گهوره ترین فه رزه.

۱۳۱۳- به ره که تی ته مهن له کردہ وهی چاکه دایه.

۱۳۱۴- به ره که تی مال له به خشیندایه.

۱۳۱۵- به هقی سوار بونی شه پوله ترسناکه کانه وه
سه روہت و سامان پهیدا ده کریت.

۱۳۱۶- له گه ل دایک و باوکتان باش بن با منداله کانتان
له گه ل تاندا باش بن.

۱۳۱۷- بیتاوان ئازا و چاونه ترسه.

۱۳۱۸- بیتاوان ساغه و که سی به گوماناویش نه خوشه.

۱۳۱۹- رو و خوشی چاکه یه.

۱۳۲۰- رو و خوشی په یوهندی سوز و خوشه و یستیه.

۱۲۲۱- پووگه‌شی سه‌ره‌تای بنیادنانه به بین تیچوون.

۱۲۲۲- پووگه‌شی تابلویه‌کی پووناک و سیفه‌تیکی
پرشنگداره.

۱۲۲۳- پووگه‌شی سه‌ره‌تای چاکه‌یه و پهیمان سه‌ره‌تای
با خشینه.

۱۲۲۴- ورگی مرقف دوژمنیه‌تی.

۱۲۲۵- به دووربوون له گه‌مزه باشتره له وهی لیتی نزیک
بیت، بیتده‌نگیه‌که‌ی باشتره له قسه‌کردنی. ۱۲۲۶- به
لزیکی جوان شکومه‌ندی دهسته‌به‌ر ده‌بیت.

۱۲۲۷- به زالبوون به‌سر دابونه‌ریته‌کاندا ده‌گه‌یته باشترین
پینگه‌کان.

۱۲۲۸- مانه‌وهت بق نه‌مانه و نه‌مانیشت بق مانه‌وهیه.

۱۲۲۹- به ئه‌ندازه‌ی گه‌وره‌یی فیتنه خم و په‌زاره‌کان
دووباره ده‌بنه‌وه.

۱۲۳۰- گریان له ترسی خودای گه‌وره کلیلی په‌حمه‌تاه.

۱۲۳۱- به گریمانه و پیش‌بینی زور که‌سی دانا
ده‌ناسریته‌وه.

۱۳۲۲- کەسی راستگو بە پاستگوییەکەی بە و شتە دەگات
کە کەسی دروزن بە فرۇفیلەکانى پىنى ناگات.

۱۳۲۳- نەهامەتى مرۆڤ لە زمانىدایە.

۱۳۲۴- نەهامەتى مرۆڤ بە ئەندازەی باوهەر و ئايىنەکەيەتى.

۱۳۲۵- نەهامەتى دوابەدواى خوشگوزەرانى دېت.

۱۳۲۶- پەوانبىزى ئەوهىيە وەلام بىدەيتەوە و دوانەكەيت،
پاست بلېت و ھەلە نەكەيت.

۱۳۲۷- پەوانبىزى ئەوهىيە بىق گوتەن ئاسان بېت و بىق
تىڭەشتن سووک.

۱۳۲۸- خەلکى بە زانست و ئەقل گەورە دەبن، نەوهك بە^پ
پارە و بنەمالە.

۱۳۲۹- ئەوهى كە دەفەوتىت بىفرۇشىن بەوهى كە
دەمېننەتەوە، زەحەمەتىيەکانى دونيا بگۇرۇنەوە بە نىعەمەتەکانى
ئاخىرەت.

۱۳۴۰- لەنیوان ئىۋە و ئامۇرۇڭارىدا پەردەي نائاكايى و
بىتھۇشى ھەيە.

۱۳۴۱- دواخستنى كار نىشانەي تەنبەلىيە.

۱۳۴۲- خوت له سهه برسيه‌تى راينه و، خوت به قنهاعه
پرازينه وه.

۱۳۴۳- تيرامان له عهيه خوى عهيه.

۱۳۴۴- ئومىدى خەلکى بە چاكەي تو، لهوه باشتىرە ترسىان
له خراپەي تو هەبىت.

۱۳۴۵- له سهه رخويى له كاردا سوپاسكراوه، تەنيا له ھەلى
چاكەدا نەبىت.

۱۳۴۶- تاجى مرقۇ داوىنپاكيه و جوانىيەكەي وىزدانىيەتى.

۱۳۴۷- تاجى پادشا دادپەروھرييە.

۱۳۴۸- ئەو كەسەئى كە واز له ئامادەكارى بۆ مىرىن و
دەستكەوتى چاكە دىنىت، بىئاگايە لە ھېرشى مەرك.

۱۳۴۹- ئىسلام پىويستى بە باوهە، باوهە پىويستى بە
دلنیايسە، زانست پىويستى بە كىدارە.

۱۳۵۰- پەله بىكەن لە چاكەكارىدا و پىشبرىكى بىكەن لە
پاستگۈيى و بەخشىنى مالدا.

۱۳۵۱- شانا زىكردن بە تاوانەوه لە كردنى تاوانەك
ناپىودتە.

۱۲۵۲- زیاده‌په‌وی نیشانه‌ی هه‌زاریه.

۱۲۵۳- زیاده‌په‌وی هاوه‌لی مایه‌پووچیه.

۱۲۵۴- گه‌ران به‌دوای عه‌بیی خه‌لکیدا نابووترین عه‌بیه و
خرایپرین تاوانه.

۱۲۵۵- بیرکردنوه له گوته‌کانت له هه‌له و خلیسکان
ده‌تپاریزیت.

۱۲۵۶- بازرگانه پاسته‌قینه‌کان متمانه‌پیکراوانی خودای
گه‌وره‌ن.

۱۲۵۷- ئه‌زمونه‌کان کوتاییان نایه‌ت، ئاقل به‌ردەوام
که‌لکیان لئى و هردەگریت.

۱۲۵۸- خوت له تاوان بپاریزه و هه‌له‌کانت کەم بکه‌ره‌وه،
ده‌بیتە کەسیئکى پایه‌به‌رز.

۱۲۵۹- لەزه‌تى نه‌رمونیانى ئاگرى تووره‌بىي خاموش
دەکات.

۱۲۶۰- خوت به ئارامگرتن و دلنىايى برازىنوه چونكە
باشترين تويشۇون، له كاتى خوشى و ناخوشىدا.

۱۲۶۱- پاكوخاويتى له رەفتاري باوه‌دارانه.

۱۳۶۲- خۆبرسیکردن باشترين ده رمانه.

۱۳۶۳- خۆت له لای خودای گەورە خۆشەویست بکە، بە ئارەزووکردنى ئەو شتانەي کە ھەيءەتى.

۱۳۶۴- خۆت له لای خەلکى خۆشەویست بکە، بە خۆپارىزى لەو شتانەي کە ھەيانە، براوه دەبىت و دەبىتە خۆشەویستيان.

۱۳۶۵- پەزامەندى خوداي گەورە بەدەست يېنە، بە پازىبۇونت بە قەزا و قەدەرەكەي.

۱۳۶۶- ئارام بىگەت بەرز دەبىتەوە.

۱۳۶۷- لە ئايەتكانى قورئان تىرەمەنن و پەندىانلى وەربىرن چونكە باشترين ئامۇرڭارىن.

۱۳۶۸- واژهيتان لە تاوان زەحەمەتە، لەوە زەحەمەتىر واژهيتانە لە بەھەشت.

۱۳۶۹- واژهيتان لە ئارەزووەكان باشترين خواپەرسىتى و جوانترىن دابونەرىتە.

۱۳۷۰- وەلام نەدانەوەي بىئەقل پاراوترىن وەلامە.

۱۳۷۱- پىكخىستنى كار زەحەمەتىرە لە كردى كارەكە.

۱۳۷۲- هاریکاری بق سه‌رخستنی گومپایی، لقمه و خیانه‌ته.

۱۳۷۳- هاریکاری بق برقه‌راربیونی پاستی، متمانه و دیندارییه.

۱۳۷۴- پله‌کردن له تیگه‌شتندا چاکسازییه.

۱۳۷۵- پله‌کردن له چاکه‌کاریدا فراوانکردنی چاکه‌یه.

۱۳۷۶- گه‌مزه‌یی مرقف له سئ شتدایه: قسه‌کردن له باره‌ی شتیکه‌وه که په‌یوه‌ندی به‌وه‌وه نه‌بیت، وه‌لامدانه‌وهی شتیک که پرسیاری لئ نه‌کرابیت، که‌مته‌رخه‌می له کاروباره‌کانیدا.

۱۳۷۷- ئه‌و شته فیئر ببه که نایزانیت و، ئه‌وهشی که ده‌یزانیت فیئری که‌سانی تر بکه. ئه‌گهر وا بکه‌یت که‌سیئکی سوودبه‌خشیت.

۱۳۷۸- زانست فیئر ببن له‌گه‌ل فیئربوونی زانستدا هیمنی و ئارامیش فیئر ده‌بن، به پاستی زانست هاوه‌لی برواداره و هیمنی و ئارامیش وه‌زیریه‌تی.

۱۳۷۹- قورئان فیئر ببن، چونکه قورئان به‌هاری دلانه، به پووناکییه‌که‌ی چاره‌سهر وه‌ربگرن، چونکه چاره‌سهر بق دل و ده‌روونه‌کان.

۱۳۸۰- گه‌شین به، به چاکه سه‌ر ده‌که‌ویت.

۱۲۸۱- زیاده‌پهلوی نه‌هایه‌تیبه بق که‌سی به‌توانا.

۱۲۸۲- به‌پیز به خزمت ده‌کریت، فیتر ببه پیش ده‌که‌ویت.

۱۲۸۳- تیپامان له نیشانه‌کانی خودای گه‌وره باشترين بهندایه‌تیبه.

۱۲۸۴- تیپامان له گه‌وره‌یی ئاسمانه‌کان و زه‌وی بهندایه‌تی دلسوزه‌کانه.

۱۲۸۵- بیرکردنه‌وه به‌سوووده بق به‌رچاپروونی، سه‌نگ و قورسایت پئی ده‌به‌خشیت.

۱۲۸۶- به داواکردن له خودای گه‌وره نزیک به‌ره‌وه، به‌لام به داوانه‌کردن له خه‌لکی نزیک به‌ره‌وه.

۱۲۸۷- به سوچده، کرنوش و ملکه‌چی له خودای گه‌وره نزیک به‌ره‌وه.

۱۲۸۸- نزیکبوونه‌وهی بهنده له خودای گه‌وره به نیازپاکییه.

۱۲۸۹- که‌مته‌رخه‌می له کاردا بق که‌سیک متمانه‌ی به پادداشت هه‌یه فیلبازییه.

۱۲۹۰- له خوا ترسان پته‌وترين هۆکاره له‌نیوان تو و خودای گه‌وره‌دا ئه‌گهر له دلتا هه‌بیت و، پاریزه‌ره له سزای به سق.

۱۳۹۱- له خوا ترسان به هیزترین بناغه يه.

۱۳۹۲- له خوا ترسان ئوه يه مرۆڤ خۇى لە ھەموو تاوانىك بپارىزىت.

۱۳۹۳- له خوا ترسان قەلايەكى پتەوه بۇ كەسىك پەناي بۇ بىات.

۱۳۹۴- له خوا ترسان باشترين توېشىووه.

۱۳۹۵- له خوا ترسان لووتکەي رەفتار و چاكەكانه.

۱۳۹۶- له خوا ترسان كلىلى چاكسازىيە.

۱۳۹۷- ترسى بىرپادار لە دلىدaiيە و تەوبەكەي لە ددانپىداناندايە.

۱۳۹۸- خۆبەزلىزانتىت بە ھۆى شتىكەوه كە بۇت نامىتتىتهوه و توش بۇ ئەو نامىتتىتهوه، گەورەترين نەزانىيە.

۱۳۹۹- بەرىز بە، رېزت دەگىرىت.

۱۴۰۰- رېزگىرن لەگەل منه تىرىدىدا لۆمەيە.

۱۴۰۱- قسە بىكەن دەناسرىن، چونكە مرۆڤ لە زىر زمانىدا شاردراوه تەوه.

۱۴۰۲- چاكەي تەواو ئوه يه منه تى تىدا نەبىت.

۱۴۰۳- کرده و هی ته واو ئه و هیه تا کوتایی له گه لی بپویت.

۱۴۰۴- دهست بهو هاو پیه وه بگره که له کاتی ته نگانه دا
پس ووده.

۱۴۰۵- دهست به خواپه رستیه وه بگره سه رفراز ده بیت.

۱۴۰۶- جیا کردن و هی ئه و شتانه ای ده مینه وه و ئه و
شتانه ای له ناو ده چن به نر خترین تیپروانینه.

۱۴۰۷- خراپه ای بر اکانت له بیر بکه و چاکه کانیان له
بار چاو بگره.

۱۴۰۸- له په و شتبه رزی، خه و نی گه و ره و مه ترسی مه زندا
پیشبرکی بکه ن جا پادداشتی زور به دهست دیتن.

۱۴۰۹- به ئه ندازه ای نه هامه تی پادداشت و هر ده گریت.

۱۴۱۰- به که مته ماشا کردنی تاوان له کردنی تاوانه که
گه و ره تره.

۱۴۱۱- خوبه که مزانین به رهه می زانسته.

۱۴۱۲- خوبه که مزانی لووتکه ای ئه قله و خوبه زلزاني
ئه په پری نه فامیله.

۱۴۱۳- تهوبه دله کان پاکز ده کاته وه و تاوانه کان

ده سپریتھ وه.

۱۴۱۴- تهوبه بريتىيە له پەشيمانى به دل، داواي لييووردن
بە زمان و واژه تىنان بە ئەندامەكان و، بپيار لەسەر
نەگەرانه وە بق ئە و تاوانه.

۱۴۱۵- يەكتاپەرسى بريتىيە له وەي هىچ گومانىكت نەبىت.

۱۴۱۶- يەكتاپەرسى ژينى دەرروونه.

۱۴۱۷- بە سۆزبۇون لەگەل خەلکىدا لووتکەي ئەقلە.

۱۴۱۸- پىشىنىكىرىدى خۇشى يەكىنە لە ئاسوودەيەكان.

۱۴۱۹- پشتەستن بە خوداي گەورە باشترين كار و
پتەوترين پايە و، بە هېيزترىن دلىيابىه.

۱۴۲۰- كار ئاسانى بق سەفەرەكەت بکە، چراي پزگارى
داگىرسىتە و بە سوارىتكى ئامادەوە بەرئ بکەوە.

۱۴۲۱- ئايىنزانى نىعەمەتە بق ئە و كەسەي پىنى دراوە.

۱۴۲۲- سەرەتى نەزان لە پارە و خۆزگەدایە.

۱۴۲۳- سەرەتى ئاقىل لە زانست و كردەوەدایە.

۱۴۲۴- سى شت هۆکارى پزگاربۇون: پابەندبۇون بە راستىيەوە، خۇپاراستن لە گومرايى و ھەولدانى تەواو.

۱۴۲۵- شەرم لە سى شت ناکریت: خزمەتكىرىنى مىوان، ھەستان لەبەر باوک و مامقىستا، داواكىرىنى حق با كەميش بىت.

۱۴۲۶- سى شت گەورەترىن نەھامەتىن: خىزانى زۆر، قەرزارى، نەخۆشى بەردەۋام.

۱۴۲۷- سى شت ھەيە لە ھەركەسدا ھەبن خىرى دونيا و ئاخىرەتى بەدەست ھېتىاوه: پازىبۇون بە قەزا و قەدەر، ئارامگىرن لەسەر نەھامەتى، سوپاسگۈزارى لە كاتى خۆشىدا.

۱۴۲۸- سى شت ھەيە لە ھەركەسدا ھەبن باوهەدارى پاستەقىنەيە: ئەقل، زانست، نەرمۇنیانى.

۱۴۲۹- سى شت خەزىنەي باوهەرن: شاردەنەوەي نەھامەتى، خىركىرن، نەخۆشى.

۱۴۳۰- سى شت لەناوبەرن: گوئىرایەلى ڏن، گوئىرایەلى توورەبىي، گوئىرایەلى ھەوھس.

۱۴۳۱- سى شت تەواوكەرى دىنن: دلسۇزى، دلىيابى، پازىبۇون.

۱۴۳۲- سى شت ئەقلى مرقۇنى پى تاقى دەكىتەوە: پارە،
دەسەلات، نەمامەتى.

۱۴۳۳- سى شت ھەرەشەن بىز ھېز و توانا: لەدەستدانى
خۆشەویست، ھەزارى لە غەریبىدا، نەمامەتى بەردەوام.

۱۴۳۴- سى شت خۆشەویستى بەرھەم دىئن: رەفتارى
جوان، نەرمۇنیانى، خۆبەکەمزانى.

۱۴۳۵- سى شت سووتىنەرن: ھەزارى دواى دەولەمەندى،
زەللىلى دواى شىقىمەندى، لەدەستدانى خۆشەویستان.

۱۴۳۶- سى شت كۆكەرەوهى دىئن: داوىنپاڭى، خۆپارىزى،
ئابپروو (حەيا).

۱۴۳۷- سى شت جوانى بىرۋادارن: ترسان لە خودا،
پاستگۆيى، ئەمانەتپارىزى.

۱۴۳۸- پادداشتى دوارقۇز زەحىمەتىيەكانى دونىات لە بىر
دەباتەوە.

۱۴۳۹- بەرھەمى ئەقل پاستگۆيى.

۱۴۴۰- بەرھەمى ئەقل ھاۋىرپىتى نوخبەكانە.

۱۴۴۱- بەرھەمى زانست دلسۈزىيە لە كاركىردى.

۱۴۴۲- هاونشینی زاناکان به زانستت زور و ئەدەبىت جوان و، نەفست خاوىن دەبىت.

۱۴۴۳- هاونشینی هەۋاران به سوپاسكۈزارىت زور دەبىت.

۱۴۴۴- نەزان بەردىكە ئاوى لى نايىت، درەختىكە چەكانى سەوز نابىن و، زەوپىيەكە گىايى لى شىن نابى.

۱۴۴۵- نەزان بىئاڭايە لە كەموکورتىيەكەنانى خۇرى و ئامۇزىگارىش وەرناكىرىت.

۱۴۴۶- نەزان مىدووى نېو زىندۇوانه.

۱۴۴۷- نەزان پشت بە خۆزگە دەبەستىت و كەمتەرخەمە لە كارەكانىدا.

۱۴۴۸- چەلەحانى لە دىندا دلىيابى لەناو دەبات.

۱۴۴۹- گوتهى جوان بەلكە ئىرىپىيە.

۱۴۵۰- برسىيەتى لە زەللىلى باشتە.

۱۴۵۱- خۆشەويىستى پارە خۆزگەكان بەھىز و، كردىوەكان گەندەل دەكات.

۱۴۵۲- ھەموو نزايدىك گىرا نابىت.

- ۱۴۵۳- مردنی پیاوچاک ئاسووده بىه بق خۇى، بەلام مردنى خراپەكار ئاسووده بىه بق خەلکى.
- ۱۴۵۴- بەردەوامبۇونى نىعەمەتكان لە پەيوهندى خزمایەتىدا يە.
- ۱۴۵۵- پىشە و كارى دەست لەگەل داوىتپاكيدا باشتە، لە دەولەمەندىك لەگەل خراپەكاريدا.
- ۱۴۵۶- خەم و پەزارە جەستە و ئىران دەكەن.
- ۱۴۵۷- نرخى مىرقۇف زانسەتكەيەتى و جوانىيەكەي ئەقلېتى.
- ۱۴۵۸- بىئەقلى دەردى بىتەرمانە.
- ۱۴۵۹- ترسنۇك ژيانى نىيە.
- ۱۴۶۰- نووسىن زمانى دەستەكانە.
- ۱۴۶۱- كاتىك دل خالى بۇو لە ترسى خودا، ئىتىر پې دەبىت لە فيتنەي دونيا.
- ۱۴۶۲- پىنج سىيفەت لە پىنج كەسدا زۆر نابۇوتى: شانا زىكردىن لە زاناياندا، چاوجىنۇكى لە دانا ياندا، چروووكى لە دەولەمەندەكاندا، بىشەرمى لە ئافرهتىاندا، داوىتپىسى لە پىرەكاندا.

۱۴۶۳- باشترين هموو شته كان تازه كان، بهلام باشترين هاوري، كونه كان.

۱۴۶۴- باشترين سره رو هت که باوان بق منداله كانيان بهجي ديلن ئەدەبە.

۱۴۶۵- باشترين کەس بق هاوريئەتى زانا و دانا كان.

۱۴۶۶- باشترين کەس بق هاوريئەتى ئەوهى ئاخيرهت بير دخاتەوە، لە دونيا دەتپارىزىت و لە گويىرايەلى خوداي گەورەدا پشتىوانىت دەكات.

۱۴۶۷- بانگبىزىك بانگ دەدا و شوانىك چاودىرى دەكات، وەلامى بانگبىزەكە بىدەنەوە و بەدواي شوانەكە بىدون.

۱۴۶۸- بانگخوازى بېبى كرده وەك كەوانى بېبى تىر وايە.

۱۴۶۹- نزا چەكى دوقستانى خوداي گەورەيە.

۱۴۷۰- خاوهن عەيىبەكان حەزيان لە بلاوكىرنەوەي عەيىبى خەلکىيە، بق ئەوهى عەيىبەكانى خۆيان بشارنەوە.

۱۴۷۱- جوانىيەكانى دونيا ئەقلە لاوازەكان گەندەل دەكات.

۱۴۷۲- زەكتى جەستە، جىهاد و بۇزۇوە.

۱۴۷۳- زهکاتی دهسه‌لات، به‌هاناوه‌چوونی لیقه‌وماوه.

۱۴۷۴- پازاندنه‌وهی ناخ، جوانتره له پازاندنه‌وهی دهرهوه.

۱۴۷۵- پازاوه‌یی به کرده‌وهی جوانه، نه‌وهک به پوشاسکی جوان.

۱۴۷۶- هلهی زاناوهک شکانی که‌شتیه، خقی و دهورو به‌رهکه‌شی نوقم دهکات.

۱۴۷۷- هلهی زمان، له بريینی شمشیر خراپتره.

۱۴۷۸- ئه‌و كه‌سەی گوئ له غەیبەت ده‌گریت يەكىکە له غەیبەتكاره‌كان.

۱۴۷۹- شەش شت بنەماي دىنن: دلسۆزى و دلنىايى، ئامۇزگارى موسىلمانان و نويىزىرىن، زهکات دان، حەجىرىن، خۇپارىزى له دونيادا.

۱۴۸۰- شەش شت ئەقلی مرقۇشيان پى تاقى ده‌گریتەوه: ھاوارپىتەتى، مامەلە و ده‌سەلات، تەننیايى و دەولەمەندى، ھەزارى.

۱۴۸۱- شەش شت ئەقلی مرقۇشيان پى تاقى ده‌گریتەوه: لەسەرخۇيى لە كاتى توورەيدا، ديارىكىرىدى مەبەست له

کاتی حهزا و، ئارامگرتن له کاتی ناپەھەتىدا، ھەلسوكھوتى
جوان و له خوا ترسان له ھەموو کاتىكدا، كەمى مناقەشە.

١٤٨٢- پرسىيار لەبارەي دراوسيۋە بىكە پېش خانووهكە.

١٤٨٣- پرسىيار لەبارەي ھاۋپىۋە بىكە پېش پېنگەكە.

١٤٨٤- دوو شت كۆتايان نايەت: زانست و ئەقل.

١٤٨٥- دوو شت قەدريان نازانىت تا لەدەستيان نەدەيت:
گەنجى و تەندروستى.

١٤٨٦- دوو شت قەدريان نازانىت تا لەدەستيان نەدەيت:
دەولەمندى و توانا.

١٤٨٧- بە جەستە لەم دونيايەدا بە، بە دل و كردەوەش لە
ئاخىرەتدا بە.

١٤٨٨- زانايەكى زمانپاراو بە يان گويىگرىكى ھوشيار،
نەكەي سىتىيە ميان بىت.

١٤٨٩- لە نەتىنيدا بەندەيەكى سوپاس گۇزار بە و له
ئاشكراشدا بەندەيەكى ئارامگر بە.

١٤٩٠- كەسىنگ بە كەم قەناعەت نەكات، ناتوانىت خۇى
چاك بىكات.

۱۴۹۱- کەسىك نەتوانىت خۇى چاڭ بىكەت، ئېتىر چۈن
بىتوانىت خەلکى چاڭ بىكەت.

۱۴۹۲- کەسىك سىتم لە خۇى بىكەت، چۈن دەتوانىت بىر
كەسانى تى دادپەر وەر بىت.

۱۴۹۳- دوژمنى هاولپىكەت مەكە بە هاولپى، چونكە تو بەم
كارە دوژمنايەتى هاولپىكەت دەكەيت.

۱۴۹۴- قىسىيەك مەكەن، وەلامەكەي ئازارتان بىدات.

۱۴۹۵- با هاولپى دۇنيات كەم بن، كە نىگەرانىت كىرىدىن دەبىنە
دوژمنت، ئەوان ھەر وەكىو ئاگىن زۆر بن سووتىتەرن و
كەم بن بەسوودن.

۱۴۹۶- كەسى خۇبەزلىزان فيئر نابىت.

۱۴۹۷- زانست بە ئاسانى بەدەست نايەت.

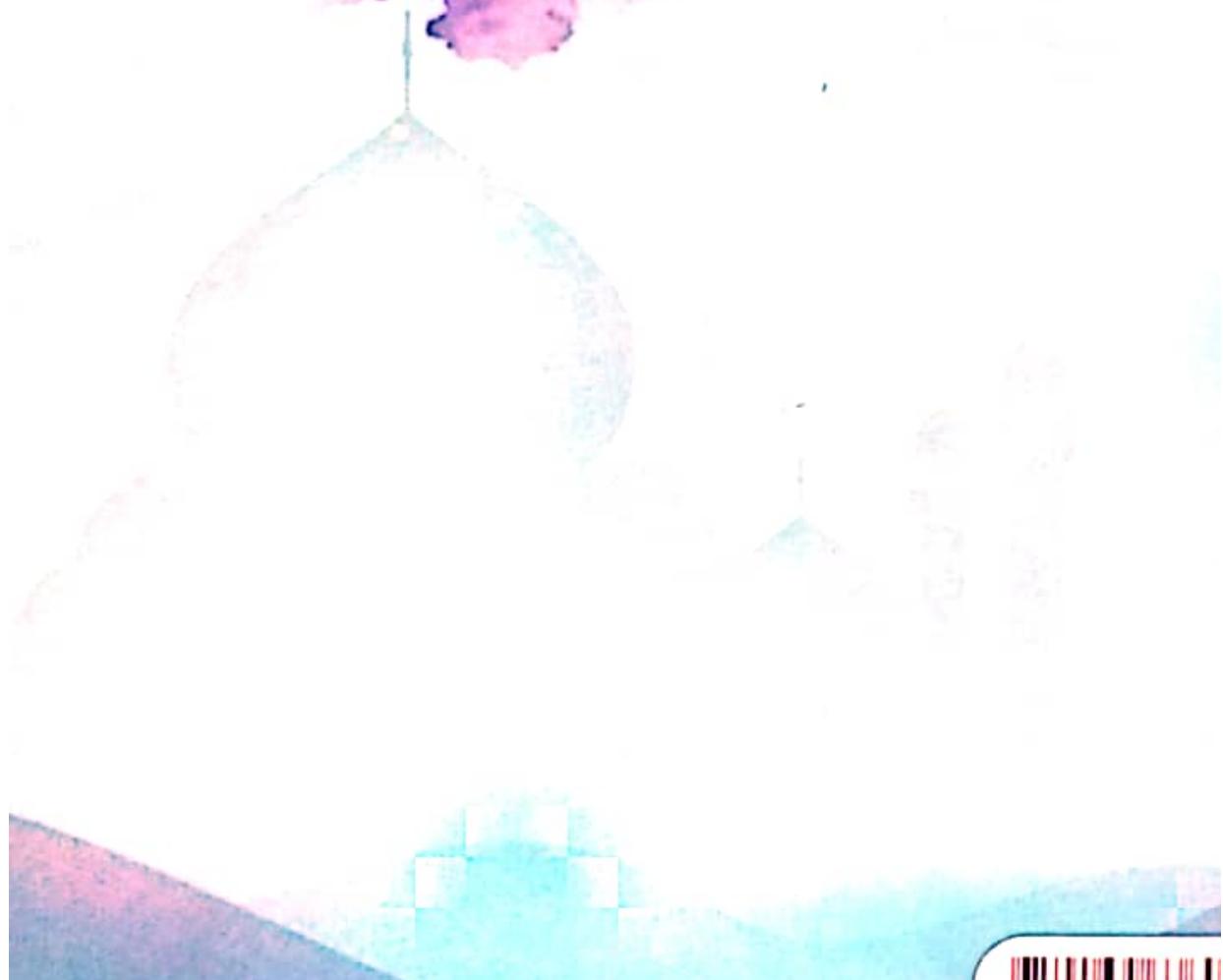
۱۴۹۸- من عاشقى ژيانم و لە دۇنيا بىتزارم.

۱۴۹۹- دۇستەكانت سى دەستەن:

دۇستى تۇ، دۇستى دۇستى تۇ، دژمنى دژمنى تۇ.

۱۵۰۰- دوژمنەكانيشىت سى دەستەن:

دژمنى تۇ، دۇستى دژمنى تۇ، دژمنى دۇستى تۇ.

لہ بالا و کافی نامندی روشنبری مدبیان

